

Pivški liš

Zeleni kras

Iz vsebine:

- 3** **Iz občinske hiše**
Občini Pivka ZLATI ISSO-certifikat razvojne odličnosti za leto 2026
- 4** **Iz občinske hiše**
PGD Košana z novim vozilom
- 6** **Gospodarstvo**
Intervju: Boštjan Požar
- 12** **Zavod za turizem Pivka**
Ekomuzej Pivških presihajočih jezer dosegel drugo mesto na prestižnem mednarodnem natečaju Jakob 2026
-
- 17** **Park vojaške zgodovine**
V Parku ob svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta odprli dve novi gostujoči razstavi
-
- 19** **Naši kraji in ljudje**
Intervju: Tinkara Volk
- 25** **Kultura**
Notranjski muzej: Fenomen grafita v drugačni luči

Drage žene, mame, dekleta, prijateljice!

*Ob dnevu žena in materinskem dnevu
vam iskreno čestitam.*

Župan Občine Pivka
Robert Smrdelj

- 31** **Hiša kulture**
Intervju: Nina Čelhar
- 35** **Starejši**
Zavod Skupaj vitalni se predstavi
- 44** **Šport**
Podelitev priznanj Športne zveze Pivka za športne dosežke v letu 2025

Pivški list je glasilo Občine Pivka, ki izhaja šestkrat letno. Pivka, marec 2026, leto izdaje 16, številka 105.

Naslov uredništva: Pivški list, Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

E-naslov: pivski.list@pivka.si.

Glasilo je vpisano v razvid medijev pod zap. št. 1686. ISSN: 2536-4367.

Izdajatelj in založnik: Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

Za Občino Pivka: župan Robert Smrdelj.

Uredniški odbor: Silvo Čelhar, Damjan Fatur, Irena Margon, Katarina Temkova in Majda Žužek.

Odgovorna urednica: Alenka Furlan Čadež

Na naslovnici: Podelitev priznanj Športne zveze Pivka za športne dosežke v letu 2025

Fotografija na naslovnici: Valter Leban

Lektoriranje: Mija Čuk, razen oglasnih in promocijskih vsebin.

Oblikovanje: Multimedijsko ustvarjanje, Denis Komen s.p.

Tisk: Abakos d.o.o.

Naklada: 2.300 izvodov.

Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Pivka in prihodkov oglaševanja.

Uredništvo si pridružuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovo glasila ne sodijo v eno od rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

Prispevke za majsko številko pričakujemo do 5. maja 2026.

Občini Pivka ZLATI ISSO- certifikat razvojne odličnosti za leto 2026

Na dogodku Zlati kamen vsako leto razglasijo razvojno najbolj prodorne občine Slovenije. Rdeča nit izbora za nagrado Zlati kamen 2026 je občinska prostorska politika. Občina Pivka je letos na 63. mestu med vsemi slovenskimi občinami. S tem se je uvrstila med občine, ki ponujajo prebivalcem kakovostno raven življenja ter jih odlikuje solidna in uravnotežena stopnja doseženega razvoja. Uvrstitev občini prinaša ZLATI ISSO-certifikat razvojne odličnosti za leto 2026.

Če pogledamo indekse za posamezna področja, je Pivka uvrščena izrazito nadpovprečno na treh področjih. Indeks za okolje in življenjski standard imata vrednosti, ki občino uvrščajo v zgornjo desetino občin. Glede na indekse za gospodarstvo je občina uvrščena v zgornjo četrtino.

Najmočnejša področja so okolje (9. mesto), življenjski standard (13. mesto) in gospodarstvo (35. mesto). Občina posebej izstopa po zelenem proračunu (2. mesto), spodbujanju podjetništva (4. mesto) in zmanjševanju količin odpadkov (8. mesto).

Zeleni proračun, 2. mesto med 212 občinami

V Pivki so za varovanje narave v ožjem pomenu besede v petih letih porabili 696 evrov na prebivalca. Povprečje za slovenske občine je 44 evrov.

Spodbujanje podjetništva, 4. mesto med 212 občinami

V Pivki so za spodbujanje podjetništva v petih letih porabili 694 evrov na prebivalca. Povprečje za 212 občin je 79 evrov.

Zmanjševanje količin odpadkov, 8. mesto med 212 občinami

V Pivki so se količine zbranih odpadkov zmanjšale za 23 %. Na ravni vseh občin so se te količine v povprečju (žal) povečale, in sicer za 10 %.

Uvrstitev občine na področju po posameznih segmentih:

- Demografija: 150. mesto
- Učinkovitost delovanja občine: 70. mesto
- Gospodarstvo: 35. mesto

- Trg dela: 160. mesto
- Izobrazba: 159. mesto
- Življenjski standard: 13. mesto
- Socialna kohezija: 86. mesto
- Okolje: 9. mesto

Izhodišče za podelitev certifikata so konkretni in merljivi podatki, združeni v Indeks ISSO. Indeks ISSO je sestavljen iz večjega števila kazalnikov, izvedenih iz statističnih, finančnih in gospodarskih podatkov o občini. Meri doseženo stopnjo razvitosti občine. Spremlja demografska gibanja, učinkovitost delovanja občine, dinamiko gospodarskega razvoja, stanje na trgu dela in na področju izobrazbe, življenjski standard, stopnjo socialne kohezije in stopnjo okoljske osveščenosti v občini.

Občina Pivka

Državni prostorski načrt za avtocesto na odseku Postojna – Jelšane

Študija variant/predinvesticijska zasnova (ŠV/PIZ)

Javna objava ŠV/PIZ in Okoljskega poročila se je pričela v torek, 10. marca, in **bo trajala do 8. aprila 2026**, v prostorih občine Pivka, v času uradnih ur, ter na spletni strani Občine.

Javne obravnave bodo potekale:

- v ponedeljek, 23. marca, ob 18.30 v občini Ilirska Bistrica,
- v ponedeljek, 30. marca, ob 16. uri v občini Pivka v Krpanovem domu in
- v sredo, 1. aprila, ob 16.30 v občini Postojna.

Na javnih obravnavah bo javno predstavljena prostorska ureditev, podani bodo odgovori na ključna vprašanja glede zadevne prostorske ureditve, nato bomo javne obravnave zaključili.

Povzetek za javnost je objavljen med obvestili na straneh 54-57 ter na spletni strani Občine Pivka.

PGD Košana z novim vozilom GVM-1

6. marca so v PGD Košana prevzeli novo gasilsko vozilo GVM-1, ki bo bistveno izboljšalo operativno pripravljenost in omogočilo varnejši prevoz moštva. Skupna vrednost naložbe znaša 60.472,51 evra.

Novo vozilo temelji na modelu Ford Tourneo Custom, opremljenem z motorjem 2.0 TDCi s 170 KM, 8-stopenjskim samodejnim menjalnikom in pogonom 4 × 4. Namenjeno je prevozu moštva in opreme na intervencije, vaje in druge naloge, sprejme pa osem oseb. Opremljeno je skladno s tipizacijo Gasilske zveze Slovenije, društvo pa načrtuje tudi dodatno nadgradnjo, s katero bo vozilo služilo kot mobilno poveljniško mesto ob večjih intervencijah. Osnovno vozilo v vrednosti 46.000 evrov je financiralo društvo samo, nadgradnja pa je stala 14.472,51 evra, od tega 13.000

evrov iz požarne takse, preostali znesek pa je zagotovilo društvo. Zbrane je nato nagovoril tudi **poveljnik štaba Civilne zaščite Občine Pivka Jože Morel**, ob koncu pa še **župan Robert Smrdelj**, ki je poudaril podporo Občine gasilcem ter zaželel, da novo vozilo varno in dobro služi svojemu namenu.

Po blagoslovu vozila, ki ga je izvedel **župnik Zdenko Štrukelj**, so sledili slavnostna predaja ključev, ki sta jo opravila **župan Robert Smrdelj** in **poveljnik PGD Košana Gregor Železnik**, ogled vozila in priložnostno druženje.

Občina Pivka

Vzdrževanje gasilskih domov v občini Pivka

Občina Pivka že nekaj let ob podpisu pogodbe o zagotavljanju delovanja javne gasilske službe v naših krajih društvom v skladu s potrebami zagotovi proračunska sredstva za vzdrževanje gasilskih domov. V preteklem letu je bilo vzdrževanju vseh štirih gasilskih domov v občini namenjenih skupno 16.000 evrov. V **PGD Pivka** so sredstva namenili vzdrževanju zunanosti gasilskega doma, v **PGD Košana** menjavi dotrajanih oken, v **PGD Palčje** so namestili novo stekleno vitrino za hranjenje pomembnih listin in pokalov, v **PGD Zagorje** pa so popolnoma prenovili dotrajane pisarniške prostore.

V letu 2026 je za ta namen rezerviranih 12.500 evrov, društva pa po potrebi prispevajo tudi lastna namenska sredstva, ki jih pridobivajo iz različnih virov.

Občina Pivka s tovrstnim financiranjem v zadnjih letih skuša zagotoviti, da so domovi, ki niso v uporabi samo za gasilska društva, ampak so tudi stičišče drugih krajevnih

organizacij in dogodkov, v Pivki pa imajo celo stanovanjski del, redno in dobro vzdrževani, v izogib večjim popravilom, propadanju in nastajanju večjih stroškov. Društva za svoje domove zgledno in dobro skrbijo ter v vzdrževanje vlagajo veliko truda in prostovoljnih ur.

Občina Pivka

Maškare na obisku

Na pustni torek so pustne maske iz Vrtca Pivka obiskale zaposlene na Občini Pivka, kjer jih je sprejela podžupanja Majda Godina.

Otroci, oblečeni v najrazličnejše kostume, od princesk in superjunakov do živali in pravljčnih likov, so pričarali pravo pustno vzdušje.

Takšni dogodki krepijo povezanost med najmlajšimi in lokalno skupnostjo ter ohranjajo bogato tradicijo pustovanja. Pust je čas veselja, norčij in odganjanja zime – in otroci iz Vrtca Pivka so svojo nalogo opravili več kot odlično!

Občina Pivka

Potek del pri izgradnji komunalne infrastrukture v Trnju

V naselju Trnje se nadaljuje izgradnja komunalne infrastrukture, ki se je začela spomladi preteklega leta.

Predvidena dela izven naselja so pretežno zaključena. Izveden je bil tlačni kanal v smeri ČN Pivka, kjer je predvideno čiščenje fekalnih vod. Dela v naselju so potekala praktično od poletja in trenutno je pretežni del podzemne komunalne infrastrukture že vgrajen. Zaradi neugodnih vremenskih razmer v januarju in prvi polovici februarja ni bilo mogoče načrtovati asfalterških del. V drugi polovici februarja pa so pripravljala dela za polaganje asfaltov le stekla. Na krajših odsekih se še vgrajuje podzemna komunalna infrastruktura, ki je zaradi visokih vodostajev podtalnice predhodno ni bilo mogoče izvajati, položen je tudi že prvi asfalt.

V prvih mesecih tekočega leta smo se soočali z izrazito negativnimi vremenskimi pogoji, ki so oteževali izvedbo in dodatno bremenili prebivalce naselja. Izjemna količina padavin je botrovala k visokemu vodostaju in visokemu nivoju podzemne vode, kar je povzročalo pogoste poškodbe na začasnih obvozi, blato in luže.

Izvajalec del je CPK, d. d., ki dela izvaja s partnerjem GP KRK, d. d., s Krka in nominiranimi podizvajalci Sampr, Lester in Grafist. Vlogo inženirja in nadzora nad projektom opravlja ING Zoran Marić, s. p., iz Nove Gorice.

Projekt je sofinanciran iz Načrta za okrevanje in odpornost, in sicer iz ukrepa: »Zeleni prehod – Komponenta Čisto in

Gradbišče si je nedavno v družbi vodje investicije, izvajalca in inženirja ogledal župan Robert Smrdelj.

varno okolje, podukrep: Izboljšanje ukrepov na področju ravnanja z vodo in okoljske infrastrukture (C1 K3), Operacija: »Investicije v sisteme odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki ležijo na manjših aglomeracijah od 2.000 PE« (C1 K3 IH)«, v višini 945.485,18 evra. Ostala sredstva bo Občina zagotovila iz proračuna iz namenskih sredstev koncesijske dajatve za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem in namenskega zadolževanja.

Gre za pomembno investicijo v trajnostno in sodobno infrastrukturo, ki bo izboljšala kakovost bivanja prebivalcev in prispevala k varstvu okolja. Občane prosimo za razumevanje in strpnost v času izvajanja del ter upoštevanje prometne signalizacije.

Občina Pivka

Intervju: Boštjan Požar

Primorsko-notranjska regija se sooča z razvojnimi zaostankom, ki se po zadnjih podatkih še pogloblja. Leta 2025 je zabeležila najnižji BDP na prebivalca med slovenskimi regijami, gospodarska struktura pa ostaja pretežno proizvodno naravnana z nizko dodano vrednostjo ter skromnimi vlaganji v raziskave in razvoj. Ob omejenih prostorskih možnostih, zahtevnih varstvenih režimih in pomanjkanju kakovostnih delovnih mest se vse več prebivalcev na delo vozi izven regije, ta pa postopoma dobiva značilnosti bivalnega območja.

O izzivih in priložnostih regije, o tem, katere panoge nosijo njen razvoj, kaj zavira prihod novih investicij in kakšni ukrepi bi bili potrebni na državni ravni, smo se pogovarjali z mag. Boštjanom Požarjem, direktorjem RRA Zeleni kras in Regionalne zbornice Postojna pri GZS.

Kako bi ocenili stanje gospodarstva v regiji?

Smo eno najšibkejših gospodarstev v državi. V letu 2025 je regija zabeležila najnižji BDP na prebivalca med slovenskimi regijami. Gospodarska aktivnost v regiji je nizka, gospodarska struktura po dejavnostih je neugodna, gospodarstvo izrazito proizvodno naravnano. Prevladujejo predelovalne dejavnosti z nizko dodano vrednostjo, trgovina in transport, tudi tehnološko naprednejše proizvodnje praviloma nimajo lastnega razvoja. Razvojna podjetja lahko preštejemo na prste, vlaganja v raziskave in razvoj so neznatna, temu primerno je stopnja inovativnosti v regiji nizka. Dejstvo je, da se razvojni razkorak med slovenskimi regijami povečuje, saj so bolj razvite regije v zadnjih letih napredovale hitreje.

Ali regija postaja predvsem bivalno območje za zaposlene v drugih regijah?

Gospodarstvo, kakršno imamo v regiji, ni sposobno zaposlovanja visoko usposobljenega kadra, regija pa beleži najnižjo povprečno bruto plačo med slovenskimi regijami. Delovna mesta v regiji so, vendar gre po večini za manj kakovostna delovna mesta. Zato prebivalci regije s terciarno izobrazbo zaposlitvene priložnosti iščejo drugje. Skoraj polovica delovno aktivnih iz regije se na delo vozi izven regije. Povečal se je tudi selitveni prirast, predvsem v Postojno, ki je najbližje avtocestni povezavi, obenem pa so cene nepremičnin v tej regiji za spoznanje nižje kot v sosednjih regijah.

Katere panoge dejansko nosijo gospodarski razvoj regije?

V regiji je prisotnih kar nekaj gospodarskih panog, ki poslujejo uspešno in tudi zaposlujejo. Največji igralci po kapitalu in zaposlenih delujejo na področju proizvodnje

gume in plastičnih mas, elektro in elektronske industrije, kovinsko-predelovalne, lesno-predelovalne in prehranske industrije, trgovine, transporta v cestnem prometu ter na področju turizma. Torej govorimo o precej tradicionalnih gospodarskih panogah.

Kaj zavira hitrejše ustvarjanje novih zaposlitev?

Ni problem ustvarjanje novih zaposlitev, temveč kakovost teh zaposlitev. Ta trenutek se podjetja, tudi v naši regiji, soočajo s pomanjkanjem kadra in črpajo že bolj oddaljene kadrovske bazene, saj so tisti v bližnji okolici po večini izpraznjeni. Kakovostna delovna mesta, ki si jih želimo v regiji, ustvarjajo razvojno naravnana podjetja in podjetja v panogah, ki jih danes v regiji ni. Zato morajo najprej obstajati prostorski pogoji, komunalno opremljen prostor, namenjen za investicije. Tega pa je trenutno v regiji izredno malo, kjer pa tak prostor obstaja, pa je ta za investitorje manj zanimiv, bodisi zaradi slabe dostopnosti bodisi pomanjkljive infrastrukture.

Regija ima precej nepozidanih površin za proizvodne dejavnosti.

S to trditvijo se ne bi strinjal. Prostor v regiji je v veliki meri pod varstvenimi režimi z omejeno možnostjo posegov. Regija ima 74 % gozda, 54 % območij Natura 2000, kar

V regiji je prisotnih kar nekaj gospodarskih panog, ki poslujejo uspešno in tudi zaposlujejo. Največji igralci po kapitalu in zaposlenih delujejo na področju proizvodnje gume in plastičnih mas, elektro in elektronske industrije, kovinsko-predelovalne, lesno-predelovalne in prehranske industrije, trgovine, transporta v cestnem prometu ter na področju turizma. Torej govorimo o precej tradicionalnih gospodarskih panogah.

95 % površine regije pa predstavljajo različna zavarovana območja, ki so preplet okoljevarstvenih, vodovarstvenih in obrambnih režimov. To znatno otežuje možnost investicij, čeprav ima regija sicer izredno ugodno geografsko lego, saj leži v bližini večjih centrov, kot so Ljubljana, Koper, Reka, Trst in Nova Gorica. Kljub temu da gre za najredkeje poseljeno slovensko regijo, je v smislu investicij v regiji kar precej ovir.

Katere ovire podjetja najpogosteje izpostavljajo pri odločanju za investicije v regiji?

Podjetja iščejo komunalno opremljen prostor, pri čemer je ključno to, da je prostor na razpolago takrat, ko ga potrebujejo. Pomembne so dobra dostopnost, bližina avtoceste, mogoče železnice, dobre cestne povezave, potrebna je tudi ustrezna energetska infrastruktura, ki jo podjetje potrebuje za izvajanje dejavnosti. Podjetja povprašujejo še po kadrovskem bazenu in prisotnosti institucij znanja v regiji. Naša regija pa ima nizko kritično maso vsega, ljudi, podjetij, kapitala, institucij znanja. Vse to v smislu investicij po večini negativno vpliva na odločitev o investiranju v regijo.

Kako velika je gospodarska neenakost znotraj regije?

Razlike znotraj regije so dokaj nepomembne. V vseh pogledih je najmočnejše gospodarstvo v občini Postojna, sledita Ilirska Bistrica in Cerknica, značilnosti, ki sem jih omenil že na začetku, pa so enake v vseh občinah v regiji.

Kako pomembna je prometna infrastruktura za prihodnji razvoj gospodarstva?

Poleg razpoložljivega komunalno opremljenega prostora je prometna infrastruktura ključna pri odločanju za investicijo. Odsek avtoceste Postojna–Jelšane bi zaradi lažjega dostopa zagotovo spodbudil razvoj in investicije v poslovnih conah v bližini avtocestne trase, to so Kal, Neverke in Hrušica. Ravno tako boljše cestne povezave na notranjskem delu regije.

Turistična ponudba raste, vendar ostaja manjši del gospodarstva. Kakšen potencial ima turizem v primerjavi z industrijo?

Tako je, turistična ponudba se krepi in je čedalje bogatejša, turizem v regiji ostaja perspektivna panoga, vendar regija s to panogo ne bo zmanjšala razvojnega zaostanka. Za to potrebujemo nova, visokoproduktivna podjetja s

potencialom ustvarjanja kakovostnih delovnih mest. Velik del ljudi nima podjetniškega potenciala, ima pa veliko uporabnih znanj. Znanj, ki jih je mogoče izkoristiti. Zato potrebujemo nova podjetja, ki bodo to znanje angažirala.

Kako lahko regija privabi visokotehnološka podjetja ali inovativne panoge?

Regija mora najprej zagotoviti potreben prostor za investicije, šele potem se lahko pogovarjamo o tem, kakšna podjetja si želimo. Povedal sem že, da ima regija zelo omejen prostor za razvoj, zato je treba z njim ravnati zelo preudarno. Ob vseh prej naštetih dejavnikih, ki zavirajo interes potencialnih investorjev, pa lahko podjetja, ki si jih želimo, v regijo privabimo le z boljšimi pogoji, kot jih nudijo drugi.

Kateri so največji razvojni izzivi naslednjega desetletja?

V Sloveniji bo čedalje večji izziv naraščanje deleža starejših in s tem pritisk na javne finance. Gospodarstvo pesti prenizka produktivnost, s prenizko produktivnostjo pa bomo težko ohranili socialno državo v obsegu, kot jo imamo danes. Dejstvo je, da so najmočnejše socialne države tiste z zelo visoko produktivnostjo. Poleg tega se premalo zavedamo prevelike odvisnosti od uvoza energije.

Kaj bi po vašem mnenju morali nujno spremeniti na državni ravni, da bi regija hitreje napredovala?

Glede na to, da je prostor eden ključnih razvojnih izzivov v regiji, je izrednega pomena, da se pohitrijo postopki umeščanja v prostor. Ti so nerazumljivo dolgi in na tak način se je nemogoče iti dovolj fleksibilen in razvojno usmerjen prostorski razvoj.

Regija zaradi šibkega gospodarstva, nizke kritične mase ljudi, kapitala in institucij ter finančno šibkih občin z lastnimi resursi ne izkazuje sposobnosti zmanjšanja razvojnega zaostanka.

Regija zato potrebuje prilagojene ukrepe države, delno jih nakazuje tudi Strategija regionalnega razvoja Slovenije in nov, policentrični model regionalnega razvoja.

Alenka Furlan Čadež, foto: Valter Leban

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje. Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje:

- kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo,
- kako jo realizirati,
- kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti,
- pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju

z Občinami Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi **nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja** ter nudimo **pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise** na različnih področjih po subvencionirani ceni **do 70 % cene**.

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina, na naslednjih kontaktih:

• Tadeja Pecman Penko,
tadeja@rra-zk.si, 05 720 01 11

• Živa Ložar, ziva@rra-zk.si, 05 720 01 11

Regijsko tekmovanje podjetniških idej

V Mrežnem podjetniškem inkubatorju so 28. januarja izvedli Regijsko tekmovanje podjetniških idej mladih Primorsko-Notranjske regije, ki je postreglo z obilico ustvarjalnosti, poguma in svežih pogledov na izzive sodobnega sveta. Na dogodku se je zbralo lepo število osnovnošolcev in dijakov, ki so s samozavestnimi nastopi, jasnimi vizijami in nalezljivo energijo pokazali, da prihodnost podjetništva nastaja že danes. V **12 podjetniških skupinah iz sedmih šol in zavodov** iz občin **Ilirska Bistrica, Pivka, Cerknica, Koper in Postojna** so mladi dokazali, da znajo razmišljati drzno, odgovorno in zelo konkretno.

Svoje ideje so predstavile ekipe iz **Osnovne šole Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica, Osnovne šole Pivka, Osnovne šole Elvire Vatovec Prade Koper, Šolskega centra Postojna, Zavoda Samostojen si – Center za mlade Petka, Cerknica, Osnovne šole Miroslava Vilharja Postojna in Osnovne šole Košana.**

Podjetniške ideje je ocenjevala strokovna komisija, ki so jo sestavljali **Kristina Kalister (Občina Postojna), Tine Kaluža (Notranjski muzej Postojna)** in **Klemen Ogrizek (Neotropica)**, ki je poudarila visoko raven pripravljenosti ekip, inovativnost in presenetljivo zrelost kritičnega razmišljanja mladih.

Po zaključku predstavitev je komisija razglasila: **zmagovalce v kategoriji NAJBOLJŠI PITCH: CHILLO (fingerboard rolkice za sproščanje) ekipe Zavoda Samostojen si – Center za mlade Petka** in **zmagovalce v kategoriji NAJBOLJŠA POSLOVNA IDEJA: FLUSHIE (biorazgradljiv higienski vložek, topen v vodi) ekipe OŠ Pivka.**

Podjetniška ideja Flushie

Flushie je biorazgradljiv higienski vložek, ki je topen v vodi, trajnosten in koži prijazen. Dekleta so preverila potrebo med vrstnicami in ugotovila, da je rešitev zelo zanimiva za trg, saj si mladostnice ob vseh obstoječih izdelkih želijo spremembo na tem področju. Izdelek razvijajo pod sloganom »Brez sledi, brez skrbi!«, s čimer želijo prenesti pomembno sporočilo uporabnicam – vložek se razgradi v večji količini vode, zato ga lahko odvržejo v straniščno školjko in tako prispevajo k zmanjšanju odpadkov.

V polfinale tekmovanja POPRI 2026 v kategoriji osnovnih šol so se uvrstile ekipa iz OŠ Pivka in dve ekipi iz OŠ Košana.

Mrežni podjetniški inkubator Postojna, foto: Tomaž Penko

V polfinale tekmovanja POPRI 2026 v kategoriji osnovnih šol so se uvrstile ekipa iz OŠ Pivka in dve ekipi iz OŠ Košana

Podelitev priznanj in druženje

Od leve proti desni: Franci Šemrl, Aleš Natlačen (Natlačen transport, d. o. o.), Janko Frank, Janez Smrdel (Eti, d. o. o.), Matjaž Podboj (Cubus grafika, d. o. o.), Sašo Možina, Božo Blažič, Janez Žakelj in Dejan Šarčević (Gradbeno podjetje MDS, d. o. o.).

V petek, 23. januarja, so se obrtniki in podjetniki ter upokojeni obrtniki s svojimi najbližjimi zbrali na srečanju v Kulturnem domu v Postojni. Na prireditvi je predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Postojna podelil jubilejna priznanja članom zbornice za dolgoletno delo v obrti. Po končanem uradnem delu je sledila komedija Razočarana gospodinja pri seksologu. Druženje se je nadaljevalo v avli ob dobri hrani in pijači.

Jubilante, ki se srečanja niso mogli udeležiti, vabimo, da jubilejna priznanja prevzamejo na zbornici.

Vsem jubilantom še enkrat iskrene čestitke!

Območna obrtno-podjetniška zbornica Postojna,
foto: atelje Murovec

Zanimivost

Za dan žena nastop jahačic Lipiške jahalne šole

8. marca so v Kobilarni Lipica prvič izvedli nastop Lipiške jahalne šole izključno z jahačicami.

Med točkami, ki so jih izvedle jahačice, sta tudi damsko sedlo in dolge vajeti - disciplini, ki na poseben način odražata zahtevnost klasične šole jahanja in dolgoletni proces šolanja lipicancev. Damsko sedlo, ki so ga v Lipici začeli vključevati v predstave pred petnajstimi leti, ima v evropski konjeniški tradiciji posebno mesto. Dame, princeze in kraljice so stoletja jahale v dolgih oblekah z obema nogama na levi strani konja. Danes to tradicijo ohranja le še nekaj konjeniških ustanov v Evropi. Tak način jahanja zahteva izjemno ravnotežje, telesno stabilnost in popoln nadzor nad gibanjem. Dolge vajeti sodijo med najzahtevnejše elemente klasične šole jahanja in predstavljajo najvišjo stopnjo šolanja konja. Pred začetkom dela na dolgih vajetih mora konj obvladati vse figure na najvišjem nivoju pod sedlom. Šele nato lahko brez jahača na hrbtu samostojno ohranja zbranost in ravnotežje ter natančno izvaja zahtevne gibe, kot so menjave na vsak korak.

Kobilarna Lipica

Pivška presihajoča jezera in primerjave med njimi

Veliko in Malo Drskovško jezero se najredkeje pojavljata izmed tistih Pivških presihajočih jezer, ki so pogostejše ojezerjena. Na njun pojav lahko sklepamo na podlagi aktivnosti potokov in velikosti ojezeritve sosednjih dveh jezer, Malega Zagorskega in Parskega jezera. Ojezeritev Velikega Drskovškega jezera se običajno pojavi, kadar

postane aktiven potok v kotanji Malega Zagorskega jezera ob redni večji ojezeritvi. V kotanji Velikega Drskovškega jezera, na dnu katere so tri plitve kotanje, se luže in nato jezerce najprej pojavijo v najnižji kotanji z grezi (imenovani Jernejeva mlačca).

Malo Zagorsko jezero ob pojavu luž v najnižji kotanji na dnu Velikega Drskovškega jezera

Ojezeritev Malega Drskovškega jezera pa se običajno pojavi, kadar postane aktiven višji potok v kotanji Parskega jezera ob redni večji ojezeritvi. Tedaj se v kotanji Malega Drskovškega jezera pojavita izvirno jezerce v njegovi zatrepni dolini in potok, nato pa jezerce, v katerega se

potok izliva. Trajanje tega potoka lahko časovno sovпада z omenjenim višjim potokom, ki teče v Parsko jezero. To jezero ima tudi nižji vijugast potok, ki postane aktiven že ob redni manjši ojezeritvi Parskega jezera, ko se Malo Drskovško jezero še ne pojavi.

Parsko jezero ob pojavu potoka v kotanji Malega Drskovškega jezera

Tudi na pojav Velikega Zagorskega jezera lahko sklepamo na podlagi sosednjega Malega Zagorskega jezera. Ojezeritev Velikega Zagorskega jezera, ki je eno od redkeje ojezerjenih presihajočih jezer, se pojavi šele ob nastopu višjih faz redne večje ojezeritve Malega

Zagorskega jezera. Potok, ki se izliva v to jezero, je tedaj delno ali v celoti poplavljen. V kotanji Velikega Zagorskega jezera se najprej pojavijo luže v jamčih med ledinami, ki se nato spojijo v jezerce.

Malo Zagorsko jezero ob pojavu jezerca na dnu kotanje Velikega Zagorskega jezera

Tina Kirn

Modrinovi večeri v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer

V Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer v letošnjem letu organiziramo sklop predavanj, ki je namenjen tako lokalnemu prebivalstvu kot tudi različnim interesnim skupinam, ki jih obravnavane vsebine zanimajo.

Januarja smo gostili **Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)**, ki je največja nevladna organizacija za varstvo narave v Sloveniji. Pri številnih dejavnostih združuje več kot 1000 ljubiteljev ptic, prostovoljcev in ljubiteljev narave. Zaposluje 32 strokovnjakov, ki izvajajo različne strokovne naloge, predvsem kot strokovni partnerji pri različnih naravovarstvenih projektih. Upravljajo tudi s tremi naravnimi rezervati: Škocjanski zatok, Iški morost in Ormoške lagune.

Predavatelj Tilen Basle nas je z zanimivo predstavitvijo popeljal v pisan svet ptic, ki jih lahko pozimi in spomladi opazujemo v okolici naših domov. Predstavil je pripravljen letak za pomoč pri opazovanju ptic in akcijo »Ptice okoli nas«, ki spodbuja opazovanje in popisovanje ptic v domačem okolju v zimskem času. Akcija je prerasla v najbolj množično opazovanje ptic v Sloveniji. Zadnji del predstavitve je bil namenjen pticam na območju **Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera**, predvsem tistim, katerih ohranjanje je zelo pomembno tudi na ravni Evropske unije.

Februarsko predavanje je bilo namenjeno kmetijstvu kot podjetniški priložnosti prihodnosti. Predstavila se je **kmetija Kalan** s Kozjanskega, prva registrirana zeliščna kmetija v Sloveniji. Mlada prevzemnica, **diplomirana farmacevtka Jasna Kalan**, je predstavila zgodbo dveh generacij, ki sta iz ljubezni do zelišč zgradili uspešno in prepoznavno kmetijo. Znani so tudi po aktivnostih za promocijo kakovostnega zeliščarstva v okviru akcije Štartaj Slovenija.

V prvem delu predstavitve je bil poudarek na kakovostni pridelavi zelišč. Na kmetiji sami izvajajo celoten postopek pridelave (lastne sadike, sadnja, pobiranje) zelišč, ki v veliki meri temelji na ročnem delu. Velik poudarek dajejo tudi kakovosti zemlje (npr. odsotnost težkih kovin) in ekološki pridelavi zelišč. Predstavljeni so bili postopki sušenja, ki zelo vplivajo na kakovost končnega produkta. Drugi del je bil namenjen uporabi zelišč in varnemu konzumiranju. Nekatera zelišča namreč niso združljiva z

različnimi zdravili, zato je pred redno konzumacijo zelišč treba preveriti tudi morebitne negativne interakcije z zdravili. Zaključek predavanja je bil namenjen predstavitvi izdelkov kmetije Kalan in nadaljnjemu razvoju produktov, ki jih trenutno razvijajo.

Predavanje v marcu bo namenjeno predstavitvi gozdov in usmeritvam za gospodarjenje na območju **Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera** oziroma v celotni občini Pivka. Predstavitve bodo pripravili strokovnjaki **Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Postojna**. Modrinov večer bo namenjen tako splošni javnosti kot tudi lastnikom gozdov, saj bo po predstavitvi tudi čas za diskusijo usmerjanja upravljanja gozdov v prihodnje.

Modrinove večere bomo v spomladanskem času zaključili v aprilu, ki jih bomo namenili rastlinam in botaničnim posebnostim Krajinskega parka Pivška presihajočega jezera. Vabljeni vsi, ki razmišljate o razvoju svoje dejavnosti ali iščete nove priložnosti. Veseli bomo vaše udeležbe.

Predavanja potekajo v okviru projekta **»Krepitev podjetništva na podeželju in v zavarovanih območjih«**.

Krajinski park Pivška presihajoča jezera

Ekumuzej Pivških presihajočih jezer dosegel drugo mesto na prestižnem mednarodnem natečaju Jakob 2026

Jana Gržinič, direktorica Zavoda za turizem Pivka, je 4. februarja 2026 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani prevzela slavnostno diplomu ob podelitvi prestižne mednarodne nagrade Jakob 2026, ki velja za eno osrednjih strokovnih priznanj na področju trajnostnega in inovativnega turizma v regiji Alpe-Jadran. Ekumuzej Pivških presihajočih jezer, ki deluje pod okriljem Zavoda za turizem Pivka, je na letošnjem natečaju namreč osvojil drugo mesto in se tako uvrstil med trojico najboljših projektov s področja trajnostnega turizma.

Priznanje sta podelila mag. Maja Pak Olaj, direktorica Slovenske turistične organizacije, in mag. Iztok Bricl, direktor Gospodarskega razstavišča Ljubljana, v okviru slovesnega odprtja sejma Alpe-Adria.

Nagrada Jakob že 15. leto izpostavlja najbolj inovativne, trajnostne in vsebinsko močne turistične projekte. Letos so v ospredju doživetja, ki na izvirni način povezujejo vodo, dediščino in sodobni turizem. Na natečaj se je prijavilo 17 projektov iz Slovenije in celotne regije Alpe-Jadran. Strokovna komisija je pri Ekumuzeju ocenjevala kakovostno, strokovno in sodobno interpretacijo edinstvene naravne dediščine presihajočih jezer ter dolgoročno in

premišljeno upravljanje, ki temelji na načelih trajnostnega razvoja.

Na Zavodu za turizem Pivka ob prejemu priznanja poudarjajo, da nagrada predstavlja pomembno strokovno potrditev dolgoletnega sistematičnega dela na področju varovanja in predstavljanja naravne dediščine ter razvoja trajnostnega turizma v občini. Hkrati priznanje razumejo kot spodbudo za nadaljnji razvoj Ekumuzeja, nadgrajevanje izobraževalnih in doživljajskih vsebin ter še tesnejše povezovanje z lokalnim okoljem.

Doseženo priznanje utrjuje vlogo Ekumuzeja Pivških presihajočih jezer kot osrednje naravovarstvene, izobraževalne in turistične točke Pivke ter prispeva k večji prepoznavnosti Pivke kot zgledne destinacije trajnostno usmerjenega razvoja v prostoru Zelenega krasa.

Zavod za turizem Pivka

Pivška pokrajina skozi leto gostuje v Tehniškem muzeju Slovenije

V Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri so 1. marca 2026 odprli občasno razstavo Pivška pokrajina skozi leto – življenje med presihajočimi jezери in velikimi zvermi, ki obiskovalcem približa naravno in kulturno dediščino Pivške kotline. Razstava je nastala v sodelovanju Zavoda za turizem Pivka in Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera (Občina Pivka) ter bo na ogled do 12. aprila 2026.

Vsebinska obiskovalce popelje skozi štiri letne čase Pivške kotline ter predstavi kraške pojave, kot so presihajoča jezera, in značilne rastlinske ter živalske vrste območja. Posebna pozornost je namenjena velikim zverem – medvedu, risu in volku – ter pomenu odgovornega sobivanja človeka z naravo. Razstava predstavi tudi **Center o velikih zvereh DINA Pivka** in **Ekumuzej Pivških presihajočih jezer** ter trajnostno oznako **Medvedu prijazno**.

Ob robu odprtja vabijo še na dva spremljevalna dogodka: 22. marca ob 14. uri bo vođeni ogled razstave v sklopu tradicionalnega dogodka Moja reka praznuje, 28. marca ob 10. uri pa sledi delavnica za otroke in družine o velikih zvereh.

Gostovanje razstave poteka v okviru projekta **LAS Oznaka Medvedu prijazno**, ki krepi prepoznavnost obstoječe oznake Medvedu prijazno ter prispeva k ozaveščanju o pomenu varovanja narave, trajnostnega razvoja in odgovornega sobivanja z velikimi zvermi.

Projekt se izvaja v okviru **LEADER/CLLD** in je sofinanciran iz **Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)**.

Zavod za turizem Pivka

Upadanje številčnosti srnjadi v Sloveniji

Zavod za turizem Pivka je v veliki dvorani Krpanovega doma gostil zelo obiskano in izjemno poučno strokovno predavanje »Upadanje številčnosti srnjadi v Sloveniji – vzroki, posledice in rešitve«. Predavanje je organizirala **Komisija za upravljanje z divjadjo**, ki deluje pri **Postojnsko Bistriški zvezi lovskih družin (PBZLD)**. Predsednik komisije je **Anton Marinčič**, predsednik zveze pa **Božidar Štemberger**. Dogodka se je udeležil tudi predsednik **Lovske zveze Slovenije Alojz Kovšca**, ki je lovce pozval k aktivnemu reševanju problematike.

Dr. Boštjan Pokorny, predsednik Strokovno-znanstvenega sveta LZS, je zbranim predstavil tematiko upadanja številčnosti srnjadi v Sloveniji, ki je zanimiva ne samo za lovce, temveč tudi za širšo javnost, saj se s prostoživečimi živalskimi vrstami srečujemo na Pivškem vsi prebivalci, bodisi na vsakdanjih sprehodih ali v svojem delovnem in kmečkem okolju.

Velika množica lovcev od vsepovsod je zbrano prisluhnila predavanju, ki ga je prof. Pokorny s poslušom za različen odnos do problematike povezoval izjemno razumljivo, s poudarki na dojemljanju stanja in odnosa do srnjadi v sožitju z drugimi prostoživečimi živalskimi vrstami v različnih okoljih slovenskega podeželja. Razlike so velike, prav tako odnos do sobivanja.

Ob koncu so lovci izražali svoje mnenje in postavljali vprašanja.

Jana Gržinič, direktorica Zavoda za turizem Pivka, se je v pozdravnem govoru zahvalila za posluš, PBZLD za odprto predavanje zainteresirani javnosti in poudarila, da Krpanov dom, sicer osrednja pivška kulturna ustanova, postaja

prostor različnih predstavitev, razprav in okroglih miz. Predvsem pa je prav, da je to prostor, kjer predstavljamo in se pogovarjamo o temah, ki zaznamujejo naša življenja in našo skupnost.

Poudarila je izjemno udeležbo lovcev, za katere si Zavod za turizem prizadeva že od odprtja Centra o velikih zvereh DINA, da bi lovci postali zunanji strokovni sodelavci, vodniki in obiskovalci.

Zahvalila se je tudi mentorici študijskih krožkov **Marjeti Marinčič**, ki je prav z aktivnostmi krožkov odpirala vrata LZS in lovcem ter nas med seboj povezala. Dogodek je obenem eden v nizu dogodkov letošnjega študijskega krožka z naslovom **Prostoživeče živalske vrste – opazovanje, sobivanje, ozaveščanje**.

Zahvalila se je tudi **Alešu Klemencu**, podpredsedniku PBZLD, in vsem ostalim, ki sodelujejo z Zavodom za turizem Pivka, ki si prizadevajo, da bi znanje o prostoživečih živalih prispevalo k boljšemu razumevanju izzivov zlasti v domačem okolju ter k premišljenim in predvsem strokovno utemeljenim odločitvam.

Marjeta Marinčič, foto: M. M.

Medvedu prijazno v Centru Dina in Ekomuzeju PPPJ

Vodeni ogledi Centra DINA, Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer, Sprehod do jezera in izkustvena delavnica Potipaj, potežkaj, odtisni so prejeli oznako **Medvedu prijazno**. Na Zavodu za turizem Pivka verjamemo, da je prav razumevanje naravnih procesov in živali tisto, kar omogoča varno, odgovorno in trajnostno doživetje prostora.

Programi, ki so prejeli oznako, obiskovalcem na dostopen in doživljajski način približajo bogato naravno dediščino Pivških presihajočih jezer, življenje velikih zveri in pomen varovanja naravnega okolja. Skozi vodene ogleda in delavnice spodbujamo spoštljiv odnos do narave in odgovorno ravnanje ob obiskovanju gozdov.

Prijava za pridobitev oznake smo izvedli v okviru projekta LAS – **Oznaka Medvedu prijazno**. Projekt je sofinanciran v okviru ukrepa LEADER/CLLD iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Projekt se izvaja v okviru Strategije lokalnega razvoja LAS med Snežnikom

in Nanosom. Več informacij o oznaki Medvedu prijazno najdete na spletni strani Centra DINA.

Zavod za turizem Pivka

Kulturni praznik v znamenju filma, glasbe in likovnih podob

Sodelavci Zavoda za turizem Pivka in Kina Pivka so na letošnji kulturni praznik izvedli niz kulturnih dogodkov za različne generacije in okuse.

Praznovanje se je začelo z družinsko animirano pustolovščino **Zgodbe iz čarobnega vrta**, koprodukcijsko risanko, pri kateri je sodeloval tudi **slovenski režiser Leon Vidmar** in več slovenskih animatorjev. Ogledu filma je sledila **delavnica animacije**, na kateri so otroci in starši izdelovali zoetrop – preprosto animacijsko napravo, ki z zaporedjem slik ustvarja iluzijo gibanja.

V avli Krpanovega doma se je program nadaljeval z otvoritvijo **mednarodne likovne razstave z naslovom DOM**. Na razstavi se predstavlja deset umetnic in umetnikov, ki jih, po besedah **umetnostne zgodovinarke in likovne kritičarke Polone Škodič**, povezuje skupna idejna tematika in sporočilna vsebina. Impresivna razstava nagovarja obiskovalca v duhu sodobne govorice o kratki, a močno zveneči in izpovedni besedi – dom. Morda je prav dom danes eno najbolj dragocenih bivališč v nerazumnem svetu, kjer številne razseljene duše iščejo svoj prostor varnosti in svobode.

Direktorica Zavoda za turizem Pivka **Jana Gržinič** je v nagovoru poudarila, da je pogoj za dom tudi domača

beseda in pesem, saj doma – domovine brez lastne kulture ni. Nagovorom ob otvoritvi je sledil krajši koncert **zasedbe SEMPERVIVUM**, inštrumentalne skupine mladih glasbenic s Pivškega.

Ogledu razstave sta sledila zdravica in druženje, obiskovalci pa so spontano zapeli tudi himno – Prešernovo *Zdravljico*. Kulturi in domačim kulturnikom smo nazdravljali vse do začetka večerne predstave.

Za filmski finale je bila izbrana uspešnica **Belo se pere na devetdeset**, filmska upodobitev istoimenske knjižne uspešnice **Bronje Žakelj**.

Zavod za turizem Pivka in KINO Pivka

Cikel delavnic Doživite ZIMSKE POČITNICE v Pivki ponovno navdušil

Zavod za turizem Pivka je v sodelovanju s partnerji tudi letos v času februarских zimskih počitnic pripravil pester program brezplačnih delavnic in vodenih aktivnosti za otroke in družine. Med 16. in 20. februarjem so se mladi udeleženci vsak dan med 9. in 12. uro srečevali na različnih lokacijah v Pivki ter skozi ustvarjanje, raziskovanje in igro spoznavali kulturno in naravno dediščino kraja.

Program je bil vsebinsko raznolik. V ponedeljek je v **Hiši kulture** potekala ustvarjalna delavnica, v torek so otroci v **Domu SeneCura** združili pustno ustvarjanje in peko, sredo je bila namenjena raziskovanju ptic v **Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera**, v četrtek so se preobrazili v varuhe narave v **Ekumuzeju Pivških presihajočih jezer**, v petek pa so v **Krpanovem domu** spoznavali netopirje in si ogledali risanko.

Del aktivnosti je potekal v okviru mednarodnega projekta sodelovanja »**Krepitev podjetništva na podeželju in v varovanih območjih**«, ki ga vodi **LAS Med Snežnikom in Nanosom**, med partnerji projekta pa je tudi **Občina Pivka**. S tem so bile vsebine dodatno obogatene s poudarkom na povezovanju naravne dediščine, znanja in lokalnega okolja.

Odziv otrok in staršev je bil zelo pozitiven. Delavnice so bile dobro obiskane, udeleženci pa so skozi vodene aktivnosti

pridobili nova znanja, razvijali ustvarjalnost ter kakovostno preživeli počitniške dopoldneve v spodbudnem in varnem okolju.

Zavod za turizem Pivka

Uspešna vodenja ob Mednarodnem dnevu turističnih vodnikov

Ob letošnjem Mednarodnem dnevu turističnih vodnikov, ki ga vsako leto obeležujemo februarja, smo na Zavodu za turizem Pivka pripravili dva brezplačna vodena ogleda naših razstavišč.

Dopoldne smo obiskovalce popeljali skozi razstavo v **Centru DINA Pivka**, kjer smo predstavili zgodbe o velikih zvereh in pomen sobivanja človeka z naravo. Popoldne pa smo dan nadaljevali v **Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer**, kjer so udeleženci поближе spoznali edinstven kraški pojav presihajočih jezer ter bogato naravno dediščino območja Pivke in Zelenega krasa.

Dogodek je potekal v okviru projekta **LAS Oznaka Medvedu prijazno**, katerega cilj je spodbujanje trajnostnega razvoja, odgovornega odnosa do narave ter sobivanja človeka in velikih zverih. Zavod za turizem Pivka v projektu sodeluje

pri upravljanju trajnostne oznake Medvedu prijazno, hkrati pa sta Center DINA in Ekemuzej Pivških presihajočih jezer vključena tudi v mrežo ponudnikov Medvedu prijazno.

Zavod za turizem Pivka

Spomladanski obratovalni čas Centra DINA in Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer

Zavod za turizem Pivka vabi k obisku razstavišč **Center DINA Pivka** in **Ekemuzej Pivških presihajočih jezer**, ki tudi v marcu ponujata priložnost za kakovostno preživljanje prostega časa ter spoznavanje naravne in kulturne dediščine našega prostora.

Center DINA Pivka je interpretacijsko središče o velikih zvereh, kjer obiskovalci skozi sodobno zasnovano razstavo odkrivajo skrivnostni svet volka, risa in medveda ter pomen sobivanja človeka z naravo.

Ekemuzej Pivških presihajočih jezer pa predstavlja edinstven naravni pojav presihajočih jezer in bogato

biodiverziteto Zelenega krasa. Razstava obiskovalce popelje skozi zgodbo vode, kraškega sveta in življenja ob jezerih.

V marcu sta razstavišči odprti po rednem urniku: od ponedeljka do petka med 11. in 15. uro, sobota in nedelja med 10. in 17. uro.

K obisku še posebej vabimo občane **Občine Pivka**, ki imajo brezplačen vstop v obe razstavišči. Dobrodošli v Centru DINA Pivka in Ekemuzeju Pivških presihajočih jezer.

Zavod za turizem Pivka

»Vitrina meseca«: razstava predmetov iz osebne zapuščine neonatologinje dr. Božene Sernec Logar

Park vojaške zgodovine je januarja v okviru »Vitrine meseca« predstavil predmete iz osebne zapuščine neonatologinje dr. Božene Sernec Logar (1914–1997), ki jih je muzeju podaril njen sin Tine Logar.

Božena Sernec je leta 1940 zaključila študij medicine, med drugo svetovno vojno pa se je pridružila odporniškemu gibanju. Po aretaciji je bila konfinirana v italijanskih taboriščih, po kapitulaciji Italije pa je delovala v zavezniških bolnišnicah. Leta 1944 se je vrnila na osvobojeno ozemlje Slovenije, kjer je delala v več partizanskih bolnicah, februarja 1945 pa prevzela vodenje bolnice Jelendol.

Po demobilizaciji jeseni 1945 se je posvetila pediatriji in neonatologiji v Ljubljani. Najprej je delala na Pediatrični kliniki, nato na neonatološkem oddelku Ginekološke klinike, kjer je raziskovala hipoksijo pri novorojencih in si prizadevala za uvedbo sodobnih inkubatorjev. Leta 1970

je doktorirala z disertacijo *Hypoxia neonati*, za svoje življenjsko delo pa prejela Derčevo priznanje.

Božena Sernec Logar je umrla leta 1997, a njena zapuščina živi dalje – kot dediščina zdravnice, ki je sredi kočevskih gozdov zdravila vojne ranjence, v povojni Ljubljani pa soustvarila temelje slovenske neonatologije ter skrbela za ogrožene in nedonošene otroke. Vitrino meseca, ki bo na ogled do aprila, je pripravila Nika Česnik.

Park vojaške zgodovine, foto: Timotej Horvat

V Parku pripravili muzejski večer s predstavitvijo knjige Najhrabrejši med hrabrimi – baron Andrej Čehovin (1810–1855)

V Parku vojaške zgodovine je konec leta izšla knjiga *Najhrabrejši med hrabrimi – baron Andrej Čehovin (1810–1855)*, ki je iz zgodovinske pozabe iztrgala zgodbo izjemnega rojaka. Knjiga je bila zasnovana kot razširjen katalog istoimenske razstave, s katero so se v Parku septembra lani, ob 170. obletnici njegove smrti, poklonili spominu na slavnega barona Andreja Čehovina. Vsebino knjige sta 21. januarja zbranim na muzejskem večeru v Parku vojaške zgodovine predstavila njena avtorja direktor Parka mag. Janko Boštjančič in predsednik Slovenskega falerističnega društva dr. Pavel Car.

Mag. Boštjančič je v predavanju ob predstavitvi knjige poudaril, da je **Andrej Čehovin** živel v nemirnih časih revolucionarnih vrenj in družbenopolitičnih sprememb, katerih rezultat je bila tudi prva vojna za neodvisnost Italije v letih 1848–1849. V tem zgodovinskem kontekstu se je Andrej Čehovin, izhajajoč iz skromnega kmečkega okolja v zaselku Dolanci v Gornji Branici, proslavil kot izjemen vojak, ki so ga izreden pogum, srčna predanost in temeljito poznavanje vojaških veščin dvignili visoko nad povprečje. Čehovinov bleščeči karierni vzpon se je, kot je v nadaljevanju povzel **dr. Pavel Car**, začel sočasno s pričetkom vojne med Sardinsko-piemontskim kraljestvom in Avstrijskim cesarstvom v letih 1848/1849. Kot topničar avstrijske armade se je odlikoval v bitkah pri Montanari, Sommacampagni in Volti Mantovani leta 1848 ter pri

Mortari in Novari leta 1849. V vsega desetih mesecih je napredoval v častnika in bil za svoja dejanja nagrajen z vsemi tremi najvišjimi odlikovanji za pogum – s srebrno in zlato medaljo za hrabrost ter križcem Vojaškega reda Marije Terezije. Prejem slednjega mu je odprl vrata v baronski stan in ga proslavil širom celotnega Avstrijskega cesarstva.

Spomin na barona Andreja Čehovina se je ohranjal še desetletja po njegovi smrti. O slovesu barona Andreja Čehovina, je v sklepnem delu izpostavil mag. Boštjančič, pričata tudi spomenik na pokopališču v Badnu pri Dunaju, ki sta ga Park vojaške zgodovine in podjetje Guardiaris leta 2022 očistila in obnovila, in mogočen spomenik pred njegovo rojstno hišo. Velikega pomena pa je tudi poimenovanje postojnske vojašnice – Vojašnica barona Andreja Čehovina.

Na dogodku je v imenu Slovenske vojske zbrane nagovoril predstavnik Poveljstva sil Slovenske vojske podpolkovnik Brane Tušar in Parku vojaške zgodovine izrazil iskreno priznanje za oživljanje spomina na zaslužne rojake, ki so s svojimi dejanji krojili potek zgodovine. Predstavitve knjige so se udeležili tudi **župan Občine Pivka Robert Smrdelj**, predstavnik **Vojašnice barona Andreja Čehovina Postojna višji vojaški uslužbenec Radovan Silić**, pranečak barona Andreja Čehovina **Igor Čehovin**

in številni drugi gostje. Kulturni program ob predstavitvi knjige je oblikovala pevska skupina **Kulturnega društva Karla Štreklja**, ki izhaja iz Čehovinovih domačih krajev; muzejski večer, ki ga je povezovala **Nika Česnik**, pa so udeleženci zaključili s prijetnim druženjem ob ogledu iztekajoče se razstave »Najhrabrejši med hrabrimi – baron Andrej Čehovin (1810–1855)«.

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

V Parku ob svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta odprli dve novi gostujoči razstavi

V Parku vojaške zgodovine so se 28. januarja poklonili svetovnemu dnevu spomina na žrtve holokavsta z odprtjem dveh novih gostujočih razstav – »Risbe in slike umetnikov v Terezinu iz zbirke v Morešetu« ter »Theresienstadt: Kot-da mesto«. Dokumentarni razstavi prinašata vpogled v kruti vsakdan geta Terezin/Theresienstadt, najbolj znanega prizorišča holokavsta na območju današnje Češke republike, ki je med drugo svetovno vojno služilo kot tranzitno taborišče za Jude, od koder so jih Nemci deportirali v koncentracijska taborišča v nemško okupiranih Poljski, Belorusiji in baltskih državah.

Prva predstavlja izbor del treh umetnikov – **Lea Haasa** iz Nemčije, **Bedřicha Fritte** iz Češke in **Josepha (Joa) Eduarda Adolfa Spierja** iz Nizozemske, nekdanjih internirancev v Terezinu, kjer so na lastni koži izkusili surovo ravnanje in propad temeljnih človeških vrednot. Razsežnost nepojmljivega trpljenja taboriščnikov so z edinstvenim likovnim izrazom upodobili na risbah in slikah, ki jih danes hrani **Morešet – Spominski center Mordehaja Anieleviča** za proučevanje in raziskovanje holokavsta v Izraelu. Njihova dela so svojevrstno, a verodostojno pričevanje o resničnem življenju v terezinskem getu, ki so ga nacisti skušali prikazati kot »vzorčni geto« in prikriti brutalno zatiranje 34.000 zapornikov, ki so bili tam pobiti, ter skoraj 87.000 ljudi, ki so bili od tam poslani v uničevalna taborišča.

Razstava »Theresienstadt: Kot-da mesto« prikazana umetniška dela, predstavljena v okviru izvirne likovne razstave, umešča v širši zgodovinski kontekst. Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor jo je zasnoval kot spremljajočo razstavo, pri čemer se naveže tudi na slovenski prostor. Razstavo kot dragocen arhivski vir dopolnjuje krajši film s propagandnimi posnetki geta Terezin/Theresienstadt.

Direktor Parka mag. Janko Boštjančič je na krajši slovesnosti ob odprtju razstav pozdravil njuno gostovanje v muzejskem kompleksu, saj je po njegovih besedah dolžnost muzejev, da opozarjajo ne le na vojno dogajanje in junaštvo posameznikov, ampak tudi na grozljive posledice vojn in ideologij, katerih žrtve so poleg vojakov tudi nedolžni prebivalci.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil **veleposlanik Češke republike v Sloveniji Nj. eksc. dr. Jiří Kuděla**.

V svoji karieri se je, je izpostavil, srečal s številnimi preživeli taboriščniki, katerih pričevanja so odsevala gorečo željo, naj se njihovo trpljenje ne pozabi in naj se takšen zločin nad človeštvom nikoli več ne ponovi. Ravno v ozaveščanju o nujnosti spominjanja je, kot je dejal, pomen pričujočih razstav, pri čemer se je iskreno zahvalil tako avtorjem razstave kot Parku vojaške zgodovine za njihov doprinos.

Vsebinsko razstav in kontekst njunega nastanka je zbranim predstavil **Boris Hajdinjak**, direktor Sinagoge Maribor in avtor razstave »Theresienstadt: Kot-da mesto«. Kot je opozoril, postajajo v zadnjem času prizadevanja po spoštovanju žrtev holokavsta vse tišja, zaradi česar si moramo še bolj intenzivno prizadevati, da se ohranijo v svetovnem spominu.

Prireditve se je udeležilo tudi več drugih veleposlanikov in visokih tujih diplomatskih predstavnikov, in sicer **veleposlanik Albanije Nj. eksc. Oljan Kanushi**, **veleposlanik Grčije Nj. eksc. Argyrios Makris** in **g. Thomas Weckert**, konzul **Veleposlaništva Zvezne republike Nemčije v Ljubljani**. V imenu lokalne skupnosti sta bili na odprtju razstave prisotni **podžupanja Občine Pivka ga. Majda Godina** in **direktorica Zavoda za turizem Pivka ga. Jana Gržinič**.

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

Park vojaške zgodovine med partnerji projekta in razstave »Voci della Guerra Fredda« v Trstu

20. februarja je bila v Mestnem vojnem muzeju za mir »Diego de Henriquez« v Trstu odprta razstava »Glasovi hladne vojne« (*Voci della Guerra Fredda*), ki jo je pripravilo društvo Storigrafica APS v soorganizaciji z Občino Trst, med partnerji projekta pa sodeluje tudi Park vojaške zgodovine.

Razstava osvetljuje izkušnjo mladih, ki so v času hladne vojne služili obvezni vojaški rok v Furlaniji-Juljski krajini, pri čemer je **Park vojaške zgodovine** za projekt prispeval še dve pričevanji z druge strani meje. Projekt in razstava tako skozi pričevanja in zgodbe predstavljata spomine na služenje vojaškega roka in vsakdanje življenje v vojašnicah ter utrdbah na obeh straneh nekdanje železne zavese.

Postavitvev v ospredje postavlja človeško razsežnost vojaške službe ter obiskovalcem ponuja poglobljeno in interaktivno izkušnjo. Razstavni prostor sestavlja osem tematskih sklopov z dodatnimi vsebinami, dostopnimi s QR-kodami, muzejsko postavitvijo, ki omogoča izkustveni vpogled v življenje v vojaški spalnici, in dokumentarnim filmom, kjer sta povzeta raziskovalni projekt in nastanek razstave.

Razstava predstavlja sintezo obsežnega projekta ustne zgodovine, v okviru katerega je bil vzpostavljen spletni portal www.vociguerrafredda.it/. Projekt je izvedlo društvo Storigrafica APS s podporo uprave avtonomne regije Furlanija-Juljska krajina in CiviBank – Gruppo Sparkasse. Temelji na bogatem arhivu intervjujev in osebnih spominov ter raziskuje prepletenost vojske z lokalnim družbenim

okoljem, v katerem je prisotnost vojakov in častnikov pomembno zaznamovala gospodarski in prostorski razvoj skupnosti.

Avtorja razstave Massimo Sgambati in Lorenzo Ielen sta ob odprtju razstave predstavila raziskovalni pristop in pomen ohranjanja ustnih pričevanj o obdobju, katerega materialne sledi izginjajo z zapiranjem nekdanjih vojašnic. Razstava bo v **Mestnem vojnem muzeju za mir »Diego de Henriquez«** v Trstu na ogled do sredine aprila.

Park vojaške zgodovine, foto: Timotej Horvat

Poziv k pomoči pri raziskovanju posledic bombardiranj med drugo svetovno vojno

Park vojaške zgodovine in Založba Ostroga po izidu knjige *Bombardiranje Slovenije 1944–1945* avtorja Saša Radovanoviča in odprtju razstave »Slovenija pod točo bomb – zavezniška bombardiranja Slovenije 1944–1945« nadaljujeta z raziskavami o bombardiranjih Slovenije med drugo svetovno vojno.

Doslej je bilo zbranih več tisoč zračnih posnetkov bombardiranj Slovenije, ki so bili odkriti v ameriških in britanskih arhivih, zelo malo pa je bilo pridobljenih posnetkov škode, ki so jo bombardiranja v tistem času povzročila slovenskim krajem.

Iz Parka vojaške zgodovine v sodelovanju z Založbo Ostroga zato vljudno naprošajo vse, ki v svojih zbirkah in družinskih zapuščinah posedujete tovrstno fotografsko gradivo, da jim ga odstopite za potrebe proučevanj in

objave v novi knjigi. Fotografije bodo skenirane in vrnjene lastnikom, kopije pa hranjene v Parku vojaške zgodovine.

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

Intervju: Tinkara Volk

Bralcem našega glasila se predstavljate predvsem kot zborovodkinja VS Iskrice, odločili ste se za poklic učiteljice, poznamo pa vas tudi kot radijsko voditeljico.

V vseh teh vlogah vas povezujeta delo z ljudmi in ljubezen do besede in glasbe. Kako bi se sami opisali v nekaj stavkih – kdo je Tinkara Volk?

Pravzaprav je to odlično uspelo že vam v okviru uvodnega vprašanja. Tinkara je ženska iz Šmihela, ki jo lahko vidite in slišite vsepovsod v raznoraznih vlogah – v zadnjih treh letih poklicno kot učiteljico slovenščine, ljubiteljsko kot zborovodkinjo in voditeljico, neuradno pa bi lahko našli še kakšno vlogo ali naziv.

Kako ste se od prve pesmi, ki ste jo zapeli, razvili do tega, da danes vodite zbor? Katere izkušnje in izzivi ali prelomni trenutki so vas najbolj oblikovali na tej poti?

Vse se je začelo z glasbenimi uricami, ki sem jih obiskovala, še preden sem postala prvošolka, prvih pevskih vaj pa sem se udeležila seveda v domačem Šmihelu v otroškem cerkvenem zborčku. Od takrat je bila glasba velik del mojega vsakdana. V osnovni šoli se je najbolj uresničevala skozi prepevanje v šolskih zborih in obiskovanje glasbene šole klavirja, kot devetošolka sem takrat tudi prvič na vajah zbrala moje Iskrice. V gimnazijskih letih je malo zadišalo po muzikalu in solopetju, v tem času pa sem prvič obiskala tudi tečaj dirigiranja za zborovodje. Če bi morala izbrati en prelomen trenutek, ki mi res veliko pomeni, je to brez dvoma zadnji uspeh na regijskem tekmovanju odraslih pevskih zasedb, kjer smo si z Iskricami pripele zlato priznanje, sama pa sem prejela tudi priznanje za obetavno zborovodkinjo. V tistem trenutku je bil ves dolgoletni trud bogato poplačan.

VS Iskrice se lahko pohvalijo z lepimi uspehi in zlatimi priznanji na tekmovanjih. Kaj po vašem mnenju najbolj prispeva k tem dosežkom?

Iskrice imamo v našem »uradnem opisu« stavek, da nam največji izziv predstavlja uskladiti trinajst različnih življenjskih urnikov. Verjamem, da prav obilica prilagajanja, odrekanja in predvsem premišljene organizacije vaj najbolj pripomorejo k uspehom, s katerimi se lahko še posebej v zadnjem času pohvalimo. Pravim, da se vse da, če se hoče, v nasprotnem primeru pa je tudi najslabši izgovor dober. Gotovo pa nas na poseben način povezujejo tudi spomini in izkušnje, ki smo jih skupaj doživele, saj smo v preteklih trinajstih letih praktično odrasle skupaj na vajah in nastopih.

Poučevanje je zagotovo poklic, ki zahteva veliko potrpežljivosti in srčnosti. Kaj vas je pritegnilo k temu, da ste se odločili postati učiteljica?

Na informativnem dnevu na Filozofski fakulteti so nam dejali, da smo se za (ne ravno priljubljen) študij slovenskega jezika in književnosti verjetno odločili zaradi kakšne dobre učiteljice, ki nas je nad slovenščino navdušila.

Tudi v mojem primeru je bilo tako, sicer pa me je neke vrste pedagoško delalo spremljajo že od osnovne šole – še najbolj v obliki učenja in dela z vokalno skupino, ne morem pa niti mimo dela z otroki na šmihelskem oratoriju, ki smo ga s fantastično ekipo začeli ustvarjati leta 2015. Še zdaleč ne mislim, da mi je na področju poučevanja in pedagoškega dela že vse kristalno jasno, vendar tega od sebe na začetku poklicne poti niti še ne pričakujem in se zavedam zahtevnosti poklica, ki sem si ga izbrala. Upam pa, da bom s časom tudi jaz postala učiteljica, ki zna navdihniti in navdušiti tudi (z na prvi pogled dolgočasno) slovenščino.

Radijski svet je za mnoge sanjski izziv. Kako ste vi našli svojo pot do tega medija in kaj vas pri tem navdihuje?

Za radijski mikrofonski sem prvič sedla v letu 2018. Takrat sem ravno pričela s študijem slovenistike in povabilo k soustvarjanju radijske oddaje se mi je zdela krasna dopolnitev, neposredno povezana s študijem jezika. V tistem letu pa sem tudi nadomeščala pevko v domačem narodnozabavnem ansamblu Narcis, kar je še dodatno sovpadlo z žanrom oddaje in glasbenimi nastopi. Danes si ne predstavljam, kako bi bilo, če tega izziva ne bi sprejela, saj je delo izredno dinamično, nudi rast na več področjih,

» Če bi morala izbrati en prelomen trenutek, ki mi res veliko pomeni, je to brez dvoma zadnji uspeh na regijskem tekmovanju odraslih pevskih zasedb, kjer smo si z Iskricami pripele zlato priznanje, sama pa sem prejela tudi priznanje za obetavno zborovodkinjo. V tistem trenutku je bil ves dolgoletni trud bogato poplačan.«

obenem pa spoznaš toliko različnih ljudi in pridobiš ogromno dragocenih izkušenj.

Med poučevanjem, petjem in radijskim vodenjem verjetno ni dolgčas. Kako vam uspe vse to usklajevati?

Življenje je nekako poskrbelo, da se vsa področja, na katerih se udeležujem, krasno dopolnjujejo in povezujejo. Res se trudim, da lahko to kar najbolje izkoristim. Usklajevanje vseh zadev mi predstavlja velik izziv, še posebej ko je na vseh področjih naenkrat »višek sezone« – takrat se zgodi, da v petek z ocenjevalne konference priletim na pevske vaje za sobotni koncert, v nedeljo pa me čaka še moj radijski termin. Včasih tudi malo pozitivnega pritiska ne škodi, da iz sebe potegneš najboljše in si na koncu zadovoljen, kako se je vse skupaj izšlo.

Od kod črpate navdih in energijo?

Menim, da ima velik vpliv na to krog ljudi, s katerimi sodeluješ in ustvarjaš. Če se obkrožiš z ustvarjalnimi ljudmi, ki so pripravljeni sodelovati, se prilagajati ter tudi odrekati in sprejemati mnenja in drugačne poglede, je uspeh zagotovljen. Tako nastane spodbudno okolje, v katerem zlahka izvirajo dobre ideje. To občutim predvsem med delom v domačih društvih, pa tudi v službi, v šoli in na radiu – vsak prostor, kontekst in ljudje na nek način tudi iz tebe potegnejo širok spekter misli in navdiha, za katere mogoče celo sam nisi vedel. Energijo pa najraje nabiram ob nedeljskih popoldnevih, ko se sprehodim po dolini ali pa povzpnem na Šilentabor.

Manjše skupnosti pogosto močno zaznamujejo človekovo pot. Kako vaš domači kraj vpliva na vaše delo in ustvarjanje?

Tisti, ki me dobro poznajo, vedo, da mi moja domača vas pomeni ogromno. Pa ne samo Šmihel, praktično kar cela Šmihelska dolina, saj se mi zdi, da smo tukaj, pod Šilentabrom, ljudje povezani na poseben način. Neizmerno sem hvaležna, da lahko pod okriljem Kulturnega društva Šmihel, Društva mladine Šmihelske doline in vaše skupnosti Šmihel ustvarjam za te ljudi. Bodisi je to veselica ob vaškem shodu, samostojni koncert vokalne skupine ali pa ocenjevanje suhomesnatih izdelkov – poudariti je treba, da za vsemi idejami, projekti in prireditvami stoji peščica izredno ustvarjalnih in odgovornih ljudi, s katerimi mi je v veliko čast in veselje sodelovati. V vse to je vloženega veliko truda in odrekovanja, vendar zadovoljstvo ljudi velikokrat poplača vse.

Trenutno vstopate tudi v novo življenjsko obdobje. Česa se kot bodoča mama najbolj veselite?

Veselim se časa, ki ga bom preživljala na drugačen način, kot sem bila navajena do sedaj. Pa tudi sprehodov po najlepših kottičkih naše dolinice verjetno ne bo manjkalo. Veselim se nove vloge, ki mi bo zaupana, in upam, da se bom v njej znašla vsaj tako dobro, kot na vseh prej naštetih področjih.

Alenka Furlan Čadež, foto: Blaž Lenček

70 let predanosti petju

V Občini Pivka je veliko posameznikov, ki s svojim dolgoletnim delom tiho, a vztrajno soustvarjajo kulturni utrip kraja. Med njimi ima posebno mesto Jože Gustinčič, dolgoletni kulturni ustvarjalec-pevec, ki je s svojim delovanjem zaznamoval več desetletij kulturnega in družbenega življenja v Košani, Pivki in širši okolici.

Njegova pot v kulturo se je začela že v mladih letih, ko je sodeloval v šolskih pevskih skupinah. Ljubezen do glasbe in petja ga je kmalu popeljala tudi v organizirano zborovsko petje.

Aprila 1955 je bil v Košani ustanovljen pionirski tamburaški zbor, pri katerem je bil Jože Gustinčič dejavno vključen. V nadaljnjih letih je sodeloval v številnih pevskih zasedbah in moških pevskih zborih kot pevec in povezovalac. Njegovo delovanje je pomembno prispevalo k ohranjanju in razvoju moškega zborovskega petja, ki ima v lokalnem okolju dolgo in spoštovanja vredno tradicijo.

Poleg rednih vaj in nastopov je sodeloval pri kulturnih prireditvah in drugih dogodkih, ki so bogatili družabno življenje krajevnih skupnosti. Njegovo delo je vselej temeljilo na prostovoljstvu, nesebičnosti in iskreni želji po skupnem dobrem, ne po osebni prepoznavnosti.

Jože Gustinčič je s svojim delom pomembno zaznamoval kar 70 let neprekinjenega delovanja pevstva v lokalnem okolju. Njegova življenjska pot je tesno prepletena z

razvojem zborovskega petja, ohranjanjem glasbene tradicije in prenosom vrednot kulturnega ustvarjanja na mlajše generacije. S svojo vztrajnostjo, predanostjo in zgledom je dokazal, da kultura ni le oder in nastop, temveč predvsem skupnost, povezanost in srčnost. Ob 70-letnici delovanja pevstva se njegov prispevek kaže kot izjemen in trajen pečat, ki pomembno sooblikuje identiteto kraja in Občine Pivka.

Evgen Pahor, foto osebni arhiv Jožeta Gustinčiča

Pripravljalci predstavili predlog DPN za nadgradnjo železniške povezave med Postojno in Divačo

V Pivki so predstavniki ministrstev za infrastrukturo ter naravne vire in prostor skupaj z izvajalcem in projektantom predstavili predlog državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške povezave med Postojno in Divačo, ki naj bi stala okoli 1,4 milijarde evrov. Predvidena je ukinitvev postajališča Košana, kar je sprožilo buren odziv prebivalcev v Košanski dolini, kjer opozarjajo na že izvedene investicije v postajališče in pomen javnega potniškega prometa za trajnostni razvoj.

Obstoječa proga, dolga približno 37,5 km, zgrajena sredi 19. stoletja kot del Južne železnice proti Trstu, danes ne ustreza več sodobnim prometnim zahtevam. Hitrosti vlakov namreč znašajo med 70 in 85 km/h. Projekt vključuje izgradnjo kar desetih novih predorov in pokritih vkopov v skupni dolžini skoraj 12 km. Načrtovanih je tudi sedem viaduktov in mostov (skupna dolžina dobrih 2 km). Z načrtovano nadgradnjo se bodo hitrosti bistveno povečale – na najmanj 140 km/h, na večini trase pa na 150 do 160 km/h (za lahke potniške vlake do 160 km/h). To pomeni občutno skrajšanje potovalnega časa: vožnja med Postojno in Divačo se bo s sedanjih 29 minut skrajšala na približno 13 minut. Projekt vključuje izgradnjo kar desetih novih predorov in pokritih vkopov v skupni dolžini skoraj 12 km. Načrtovanih je tudi sedem viaduktov in mostov (skupna dolžina dobrih 2 km). Prepustnost proge se bo povečala na približno 270 vlakov dnevno, izboljšana bo varnost (ukinitvev nivojskih prehodov), hkrati pa bodo postaje preurejene v sodobne multimodalne točke z urejenimi dostopi za pešce, kolesarje in sistemom P+R. Projekt je del evropskih prometnih koridorjev TEN-T ter pomembno povezan z razvojem Luke Koper in širšega logističnega sistema države.

V razpravi je župan Robert Smrdelj poudaril, da Pivka kot pomembno železniško križišče močno občuti vpliv infrastrukture na prostor. Ob tem je izpostavil izboljšanje razmer glede hrupa, a opozoril, da ima vsak načrt tudi slabosti. Med njimi je predvidena ukinitvev postajališča v Košani, proti kateri so se vaščani že organizirali in na Občino naslovili pritožbo.

Po podatkih Slovenskih železnic postajališče letno uporablja manj kot 500 potnikov. Krajanje pa so opozorili, da je nizko število potnikov posledica prenove, po kateri postajališče ni dobilo uporabnega dovoljenja, ter zmanjšane števila ustavljalnih se vlakov. Pred prenovo

je na železniški postaji mesečno vstopilo 760 potnikov, po njej pa le 40. Kot ena izmed možnih rešitev se kaže prestavitev postajališča na novo traso, denimo na del viadukta med predoroma Košana in Vremščica.

Razprava se je dotaknila tudi načrtovanega postajališča Pivka center, ki bo prevzelo vlogo sedanje železniške postaje. Župan je napovedal prošnjo za podaljšanje roka za podajanje pripomb, saj Občina pripravlja urbanistično zasnovo, ki bo vplivala na širše območje. Ob tem je izrazil skrb zaradi morebitnega povečanja prometa v bližini vrtca in šole. Obstoječo železniško postajo bodo ohranili zaradi povezav proti Ilirski Bistrici.

Projekt predvideva tudi možnost nadgradnje nakladališča v Neverkah v novo tovarno postajališče, možni lokaciji sta v Neverkah ali Prestranku.

Državni prostorski načrt (DPN) je temeljni dokument za umeščanje prostorskih ureditev državnega pomena. Pobuda je bila javno objavljena od 9. februarja do 10. marca, v tem času so pripravljalci izvedli javne predstavitve v Postojni, Pivki in Divači. Namen predstavitve je bila seznanitev javnosti z rešitvami, odgovarjanje na vprašanja in zbiranje predlogov.

Postopek priprave DPN se začne s pobudo za pripravo prostorske ureditve državnega pomena. Po potrditvi pobude ministrstvo sprejme sklep o pripravi DPN, s katerim se uradno začne postopek. V naslednji fazi se izdelajo strokovne podlage in variantne rešitve načrtovane ureditve. Te se med seboj primerjajo z vidika prostorskih, okoljskih, tehničnih in ekonomskih meril. Sočasno se pripravi tudi okoljsko poročilo v okviru celovite presoje vplivov na okolje. Sledi javna razgrnitev variantnih rešitev in okoljskega poročila, v času katere ima javnost možnost podati pripombe in predloge. Organizirana je tudi javna obravnava. Na podlagi strokovnih ocen in prejetih pripomb se izbere najustreznejša varianta. Za izbrano rešitev se nato pripravi predlog DPN, ki je ponovno usklajen z nosilci urejanja prostora. Ko so pridobljena vsa potrebna mnenja in uskladitve, vlada sprejme uredbo o državnem prostorskem načrtu, s čimer je postopek zaključen in omogočena nadaljnja priprava projektne dokumentacije ter pridobivanje gradbenega dovoljenja.

Alenka Furlan Čadež

Neverški shod

Ob vstopu v Košansko dolino s severne strani nas najprej pozdravi vas Neverke s cerkvijo sv. Antona Puščavnika, ki se ponaša z letnico 1640. Ob njegovem godu, 17. januarja, vaščani tudi s pomočjo Občine Pivka ohranjamo tradicijo »shodovanja«, ki sega že v naše pretekle rodove.

V čast sv. Antonu, ki je bil zavetnik živinorejcev, obhajamo sveto mašo. V naši cerkvi, ki ima enega najstarejših oltarjev na tem območju (Košanska dolina in šola, 2002), je svetnik tudi upodobljen s prašičem. Že iz zgodovine je znano, da so na njegov god ljudje darovali prašičje krače, pleče, klobase kot priporočilo za zdravje pri reji domačih živali. Čeprav je živali po vaških hlevih le še peščica, ta tradicija še vedno živi.

Po nedeljskem praznovanju v krogu domačih se vaščani zberemo v ponedeljek na t. i. »pandelku po shwadi« sredi vasi pod Cuntovim nadstreškom. Združene generacije, predvsem moških, hodijo od hiše do hiše, kjer z dobrimi mislimi, s pesmijo in harmoniko razveselijo domače, ti pa v zameno darujejo klobase in druge darove. Tudi letos je bila naša »karjola« polna dobrot. Neverška posebnost je tudi »osmina po shwadi«, ki jo praznujemo prvo soboto po shodu. Tako smo se ponovno zbrali 24. januarja, ko so pridne ženske pripravile krompir v zevnici s klobasami in odlične palačinke. Lovska kočja je bila polna dobre volje, dolgo v noč pa je odmeval glas harmonike.

Alenka Biščak

Tradicionalno 13. srečanje čebelarjev ČD Pivka

Decembra lani smo čebelarke in čebelarji Čebelarskega društva Pivka praznovali god sv. Ambroža, zavetnika čebelarjev.

Zbrali smo se v farni cerkvi sv. Mihaela v Šmihelu k tradicionalni maši v čast sv. Ambroža. Mašo je daroval **g. Slavko Rebec, generalni vikar kopske škofije**, ob lepem petju domačega cerkvenega pevskega zbora. Zahvalili smo se našemu svetniku in se priporočili za dobro

letino. Po maši je v »faroužu« sledilo družabno srečanje čebelarjev in ostalih simpatizerjev čebelarstva, kjer je tekla seveda beseda o čelah. Srečanja so se udeležili tudi naši prijatelji iz sosednjih čebelarskih društev s svojimi prapori in tudi predstavniki **Občine Pivka**. Prireditelj je sofinancirala Občina Pivka.

Naj medi!

Franko Dolgan

Cerkev in hkrati tudi »hram«

Mogoče se sliši nenavadno, vendar prostori cerkve so tudi »hram«. Ne v smislu hrama za vino, pridelke, meso, pač pa hram za druženje različnih generacij in preplet različnih dogodkov. Tako so si namreč prostor cerkve sv. Jedrta in okolice zamislili na Slavinjah (pri Hruševju) in skupaj z Župnijo Hrenovice pripravili projekt »Hram svete Jedrta«, namenjen obnovi cerkve in vzpostavitvi muzeja na prostem.

Projekt je predstavila **Župnija Hrenovice** v januarju predstavila v **župnišču v Zagorju** na srečanju župnijskega pastoralnega sveta. Udeleženci so skupaj z **župnikom Marjanom Škvarčem** in **duhovnim pomočnikom Nikom Štrancarjem** prek slik dobili vpogled v potek projekta ter predstavo o dogodkih in namenu aktivnosti. Beseda je tekla tudi o tem, da take dejavnosti povezujejo kraj in ljudi, ter o tem, kako lahko sredstva, pridobljena na razpisih, omogočajo ohranjanje kulturne dediščine in značilne podobe pokrajine.

Projekt »Hram svete Jedrta« sofinancirata Evropska unija in Republika Slovenija v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027; ukrepa LEADER/CLLD iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Izvaja se v okviru Strategije lokalnega razvoja LAS med Snežnikom in Nanosom. Več o projektu najdete na spletni strani Župnije Hrenovice.

Z. Žakelj in M. Fajdiga, foto: M. Škvarč

Zimske počitnice v Košani

V dopoldanskem času letošnjih zimskih počitnic je stara šola (ki je zgledno obnovljena, svetla in čista) v Košani oživela, saj so v njej potekale ustvarjalne delavnice za osnovnošolce.

V ponedeljek smo začeli z origamijem. To je japonska tehnika prepogibanja papirja. Izpod rok so nastale vetrnice, denarnice, škatlice, živalske figurice ... Na pustni torek je sledila pustna delavnica v izdelovanju mask. V sredo smo imeli uvod v kaligrafijo oz. lep opis in do petka popisali delovni zvezek. Ustvarjalnice smo zaključili z družabno igro tombolo.

Delavnice smo organizirali člani **KD Košana** in **OŠ Košana**, katerih se je udeležilo 10 aktivnih učenk od 1. do 6. razreda.

Suzana Morel, foto: Damjana Morel

V Pivko prihaja projekt »Družina v objemu Brloga«

Družinski center Brlog iz Postojne v letošnjem letu širi svoje delovanje tudi regijsko s projektom **Družina v objemu Brloga**, ki ga v letih 2026–2030 financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Projekt prinaša celostno podporo družinam, staršem, otrokom in mladostnikom ter odgovarja na izzive sodobnega družinskega življenja – od starševske izčrpanosti do pomanjkanja podpornih mrež in varnih prostorov za kakovostno preživljanje prostega časa.

Program temelji na treh vsebinskih stebrih: podpori staršem skozi delavnice, predavanja in pogovorne skupine; ustvarjalnih in varnih dejavnostih za otroke in mladostnike

ter svetovalni podpori za posameznike in družine v stiski. Pomemben del delovanja predstavlja tudi odprt prostor za druženje in povezovanje skupnosti.

Aktivnosti v Pivki se bodo začele predvidoma sredi marca. Del programa bo potekal v sodelovanju s **Knjižnico Pivka** in **Zavodom za turizem (Dino Pivka)**. Dejavnosti bodo namenjene otrokom, mamam na porodniškem dopustu in staršem, v poletnih mesecih pa je predvideno tudi počitniško varstvo. Urnik aktivnosti bo objavljen naknadno, vse dejavnosti pa bodo brezplačne.

Alenka Furlan Čadež

Pust na Stari Sušici

Stara Sušica ni velika vas, pa vseeno se je na pustni torek ob spremstvu svojih mamic zbralo nekaj najmlajših. V maškarah so skupaj šli od hiše do hiše. Pred vsako hišo so zapeli pesmico, vaščani pa so jim v zahvalo za njihov trud namenili nekaj sladkarij v njihov nabiralnik. Čestitke mladim mamicam, da ta star običaj ohranjajo prek svojih najmlajših.

Franc Prelc

Vesela pustna poberija v Nadanjem selu

Na pustno soboto je Ndanje selo zaživel v ritmih Španije. Po vasi so se sprehajale ponosne Španjolke v pisanih, valovitih oblekah, z rožami v laseh in pahljačami v rokah, ob njih pa so korakali pogumni španski bikoborci z rdečimi ogrinjali in širokimi klobuki ter s seboj vozili bika. Manjkali pa niso tudi drugi zanimivi liki. Smeh, glasba in veselo vzklikanje so napolnili vsak kotiček vasi in preganjali zimo. Pustna poberija je potekala od hiše do hiše. Pri vsaki hiši so domačini šeme pričakali ter jih nagradili s krofi, klobasami, jajci in drugimi dobrotami. Na pustni torek so se

vaški otroci še enkrat našemili in se z veseljem ponovno ustavili v vsaki hiši.

Vaško društvo Nad'nska lipa

Pust na Kalu

Kot vsako leto je tudi letos prišel na Kal gospod Pust. Ta gospod se zadrži pri nas kar nekaj dni. Najprej gre z nami na predstavitev skupin za povorko v Ilirski Bistrici, nato gre z nami na poberijo po vasi. Seveda je z nami tudi na povorki v Ilirski Bistrici. Torek je namenjen za otroke, ker gospoda Pusta počasi zapuščajo moči. Na žalost ga ves ta napor na pustno sredo pokoplje. Ampak le za eno leto, potem se vrne čil in spočit nazaj v to našo Pustno vas. Pa lep pozdrav iz Pustnega Kala.

Društvo štirna Kal

Suhorske šjme so letos odgnale slabo vreme

Na deževno pustno soboto so se suhorske šjeme zbrale, pobirale po vasi in se na koncu povesele v vaški hiši. Bilo je lepo in tudi uspešno, saj je na pustno nedeljo posijalo sonce. Upamo, da so odgnale tudi zimo.

Vaško društvo Suhorje

Pust v Zagorju

V Zagorju zadnjih nekaj let ponovno obujamo pustno tradicijo. Tokrat smo se v soboto, 14. februarja, že dopoldne zbrali v suhem vremenu, a nas je kmalu ujel dež. Kljub temu razigranega vzdušja ni uspel pokvariti. S pesmijo, smehom in pisanimi maskami smo vztrajali do konca ter v vas prinesli nekaj sproščene pustne živahnosti.

Vaška skupnost Zagorje

Pust v Drskovčah

V Društvu Islandski konji Drskovče smo tudi letos organizirali pustni sprevod s konji po Drskovčah. Zbralo se je kar 18 članic/članov društva. Skupaj s konji smo se našemili, odpravili po vasi od vrat do vrat, po vrnitvi v hlev pa smo se posladkali s krofi in čajem.

Najlepša hvala vsem udeleženi in vaščanom za tople sprejem in prijaznost.

Katarina Fatur

Pust v Košani

V Dolnji Košani je bilo na pustno soboto veselo. Po vasi smo se sprehodile maškare in z veseljem preganjale zimo. Po povorki pa smo se posladkali s krofi in čajem ter zaplesali ob veseli glasbi.

Društvo košanske mladine

Kultura

Fenomen grafita v drugačni luči

V Notranjskem muzeju Postojna so decembra 2025 odprli razstavo z naslovom *Zločin in sadež*, ki je namenjena predstavitvi večplastnosti fenomena grafita in kot taka odpira mnogo več vprašanj, kot ponuja odgovorov.

Razstava *Zločin in sadež* tematizira različne poglede na fenomen grafita – od njegovega družbenokritičnega naboja in estetske vrednosti do vprašanja legalnosti in institucionalizacije. Posebno pozornost posveča tudi lokalnim specifikam Postojne: od grafita lubenice na nekdanji avtobusni postaji, ki je postal simbol propadajoče stavbe, do vojaških grafitov v nekdanjih kasarnah in jamskih zapisov, ki odpirajo vprašanja o meji med kulturno dediščino in vandalizmom.

Razstavo je slavnostno odprl **državni sekretar na Ministrstvu za kulturo mag. Marko Rusjan**, ki je pohvalil vse več pobud muzeja, da se ukvarja s temami, ki so bile še nedolgo na obrobju zanimanja. Zbrane je nagovorila tudi direktorica Zavoda Znanje **Tatjana Hvala**, razstavo pa je v imenu obeh avtorjev predstavila kustosinja **Ana Čič**.

Kakšna so dojemanja grafitov?

Avtorja razstave **dr. Tine Kaluža** in **Ana Čič** se do fenomena grafita nista vrednostno opredelila, sta pa razstavo skupaj z ekipo **Uvid, d. o. o.**, zastavila tako, da obiskovalce vabi k njihovem **angažmaju**. Pri vsakem od poglavij razstave je namreč zastavljeno vprašanje o videnju grafitov, na katerega obiskovalci odgovarjajo ali s kroglicami, ki jih vržejo v »volilne skrinjice«, ali pa s pisanjem odgovorov. Dr. Tine Kaluža je povedal, da je namen tega zbiranje in nadalje analiziranje odgovorov obiskovalcev, ki bodo predstavljeni na prihajajočih dogodkih, vezanih na razstavo. S tem kustosa ne »vzgajata« in »poučujeta«

obiskovalcev o grafitih, ampak puščata prostor za njihova razmišljanja in dialoge o tem fenomenu.

Aktivnost obiskovalcev pričakujejo tudi na delu razstave, kjer je lokalni umetnik **Marko Šajn** poslikal eno od sten. Obiskovalci lahko namreč njegovo sliko dopolnjujejo, nadgrajujejo in oblikujejo po svoje.

Ne gre za fizični prenos ulične umetnosti v muzej!

Na razstavi so grafiti predstavljeni kot fotografske projekcije naključno izbranih primerov, nastalih v okviru obsežne foto-dokumentarne akcije, ki smo jo izvedli marca 2025 po občini Postojna. Na ta način se želijo izogniti klasičnemu »prenosu« ulične umetnosti v ustanovo in ohraniti njeno temeljno značilnost – minljivost. Številni od grafitov, ki jih obiskovalci lahko vidijo na razstavi, so bili na dan odprtja že prekriti, izbrisani ali nadomeščeni z novimi.

Razstava mladih umetnikov

Ker so želeli v pripravo razstave vključiti tudi mlade, so v začetku leta razpisali **natečaj za dijake in študente**, in sicer za najboljši pisni prispevek in najboljše umetniško delo. Tema natečaja je bil posameznikov odnos do ulične

umetnosti, natančneje do grafita. Nagrajena umetniška dela mladih – **Arneta Primca, Naje Skuhala Žaja** in **Gaje Bumbar** – so tako dobila svoj prostor na muzejski postavitvi.

Razmišljanja o grafutih

Ob odprtju razstave je izšel tudi mednarodni **zbornik strokovnih prispevkov**, ki tematiko grafitov osvetljuje z različnih strokovnih vidikov – umetnostnozgodovinskega,

sociološkega, pedagoškega, estetskega in kulturnega – ter razširja razmislek o grafutih kot izrazni, družbeni in prostorski pojavnosti. Avtorji prispevkov so poleg kustosov Notranjskega muzeja še **Gregor Bulc** in **Igor Nađalin**, **Božidar Zrinski**, **Hana Brus**, **Ljiljana Radošević**, **Uroš Dokl** in **Srđan Tunić**.

Notranjski muzej Postojna, foto: Alen Franetič

21. Območna revija odraslih pevskih zasedb v Pivki

31. januarja in 1. februarja je postojnska območna enota JSKD v avli OŠ v Pivki izvedla 21. Območno revijo odraslih pevskih zasedb občin Postojna in Pivka. Na sobotni večer so se občinstvu predstavile naslednje pevske zasedbe: VS Brkinci, VLS Javorniki, VS Mavrica, VS Goldinar, MePZ Postojna, ŽVS Vanda Križaj, MePZ Burja, Kvartet Izvir, ŽPZ DU Pivka. V nedeljo so nastopili Klapa Škvadra, MePZ župnije Košana, MPZ Pivka, PS Studenec Pivka, UPZ Carmina, VS Alikvot, VS Iskrice, VS Slavna, VS Zgun in ŽeVS Šmihel.

Strokovni spremljevalec revije je bil **dirigent in pevec Fernando Mejías**, ki je po nastopih zborovodjem podal strokovne komentarje ter dragocene usmeritve za nadaljnje delo in razvoj pevskih zasedb. Program revije je povezovala **Anja Kocman**, vodja JSKD OI Postojna. Pevke in pevce je na nedeljskem koncertu pozdravila tudi **podžupanja Majda Godina** in jim zaželela še veliko uspešnih nastopov.

AFČ, foto: Valter Leban, Luka Gavrančič

Kulturni večer Društva upokoencev Pivka

Številnim prireditvam ob slovenskem kulturnem prazniku, dnevu, ko se poklonimo našemu jeziku, umetnosti in ustvarjalnosti, se je pridružilo tudi Društvo upokoencev Pivka.

Na prireditvi, ki se je odvijala v avli Krpanovega doma, so se predstavile skupine ustvarjalcev, ki delujejo v okviru kulturne dejavnosti DU Pivka. To so: **ŽPZ DU Pivka**, **Krožek Beremo skupaj** in **rokodelska skupina Kvačkane nitke**. Zbrano občinstvo je najprej nagovorila vodja kulturne dejavnosti **Slavka Glažar**.

Najprej je ženski pevski zbor predstavila **predsednica zbora Ernesta Mevlja**. Zbor že dvanajsto leto vodi **Marcel Štefančič**, udeležujejo se številnih pevskih revij: Primorska poje, območne revije pevskih zborov občin Pivka in Postojna, revija upokojenskih pevskih zborov. Njihov repertoar obsega slovenske narodne in novejša pesmi, spopadejo se tudi s tujimi napevi. Z ubranim petjem vedno popestrijo kulturne prireditve društva, tudi tokrat so zapele tri pesmi.

Krožek Beremo skupaj se srečuje že trinajst let, vodi ga **Nevenka Šelj**. Poleg zavzetih bralk in bralcev so v njem tudi ustvarjalci. Njihova dela lahko najdete v desetih zvezkih, ki jih je izdalo društvo upokoencev. Oblikujejo kulturne prireditve in na njih sodelujejo, eden najpomembnejših

njihovih projektov je Krpanova bralna značka. Sodelujejo z osnovnima šolama Pivka in Košana v medgeneracijskem branju, obiskujejo Dom na Krasu in Hišo kulture v Pivki.

Rokodelsko skupino Kvačkane nitke je predstavila vodja **Jožica Knafelc**. Skupina bo letos praznovala osmi rojstni dan. Srečujejo se dvakrat tedensko, s svojimi izdelki pa razveseljujejo vse generacije. Z igračami so obdarile vse otroške vrtce v občini Pivka, tople pletenine pa grejejo starejše v domovih upokoencev v Postojni, Pivki in Ilirski Bistrici. V osnovnih šolah v občini prirejajo delavnice ročnih del, vsako leto v Knjižnici Pivka priredijo razstavo Ko zgodbe oživijo. Na prireditvi so na priložnostni razstavi pokazale nekaj svojih izdelkov.

Vse dejavnosti društva so usmerjene v medgeneracijsko sodelovanje, zato so na prireditvi sodelovali tudi mladi. S petjem nas je navdušil otroški pevski **zbor Sonce iz Šmihela**. Zbor vodi **Ksenija Žnidaršič**, za glasbeno spremljavo pa je poskrbel **David Penko**. Prireditev je začel in končal **harmonikar Uroš Iskra**, ki je z nastopom ogrel srca in dlani občinstva. Tokratna prireditev je bila poklon vsem oblikam ustvarjalnosti in opomnik, kako pomembna je kultura v našem vsakdanu. Kulturno ustvarjanje nam omogoča druženje in povezovanje med generacijami.

J. Knafelc, foto: A. Knafelc

Prešernov dan v muzejskih depojih

»Po več obiskih muzejev sem odkril nove depoje. Super. Like ♥,« se glasi eden od vtisov imenitnega števila obiskovalcev Depojev državnih muzejev v Pivki na Prešernov dan. Predmeti iz raznolikih zbirk Muzeja novejša in sodobne zgodovine Slovenije, Tehniškega muzeja Slovenije in Narodnega muzeja Slovenije so med obiskovalci sprožali številne spomine – zlasti na tehnično preteklost in na dosežke slovenske družbe, pa tudi spomine, vezane na ta prostor, ko muzejskih depojev še ni bilo.

Z nami je vtise delil gospod Ivan Markelj iz Zagorja ob Savi, ki je bil v letih 1970 in 1971 v Jugoslovanski ljudski armadi prav tu v Pivki. Kot pripadnik inženirske enote, nastanjen v stavbi »E« Parka vojaške zgodovine, se je spominjal

pripadnikov pehote, ki so bili nastanjeni v stavbi »D«, kjer domujejo Depoji državnih muzejev. Posebne pozornosti pa je bila deležna na novo postavljena **zbirka sodobne umetniške keramike UNICUM**, ki jo je predstavila **dr. Zora Žbontar** iz Narodnega muzeja Slovenije.

Irena Uršič

Čajanka ob 100. obletnici smrti Srečka Kosovela

Pričela se je nova sezona čajank v knjižnici v Pivki. 5. februarja se je zbralo 14 rednih udeležencev tega srečanja, ki so se spomnili izjemnega pesnika Krasa in sodobne poezije 20. stoletja. Sicer so se že srečevali s pesnikovo poezijo v preteklih letih, letos pa je imenovano Kosovelovo leto, ki ga je kot poklon pesniku razglasila Vlada Republike Slovenije. Zato so se ponovno poklonili izjemnemu mlademu intelektualcu, esejistu in predvsem pesniku, ki je v nekaj letih dosegel vrh svojega pesniškega ustvarjanja.

Žal ga je prehitela smrt še mladeniča pri 22 letih. Njegova silna ustvarjalnost nam kaže, kako velik mislec in poet je bil. Slovencem se je priljubil kot pesnik Krasa v nežnih impresijah borov, kamna, skromnega rastja, kjer se mora kraški človek boriti za svoj obstoj. Veliko število otrok je zraslo ob njegovih pristrčnih otroških pesmicah. Bil pa je tudi zelo družbeno angažiran ter s pogledom usmerjen v prihodnost in razvoj. Iz tega so nastale njegove revolucionarne pesmi z moderno vsebino in obliko Integrali. S svojo poezijo je pomembno zaznamoval

literarno obdobje 20. stoletja.

Zanimivo pa je, da je v razmišljanju ostal aktualen še danes. V njegovi poeziji se srečamo z mislimi in idejami, ki nas napeljujejo v razmislek o nestabilnosti našega časa in sveta, o pomanjkanju pokončne drže človeka, o pomanjkanju njegovega dostojanstva in nevrednosti posameznika v sodobni družbi, kateremu se godijo krivice, saj bi se vsak posameznik moral počutiti vrednega in spoštovanega v družbi.

Skozi branje pesmi in njegovih kritičnih spisov smo odkrivali Kosovelovo družbeno kritičnost, vizionarsko misel in globoko humanistično sporočilo. Prav vsak izmed udeležencev je dodal kakšno zanimivost o Kosovelu, tako da smo imeli zares lep in ustvarjalen dogodek. Ob koncu srečanja smo še sklenili, da pojdemo v marcu v Kosovelovo Sežano po njegovih poteh in do spominske sobe, da se mu še tako poklonimo.

Irena Margon, KD Lipa, foto: Ernest Margon

Sprehod skozi Gozd not z Ano Mezgec in njeno zasedbo Nakána

V petek, 27. marca, ob 19.00 vse občane in radovedne glasbene sladokusce vabimo v Krpanov dom v Pivki na sprehod skozi Gozd not z Ano Mezgec in njeno zasedbo Nakána – pomladno svež dogodek bo s predstavitvijo albuma z razširjeno zasedbo v družbi godalnega kvarteta ravno prav zahteven in poživljajoč, kot je spomladanski dež. Glasba Nakáne bo končno prikapljala tudi na domača kraška tla in na svoj zapeljivo iskren način predstavila avtorski etno šanson, ki bo stopil še najtrša apnenčasta srca.

V sodelovanju z **Zavodom za turizem Pivka** spomladanski veter na parket prinaša 9-člansko zasedbo: srčiko **Nakáne** z **Ano Mezgec** na čelu in violini ob spremljavi Leona Firšta na klaviaturah, Jošta Lampreta na basu, Gregorja Hrovata na bobnih in Tilna Stepišnika na kitari.

Na godalih vas bodo razvajali še Aleksander Rogina, Mirjam Šolar, Anastazija Krenn in Zala Vidic.

Ne zamudite žura, ki nahrani duha! Kanite svoj prihod, saj vstop je prost, število sedežev pa omejeno.

Ana Mezgec, foto: Jan Hajšen

Knjiga za slovenski kulturni praznik

Tradicionalno je dan pred slovenskim kulturnim praznikom v avli pivškega Spara namenjen za akcijo »Podarimo knjigo«.

Za ljubitelje knjig je KD Lipa Pivka pripravil pester izbor knjig z različnimi vsebinami: leposlovne, zgodovinske, naravoslovne, pesniške zbirke, priročnike, kuharske knjige, otroške knjige, skratka za vsakogar nekaj, če si je le želel knjigo odnesti s seboj. Ob podarjanju knjig je neumorni član društva Ernest Margon poklepetal z obiskovalci o knjigah, pomenu branja in ohranjanja slovenske besede. Odziv je bil lep, saj je bilo podarjenih knjig blizu sto. Čeprav društveno podarjanje knjig traja že več kot desetletje, se zanimanje za knjige ohranja. Bralna kultura ni zamrla, potrebna pa sta zgled in spodbuda. Veliko ljudi akcija pritegne in prinesejo knjige v knjigobeznjo v Sparu. V Kulturnem društvu Lipa Pivka smo veseli tega odziva. Hvala vsem, ki knjige darujete, pa tudi tistim, ki knjige vzamete in jih preberete.

Na »svetovni dan knjige« v aprilu, točneje 23. aprila, bomo za vas spet prisotni v avli Spara z novimi knjigami. Vabimo vas k sodelovanju, saj

je povpraševanje po otroških knjigah, različnih priročnikih (kuharske knjige, ročna dela, gobarski priročniki) in zgodovinskih knjigah veliko. Vabljeni, da kakšno od teh knjig prinesete na aprilski dogodek, lahko pa tudi prej prinesete na društvo (kontakt: 05 7571 423). Naj knjige krožijo med bralci in bogatijo naš vsakdan!

Irena Margon

Muzejski cekini iz Pivke

Peresnica iz letalskih razbitin na Sardiniji iz leta 1944

Tokratni predmet v rubriki »Muzejski cekini« je unikatna peresnica, ki jo je med drugo svetovno vojno na Sardiniji izdelal Ernest Sartori iz Vipavske doline.

Ernest Sartori, rojen leta 1902 v zaselku Uhanje pri vasi Ustje, je bil med drugo svetovno vojno odveden na Sardinijo. Na tem otoku je bilo tedaj večje število primorskih Slovencev – mobilizirancev v italijanski vojaški suknji, starejših letnikov in mladoletnikov v posebnih delovnih bataljonih italijanske vojske in internirancev. Dandanes lep sredozemski otok je bil med vojno skrajno neugoden zaradi smrtno nevarne parazitske bolezni malarije, pomanjkanja hrane in številnih bombardiranj. Sardinija je bila namreč »sredozemska letalonosilka« italijanskih in nemških oboroženih sil, zato so jo zavezniške sile večkrat bombardirale, še posebej Cagliari, ki je postalo eno od najbolj bombardiranih italijanskih mest med vojno. Bombardiranja so zavezniki izvajali s ciljem zavajanja sil osi in prepričevanja v scenarij, po katerem bi se izkrcali na Sardiniji in ne na Siciliji. Ameriške sile so jo zavzele septembra 1943.

V teh okoliščinah, odrezan od domovine in ne vedoč, da je 8. avgusta 1942 italijanska vojska požgala njegov rojstni kraj in da domačije ni več, se je znašel Ernest Sartori. Po kapitulaciji Italije je prešel v ameriško ujetništvo in deloval na enem od letališč, kjer je skrbel za red in čistočo. V prostem času je izdeloval uporabne spominke, med njimi tudi peresnico, ki jo je izrezal iz razbitine pleksistekla vojaškega letala, stranice povezal z drobnimi kovicami in

izdelal utor za pokrov. Nastala je unikatna reciklaža, ki jo je okrasil z lično gravuro z geometrijskimi okraski, ptico, inicialkama imena in priimka, datumom in napisom *Spomin iz Sardinije*.

Leta 1945 se je vrnil domov – s peresnico, ki jo je za birmansko darilo podaril nečaku **Matiji Suhadolcu**, in z malarijo, ki ga je pestila do smrti.

Predmet izraža dragocen vpogled v raznolikost in geografsko razsežnost medvojnih usod Primorcev in v trenutke preživljanja vojnega časa v vojnem ujetništvu malaričnega otoka.

Peresnica je shranjena v Depojih državnih muzejev v Pivki in je last Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, ki ima sedež v Cekinovem gradu v Ljubljani. Muzeju jo je podaril arhitekt Matija Suhadolc iz Ljubljane.

Irena Uršič

Intervju: Nina Čelhar

Nina Čelhar je slikarka, ki prihaja iz Pivke. V umetniškem prostoru je znana po svoji značilni barvni paleti, belo-zeleno-sivo, in motivih arhitektur v krajini. Vendar pa v zadnjem času slika tudi druge stvari, v drugačnih barvah.

Marca imamo dva praznika žensk, zato bi se za začetek posvetila ženskam v umetnosti. Zgodovinsko je bil ta prostor rezerviran za moške, šele v 19. stoletju so ženske dobile vstop na akademije in njihov položaj se od takrat izboljšuje. Vendar pa je do pravega uravnoteženja še daleč. Čeprav danes predstavljajo večino vpisanih na akademiji, so kasneje po stopnji uveljavljenosti, razstavah in prodaji del izrazito v manjšini. Kako to problematiko občutiš ti?

Opazam, da se predvsem pri starejših generacijah, ki so še aktivne, ta problematika zelo pozna. Pri tem, kdo dobi pregledne razstave, kdo je umeščen v zbirke, zagotovo prevladujejo moški. Pri moji generaciji je razporeditev boljša, verjetno tudi zato, ker je bila v mojem letniku zgolj peščica fantov in smo tako med še aktivnimi večinoma dekleta. Stvari gredo v pravo smer, vseeno pa je razlika še vedno prisotna, pri samem odnosu, nagradah, razpisih, tudi karierno na dolgi rok moški lažje vzdržijo – predvsem zaradi obveznosti, ki pritičejo njim, in obveznosti, ki pritičejo nam. Družba v tem poklicu še vedno lažje sprejema moške kot ženske.

Znana si po slikah arhitektur v krajini. Zakaj te ta motivika tako privlači?

To se je zgodilo spontano, že na akademiji. Ko smo prvič dobili možnost, da snujemo svoja dela, sem se takoj usmerila v prostor. Vedno sem bila občutljiva za prostor, v katerem se nahajam, in vedno sem se zavedala, kako močno vpliva name, zato se mi je zdelo smiselno tudi v

slikah to raziskovati. V bistvu me je vedno zanimalo, kaj predmeti in prostor govorijo o osebi, ki živi v njem, in kako brati osebnost prek prostora. Ko sem začela raziskovati to tematiko, sem naletela na primere sodobne arhitekture, ki jih do takrat nisem poznala. Navdušilo me je, kako ljudje zidajo hiše glede na svoj karakter in v skladu s svojimi potrebami. Bolj ko sem to raziskovala, bolj me je zanimalo, kakšen je idealen prostor, ki ga sodoben človek išče.

Morda bi morala študirati kiparstvo?

Ne, ne, prostora nikoli ne razumem tridimenzionalno. Vedno ga sploščim, vedno ga vidim skozi izreze, ki jih nato prenesem v sliko. Zato nikoli ne uporabljam perspektive ali senčenja. Ne iščem realističnega prostora, ampak idejo ali občutek. Zanima me prostor v povezavi s človekovim doživljanjem in razmišljanjem.

V zadnjem času si se iz zunanosti obrnila v notranjost arhitektur, v slikanje interjerja in običajnih vsakdanjih predmetov. Kako je prišlo do tega obrata?

To niti ni bil obrat, ampak bolj vrnitev na začetek. V bistvu svojega dela ne vidim linearno, ampak se ves čas vrtim v krogih. Že na začetku sem izhajala iz lastnega prostora, iz svoje sobe, iz stvari, ki se nahajajo okrog mene. In zdaj se spet ukvarjam s tem v bolj razširjenem smislu. Bivanjsko tematiko zaenkrat dojemam kot neizčrpno. Bolj ko se poglobljam vanjo, bolj razumem določene stvari, kar vodi do novih vidikov in vprašanj. Zagotovo pa vidim svoje delo kot cikel.

Kaj povezuje ti dve motiviki – arhitekturo od zunaj in arhitekturo od znotraj – in kakšne so razlike?

Arhitektura od zunaj je bolj neosebna, je odraz človeka na zunaj, kaže, kakšen odnos ima človek do svoje okolice in

kaj želi sporočiti drugim o sebi. Kar ni nujno iskreno, ampak bolj kaže na samo družbo in to, k čemu stremi. Notranjost je po drugi strani bolj osebna, intimna, saj človek interjer vedno priredi sebi in svojim življenjskim ritmom, iz njega ustvari zavetišče, v katerem se dobro počuti. En vidik je torej ta igra med človekovo zunanostjo, dobesedno fasado, in njegovo intimo. Poleg tega me je pri arhitekturi od zunaj vedno zanimal odnos človeka do narave. Ali je arhitektura tujek v krajini ali pa ji nekaj doda. Lahko je tudi oboje hkrati. Zanimivo je, da sodobni človek, ki živi v mestu, kljub temu potrebuje zelenje in ga želi imeti okrog sebe. Četudi je v bistvu od narave odtujen in ta odtujenost je pri mlajših generacijah že kar ekstremna.

Znana si po svoji priljubljeni barvni paleti, belo-zeleno-sivo, ki se je v zadnjem času sicer razširila tudi na druge barve. Kako se zgodi ta fiksacija na določene barve pri umetnikih?

Jaz vidim barvo kot glavno sredstvo izraza slike. V slikah sem vedno iskala neko umirjenost in statičnost, da bi to dosegla, pa so bile te barve najbolj primerne. Sicer sem jih uporabljala v vseh možnih odtenkih, saj sem raziskovala, kako že čisto majhne nianse spremenijo cel izraz slike in njeno občutje. Poleg tega me večje število barv na slikah moti. Če je na slikah preveč barv, se gledalec ne more fokusirati, oko bega po platno in stvari se izgubijo, ne pridejo do izraza. Tudi občutje se izgubi, ne moreš ga manipulirati. Če pa omejiš paleto barv, gledalca usmeriš, v kateri smeri naj bere platno. Ni nujno, da bo ta smer ista kot tvoja, vseeno pa ne bo šla kamorkoli.

Nekoč si omenila, da je zeleno barvo na tvojih slikah navdihnilo mlado listje.

Ja, to je bila cela serija, ki sem jo delala spomladi in pri tem izhajala iz vzbrstelih listov javorja, ki ga imam pred oknom ateljeja. Točno ta odtenek sem vzela, ker je živahen, skoraj fluorescenten, in se zdi zato nenaraven, ampak narava ima vse odtenke zelene v sebi in ko jih gledamo, nam vzbujajo različna občutja in asociacije. Emocionalen odziv na barve imamo v sebi vgrajen, ne da bi se tega zavedali.

Zanimivo je, da za svoje slike ne uporabljaš grundiranega platna, kot je to običajno za slikarje, ampak nezaščiteno bombažno blago. Kaj je razlog za to?

Že ko sem prvič dobila platno, kupljeno v trgovini, v roke, mi ni bilo všeč. Ni mi bila všeč tekstura niti to, kako se barva nanjo nalaga. Kupljeno platno je grobo tkano in zato polno vzboklinic, ki jih grund, torej premaz, ki preprečuje vpijanje barve, še poveča in ne moreš dobiti popolnoma gladke površine, take, kot jo ima na primer papir. Zato sem kupljena platna na začetku prekrivala s papirjem, kasneje, ko sem jih začela sama napenjati, pa sem uporabila blago za rjuhe, ki mi je bilo zelo všeč, ker je povsem gladko. Prednost surovega blaga je tudi v tem, da se barva vanj vpija in zato ne ustvarja nikakršne teksture, niti potez

čopiča ni videti. Mene je vedno zanimala ploskovitost, iskrenost slike, takšne kot je, torej dvodimenzijski objekt, in z blagom je to mogoče doseči v čistejši obliki.

Z ozirom na to se zdi tvoj način slikanja tehnološko precej zahteven ...

Ja, tehnološki del slikanja me zelo zanima. Svoj atelje vidim skoraj kot laboratorij, ker moj način slikanja zahteva veliko raziskovanja, kako prek raznih medijev, barv, mešanic in načinov nalaganja barve doseči to, kar želim. Pri tem procesu je ogromno poskusov in napak, zato nastane tudi precej odpadnega materiala.

Imaš tudi več izkušenj z mednarodnim umetnostnim prostorom. Del študija si opravila v Leipzigu, v tujini občasno tudi razstavljaš, omeniti je treba vsaj samostojno razstavo v Londonu in udeležbo na več skupinskih razstavah ter umetnostnih sejmihih. Kako bi primerjala te izkušnje z razmerami pri nas?

Razmere tudi v mednarodnem prostoru marsikje niso idealne, a razlika je velika. Predvsem proti severu je na tem področju popolnoma drugačen svet. Države imajo veliko več denarja, namenjenega za to, sistemi so boljše vzpostavljeni, kulturna zavest je širše prisotna ... v primerjavi s tem je pri nas problem vse. KomPLICIRA se že pri prevozu del, pri tehničnih zahtevah, pri denarju pa sploh. V tujini namenijo ogromna sredstva, takšna, da si pri nas niti ne moremo predstavljati, kako bi jih lahko porabili. Galerije za razstave namenijo tudi desetkratnik tistega, kar namenimo pri nas. Hkrati je odnos do umetnosti in umetnikov drugačen. Pri nas imam vedno občutek, da se ljudje bojijo galerij, da jih obiskujejo vedno isti posamezniki iz stroke, medtem ko je v tujini povsem normalno, da gre vsak slehernik kadarkoli v galerijo. Poleg tega je veliko bolj samoumevno, da ima vsaka javna ustanova dela lokalnih umetnikov. Kamorkoli greš, na občino, v zdravstveni dom, v knjižnico, povsod so umetniška dela. Tako da so ljudje veliko bolj v stiku z umetnostjo kot pri nas.

Saj včasih je bilo to v navadi tudi tukaj. Spomnim se, da je imela banka v Postojni sliko Erika Lovka, pa v zdravstvenem domu je bil njegov kip, v zavarovalnici so bila umetniška dela ...

V času Jugoslavije je bilo to boljše urejeno, v Sloveniji pa je problem, ker je majhna, ima malo ljudi in s tem tudi majhen trg, trga v bistvu sploh ni. Zdaj so ponovno uzakonili, da mora biti določen odstotek investicije v javnih institucijah namenjen za likovna dela. In ko izračunaš delež od vseh tistih milijonov, ki so jih dali v stavbo, se zdi, da gre za umetnost veliko denarja, čeprav je v primerjavi s tem, koliko ga namenijo v tujini, to res majhen denar. A ljudem se zdi vsak evro preveč.

Kar dobro ilustrira naš odnos do umetnosti. Upajmo, da bo v prihodnje kaj bolje.

Mojca Grmek, foto: Simon Avsec

» V slikah sem vedno iskala neko umirjenost in statičnost.

Pivški šolarji napolnili grafično delavnico v Hiši kulture

Februar v Hiši kulture je minil v znamenju bogatega ustvarjanja. Poleg dveh ustvarjalnih delavnic – medgeneracijske ob kulturnem dnevu in otroške v okviru počitniškega varstva – smo izvedli tudi dejavnosti za učence Osnovne šole Pivka. V obdobju treh dni smo gostili oba tretja razreda in 4. b, ki so v naši družbi pobližje spoznali pisani svet grafike.

Vsakega od obiskov smo pričeli s sprehodom skozi razstavo kiparja Tomaža Furlana, kjer so otroci lahko preizkusili njegova dela. Nato smo se zbrali okrog miz v naši učilnici in spoznali nekaj osnovnih grafičnih pojmov. Preučili smo več umetnin, izdelanih v različnih grafičnih tehnikah, ugotavljali, zakaj je treba matrico ustvariti v zrcalni sliki, ter preštevali, koliko matric je potrebnih za en odtis. V igri opazovanja so otroci grafike povezali z ustreznimi matricami, pod lastnimi prsti pa so preizkusili še, kakšna je tekstura grafičnega sita.

Po zasluženih malici so otroci še sami pričeli z ustvarjanjem: najprej so narisali skico, nato pa to idejo prenesli v grafiko. Tretješolci so pri tem uporabili tehniko slepega tiska, njihovi starejši vrstniki pa so spoznavali nekoliko zahtevnejši globoki tisk. Po navdihu z razstave je bil motiv ustvarjanja kos pohištva s posebno funkcijo, kar se je odražalo v

zanimivih domislicah, od straniščne školjke, ki lovi ribe, do smetnjaka, ki čisti kar sam. Za konec so se otroci še preizkusili v tekmovanju hitrostnega postavljanja skulptur iz blazin, preden so na oslu spet odjahali v domačo učilnico.

Sodelavke iz Hiše kulture smo bile obiskov zelo vesele in se nadejamo sodelovanja s pivško mladino tudi v prihodnosti!

hisakulturepivka.com
fb.com/galerijahisakulturepivka
instagr.am/hisakulturepivka/

Jerneja Srebot

Izobraževanje

Informativni dnevi v SGLZŠ Postojna: odprta vrata znanju in sodelovanju

Za nami so informativni dnevi, prežeti z živahnimi pogovori, radovednimi vprašanji, toplimi nasmehi in iskrenim zanimanjem za šolanje v **Srednji gozdarski, lesarski in zdravstveni šoli Postojna**. Veseli in hvaležni smo, da so številni devetošolci in starši obiskali SGLZŠ Postojna ter z nami delili svojo energijo, ideje in razmišljanja o nadaljnji izobraževalni poti.

Obiskovalcem smo predstavili programe **tehnik zdravstvene nege, bolničar-negovalec, gozdarski tehnik, gozdar in mizar**. Vsak izmed njih odgovarja na konkretne potrebe okolja in trga dela ter mladim ponuja znanje, ki je uporabno, sodobno in življenjsko.

Poseben poudarek namenjamo **praktičnemu izobraževanju**. Dijaki zdravstvenih programov se usposabljaajo za delo z ljudmi, razvijajo strokovne in človeške veščine ter pridobivajo dragocene izkušnje v realnih delovnih okoljih. Gozdarski in mizarski programi pa omogočajo učenje v delavnicah, na terenu in na šolski gozdni posesti, kjer se teorija povezuje s prakso.

Kot je v svojem nagovoru poudaril **ravnatelj Miha Uhelj**, šola združuje znanje, strokovnost in toplino – do narave in ljudi. Sodobno opremljene učilnice in delavnice, izkušeni mentorji ter individualni pristop dijakom omogočajo, da

razvijejo svoje potenciale in samozavestno stopijo na poklicno pot.

Pomemben del našega poslanstva so tudi mednarodne izmenjave, ki mladim širijo obzorja in jih povezujejo s svetom – od evropskih držav, kot so Finska, Švedska, Španija, Francija, Avstrija, Bosna in Hercegovina ter Srbija, pa vse do daljne Gane, kjer se prav v teh dneh mudi nova skupina naših dijakov in učiteljev.

Iskrena hvala vsem, ki so nas obiskali in z nami soustvarili nepozabne informativne dneve. Dragi devetošolci – naj bo odločitev o izbiri srednje šole pogumna, iskrena in predvsem vaša.

SZGLŠ

Šolski center Postojna – včeraj, danes, jutri

Na Šolskem centru Postojna smo začetek leta 2026 doživeli kot obdobje srečevanj, sodelovanja in ponosa na to, kar skupaj ustvarjamo. Pestro dogajanje znova potrjuje, da je šola živ in odprt prostor, vpet v lokalno okolje in usmerjen v prihodnost mladih.

8. januarja smo v okviru vladnega obiska Primorsko-notranjske regije na šoli gostili posvet Ministrstva za vzgojo in izobraževanje RS z ravnateljki osnovnih in srednjih šol. Srečanja so se udeležili tudi **minister za vzgojo in izobraževanje dr. Vinko Logaj**, **generalni direktor Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo g. Rado Kostevc**, **generalna direktorica Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih mag. Branka Hrast Debeljak** in **državna sekretarka, pristojna za predšolsko vzgojo, osnovno in glasbeno šolstvo ter izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ga. Janja Zupančič**. Posvet je prinesel dragocene razmisleke o izzivih sodobnega šolstva in krepljenju sodelovanja med izobraževalnimi ustanovami.

Veliko zanimanja je 21. januarja požel dan odprtih vrat, ki je na našo šolo privabil številne osnovnošolce, njihove starše in širšo javnost. Obiskovalci so se lahko prosto sprehodili po šoli, pokukali v učilnice in delavnice ter se udeležili tematsko različnih praktičnih delavnic. Predstavili smo vse izobraževalne programe – od gimnazije in predšolske vzgoje do strojništva, avtoservisne in orodjarske dejavnosti, ekonomije in računalništva – ter

obšolske dejavnosti. Skupaj z informativnimi dnevi, ki so 13. in 14. februarja prav tako potekali v številčnem in živahnem vzdušju, dogodka predstavljata pomemben del promocije naše šole in pomoč mladim pri odločitvi za nadaljnjo izobraževalno pot.

Posebno veselje nam v teh tednih prinaša tudi gostovanje finskih dijakinj predšolske vzgoje, ki opravljajo prakso v vrtcu, naš šolski prostor pa bogatijo z mednarodnimi izkušnjami.

Omenjeno dogajanje je predstavljalo uvod v slovesno praznovanje ob 80-letnici delovanja naše šole. Slavnostna prireditev je potekala 13. marca v do zadnjega kotička napolnjenem Kulturnem domu Postojna. Bogat kulturni program in posebni »časovni stroj«, s katerim smo potovali skozi osem desetletij trajajočo izobraževalno zgodbo v Postojni, nas je spomnil, kako hvaležni smo lahko za dostopnost znanja in mnogoterih možnosti izobraževanja v današnjem času. Med vabljenimi gosti so bili tudi **predsednica države dr. Nataša Pirc Musar**, **minister za vzgojo in izobraževanje dr. Vinko Logaj** ter predstavniki ministrstev, lokalnih skupnosti in drugih ustanov.

Šolski center Postojna tako na temeljih bogate preteklosti gradi prihodnost mladih, lokalne skupnosti in njenih potreb.

Šolski center Postojna

Predstavitev dolgotrajne oskrbe v občini Pivka

4. februarja je Občina Pivka v sodelovanju s Centrom za socialno delo Primorsko-Notranjska pripravila predstavitev sistema dolgotrajne oskrbe v občini ter izvajalca storitev Skupaj vitalni zavod.

Predstavnica CSD Brigita Knavs je pojasnila, da se postopek uveljavljanja pravic začne z oddajo vloge na vstopni točki – za območje občine Pivka na CSD Primorsko-Notranjska (gp-csd.primn@gov.si, 05/700 12 35). Po obisku strokovnega delavca na domu sledi izdaja odločbe, s katero je posameznik uvrščen v eno izmed petih kategorij dolgotrajne oskrbe, kar določa obseg in vrsto storitev ali možnost denarnega prejema. Kot izvajalec dolgotrajne oskrbe v občini Pivka je bil predstavljen koncesionar Skupaj vitalni zavod, ki je doslej deloval predvsem na področju pomoči invalidnim osebam, zdaj pa širi dejavnosti tudi na oskrbo starejših. Posebna pozornost je bila namenjena pravici do oskrbovalca družinskega člana, ki od 1. januarja 2024 nadomešča institut družinskega pomočnika in omogoča, da oskrbo na domu izvaja izbrani družinski član. Udeleženci so se seznanili tudi z možnostmi oskrbe na domu, denarnega prejema, dnevnega varstva, pravice do krepitve in ohranjanja samostojnosti ter e-oskrbe. Ob tem je bilo poudarjeno, da v občini Pivka še naprej deluje tudi storitev pomoč na domu, vendar je dolgoročna usmeritev, da se ta postopoma zmanjšuje

in nadomešča s sistemom dolgotrajne oskrbe. **Aljaž Golja, direktor organizacije Skupaj vitalni zavod**, je izpostavil pomen realnih pričakovanj, saj se bo izvajanje storitev v začetni fazi vzpostavljalo postopoma in se prilagajalo potrebam upravičencev, ki so ob prejemu odločbe CSD vabljeni, da se čim prej obrnejo na izvajalca, Skupaj vitalni zavod. Za dodatne informacije in podporo pri vključevanju v sistem dolgotrajne oskrbe sta na voljo kontaktni osebi organizacije Skupaj vitalni zavod: Aljaž Golja (068 123 451) in Mateja Beržan (068 123 453), e-naslov: dolgotrajna-oskrba@skupajvitalni.si.

Posnetek posveta si je mogoče ogledati na kanalu youtube TV VASCOM.

Skupaj vitalni zavod se predstavi

Skupaj vitalni zavod deluje na področju socialnovarstvenih storitev, predvsem na področju osebne asistencije za invalidne osebe po Zakonu o osebni asistenci ter dolgotrajne oskrbe za upravičence po Zakonu o dolgotrajni oskrbi. Sredi februarja so storitve osebne asistencije zagotavljali 45 uporabnikom po vsej Sloveniji, pri čemer več kot 80 zaposlenih vsakodnevno skrbi za kakovostno podporo in pomoč. Kot svojo največjo prednost izpostavljajo visoko stopnjo predanosti, strokovnosti in pripravljenosti pomagati ljudem, ki podporo potrebujejo. Posebej poudarjajo tudi dobro organizirano mrežo sodelavcev, ki omogoča nemoteno izvajanje storitev tudi v primerih nadomeščanj zaradi bolniških odsotnosti ali dopustov.

Na področju dolgotrajne oskrbe so sredi februarja sodelovali z desetimi upravičenci in hkrati zaposlujejo pet novih sodelavcev, ki bodo storitve izvajali v občini Pivka. V organizacijski ekipi zavoda deluje pet zaposlenih: **direktor zavoda in koordinator dolgotrajne oskrbe Aljaž Golja, strokovna vodja in svetovalka za dolgotrajno oskrbo Chiara Bernat, usklajevalka in svetovalka za dolgotrajno oskrbo Mateja Beržan, usklajevalka osebne asistencije ter podporni sodelavci Urška Križman Vižintin in administrator Tilen Bihar.** Zaradi širjenja obsega dela načrtujejo do julija 2026 dodatno zaposlitev, namenjeno organizaciji dela na področju dolgotrajne oskrbe.

Katere storitve dolgotrajne oskrbe (DO) trenutno nudite uporabnikom?

Storitve dolgotrajne oskrbe, ki jih nudimo, so storitve DO na domu po Zakonu o dolgotrajni oskrbi, kot so: pomoč pri osnovnih dnevni opravilih, pri podpornih

dnevni opravilih, zdravstvena nega, storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti; denarni prejemek, ki osebi pripada v skladu s pridobljeno kategorijo dolgotrajne oskrbe, in dnevna DO na domu v kombinaciji z DO v instituciji.

V primeru koriščenja pravice do oskrbovalca družinskega člana (ODČ) se upravičenci lahko na nas obrnejo tudi v primeru nadomestne oskrbe v času odsotnosti/dopusta ODČ, v višini 21 dni. V teh dneh upravičencu pripada denarni prejemek ali storitve DO na domu, ki jih zagotavljamo mi kot izvajalec DO na domu skladno s sklenjenim osebnim načrtom.

Kako poteka vključitev v program?

Vključitev v program se začne tako, da oseba najprej izpolni vlogo za uveljavljanje pravic iz dolgotrajne oskrbe, ki je dostopna na spletni strani Ministrstva za solidarno prihodnost ali centra za socialno delo (CSD), ki jo oseba vloži ali posreduje na pristojno vstopno točko CSD (za občino Pivka je vstopna točka CSD Primorsko-Notranjska). CSD nato vlogo obravnava in organizira obisk na domu upravičenca, kjer upravičenca na podlagi zmožnosti, omejitev in potrebe po oskrbi oceni. Nato upravičenec prejme odločbo in načrt priporočenih storitev dolgotrajne oskrbe. Z omenjeno dokumentacijo se upravičenec obrne na nas, kot izvajalca DO na domu. Nato upravičenca z naše strani obišče koordinator DO na domu upravičenca. Skupaj sklenemo osebni načrt, v katerem določimo vrsto storitve, obseg koriščenja storitev, ure zagotavljanja storitev skladno z željami upravičenca in zmožnostmi zagotavljanja storitev z naše strani. Osebni načrt se lahko glede na potrebe upravičenca ali druge spremembe tudi spremeni. V sklopu osebnega načrta določimo tudi datum pričetka izvajanja storitev DO na domu ali denarnega

prejemka. Če se upravičenec odloči za koriščenje storitev DO, le-te z datumom, določenim v osebni načrtu, tudi prične izvajati. Na domu bodo storitve DO izvajali socialni oskrbovalci, medicinske sestre in drugi usposobljen kader. Storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti bodo skladno z dogovorom izvajali fizioterapevti, delovni terapevti ali socialni delavci, glede na obseg ur, ki upravičencu pripada po odločbi (letno).

Koliko zaposlenih sodeluje pri izvajanju storitev v Pivki in kakšni profili kadra so vključeni?

Smo v fazi zaposlovanja skupno pet oseb, ki bodo storitve DO izvajali v občini Pivka. Med njimi so socialni oskrbovalci z opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo in opravljenim ustreznim usposabljanjem, tehniki zdravstvene nege oz. babištva z opravljenim strokovnim izpitom na področju zdravstva, srednje medicinske sestre, diplomirane medicinske sestre in diplomirani fizioterapevt. Poleg tega se z organizacijo izvajanja storitev DO v občini Pivka ukvarjamo trije, in sicer z zagotavljanjem kadra, terenskimi obiski upravičencev, pripravo osebnih načrtov, posredovanjem dokumentacije institucijam in organizacijo kadra za izvajanje storitev DO na domu upravičencev.

S kakšnimi izzivi se trenutno najpogosteje srečujete pri izvajanju dolgotrajne oskrbe?

Izzivi se trenutno najbolj kažejo v pridobivanju ustreznega kadra, glede na zahteve, ki jih določa zakon (ustrezna izobrazba, pridobljen strokovni izpit itd.). Tukaj smo omejeni tudi z določitvijo plačila za omenjeni kader skladno s predpisi, ki urejajo plače za javni sektor. Kljub temu si prizadevamo v najkrajšem možnem času najti ustrezne rešitve za stimulacijo ustreznega kadra za tovrstno delo in ohranjanje tega kadra za opravljanje dela na dolgi rok. Zaenkrat je izziv tudi ta, da se trenutno na nas upravičenci obračajo postopoma in postopoma tudi pridobivamo informacije s terena o potrebi po določeni vrsti storitve (denarni prejemek ali storitve DO). Zaradi tega je organizacija dela otežena oz. potrebe ne morejo biti vnaprej predvidene, posledično tudi dalj časa traja, da zagotovimo ustrezen kader za zagotavljanje storitev DO na domu.

Kako uporabniki in njihove družine sprejemajo novo storitev in kakšne povratne informacije prejimate?

Glede na to, da smo trenutno na začetni stopnji izvajanja storitev, na to vprašanje težko podamo dokončen odgovor, saj se upravičenci s ponujeno storitvijo šele spoznavajo. Kljub temu smo že stopili v stik z nekaterimi upravičenci, ki koristijo storitve DO, bodisi v obliki denarnega prejemka bodisi storitev DO na domu. Poudarili so, da sta jim za zdaj obe obliki pomoči glede na njihove potrebe koristni

in dobrodošli. Zlasti osebe, ki prejemajo storitve DO na domu, izpostavljajo razbremenitev svojcev ter pridobitev ustrezne pomoči s strani socialnih oskrbovalk in drugih izvajalcev storitev DO na domu.

Kako sodelujete z Občino Pivka, centrom za socialno delo in drugimi lokalnimi institucijami?

Z Občino smo predvsem v začetni fazi v stiku na tedenski ravni, za pridobivanje informacij, deljenje informacij o našem delu, poročanje zadev s terena, naslavljanje določenih vprašanj/dilem itd. Enako velja za CSD; pridobivamo informacije o številu izdanih odločb upravičencev, ugotavljanje potreb na terenu, sodelovanje s preostalimi izvajalci DO v okoliških občinah, deljenje izkušenj izvajanja storitev DO, problematik in vprašanj. Pred kratkim smo se udeležili tudi srečanja z namenom predstavitve sistema DO in predstavitve izvajalca DO v občini Pivka, kjer smo naš način delovanja in izvajanje storitev DO predstavili občanom in vsem vključenim. Želimo si vključiti lokalni kader, torej kader iz območja občine Pivka oz. bližnje okolice, kar je velik korak tudi v ponudbi dela v občini Pivka. Sodelovanje vzpostavljamo tudi z društvi, ki delujejo v občini Pivka.

Kaj bi svetovali tistim, ki morda še razmišljajo o vključitvi v storitve dolgotrajne oskrbe?

Sistem dolgotrajne oskrbe je strukturiran tako, da upravičencem dolgotrajne oskrbe pomaga. Zato jih spodbujamo, naj se vključijo v sistem in pridobijo pravico do dolgotrajne oskrbe z odločbo. Če so mnenja, da storitve še ne potrebujejo, jim dolgotrajna oskrba pomaga tudi s finančnega vidika oz. denarnega prejemka. Kot že večkrat omenjeno, tudi če se s prvotnim osebnim načrtom upravičenec odloči za storitev DO v obliki denarnega prejemka, se lahko ob spremembi potreb upravičenca osebni načrt spremeni in se upravičenec npr. odloči za koriščenje storitev DO na domu.

Naj navedemo primer: upravičenec prejme odločbo, s katero je razvrščen v 2. kategorijo. Ker trenutno

storitev DO na domu ne potrebuje, saj je dokaj samostojen, poleg tega mu pomagajo svojci, se odloči za denarni prejemek. Z organizacijo Skupaj vitalni zavod kot izvajalcem DO na domu sklene osebni načrt, v katerem določi, da bo koristil denarni prejemek.

Nekaj mesecev koristi denarni prejemek, nekega dne pa se zgodi, da pade in si zlomi kolk. Po tem ugotovi, da je zanj bolj primerna izbira storitev DO na domu, saj potrebuje pomoč pri negi, odvajanju, oblačenju in slačenju, pripravi obrokov, skratka potrebe se spremenijo. Kontaktira nas kot izvajalca

DO in ponovno opravimo obisk na domu z namenom spremembe osebnega načrta. V novem osebnem načrtu se določi, da bo upravičenec koristil storitve DO na domu, v obsegu 40 ur na mesec, kot je določeno z odločbo.

Ker je upravičenec že prej imel odločbo o pravici do storitev dolgotrajne oskrbe, lahko storitve DO na domu koristi takoj, ko se za to odloči, in čakalna doba celotnega postopka pridobivanja pravice ni potrebna.

Alenka Furlan Čadež

Srečanje Sopotnikov

23. decembra 2025 je v prazničnem vzdušju potekalo prednovoletno srečanje prostovoljcev Zavoda Sopotniki enote Pivka. Prostovoljci so se zbrali na novoletnem kosilu, ki ga je omogočila Občina Pivka. Srečanje je bilo namenjeno druženju, povezovanju in zahvali za predano delo v iztekajočem se letu.

Prostovoljcem so se na srečanju pridružile tudi koordinatorka programa Zavoda Sopotniki Romana Menhart, koordinatorka enote Pivka Tanja Boštjančič in višja svetovalka za družbene dejavnosti na Občini Pivka Martina Kobal. Prostovoljcem so se zahvalile za njihovo srčnost, zavzetost in dragoceni čas ter jim ob tej priložnosti izročile simbolična darila. Ker prostovoljni vozniki svoje delo večinoma opravljajo individualno, so takšna srečanja še posebej dragocena. Omogočajo medsebojno spoznavanje, izmenjavo izkušenj in krepitev občutka povezanosti. V pogovorih je bila znova poudarjena skupna misel, da prostovoljstvo bogati obe strani – tako starejše kot tudi prostovoljce. Prostovoljsko ekipo Zavoda Sopotniki v občini Pivka

sestavljajo Aleksander Franetič, Stanislav Tomšič, Ernest Margon, Jadranka Šinko, Rafael Zorko, Stojan Bilc, Majda Radivo, Vida Bilc, Magda Šajn, Franci Ivančič Tekavec ter Stanislav Glažar, Miljana Butina Smrdel in Miha Hrvatin, ki so se ekipi pridružili v letu 2025. Z veseljem smo pozdravili nove prostovoljce, tisti, ki so z nami že več let, pa so obujali spomine in delili svoje prigode.

Sopotniki, zavod za medgeneracijsko solidarnost, s svojimi brezplačnimi prevozi starejšim omogoča večjo samostojnost, ohranjanje družabnih stikov in vključevanje v aktivno družbeno življenje, zlasti v manjših in odročnejših krajih.

Prostovoljci enote Pivka so v letu 2025 opravili 304 prevoze in skupaj prevozili 25.255 kilometrov. Skupaj je bilo opravljenih 970 ur prostovoljskega dela. Iskrena hvala vsem prostovoljcem za njihov trud, energijo in predanost, s katerimi pomembno prispevajo h kakovosti življenja starejših v naši skupnosti.

Zavod Sopotniki, enota Pivka

Dogodek v SeneCuri v znamenju kulturnega praznika in valentinovega

Pevke ženske skupine Jezerke so s harmonikarjem Marjanom Frankom 10. februarja razveselile stanovalce pivškega doma SeneCura in druge obiskovalce.

Program je bil prilagojen februariskima praznikoma. Povezovalka programa Jana Gržinič je med znane ljudske napeve prepletla verze, misli in tudi šale na račun ljubezni. Obiskovalci so ob ljudskih pesmih uživali in se zabavali ob ljubezenskih šalah. Skupaj smo se veselili, da god svetega Valentina, prvega spomladina, napoveduje skorajšnji konec zime.

Harmonikar Marjan Frank je z obiskovalci delil tudi svoj recept za srečen zakon. S harmoniko že vrsto let

razveseljuje stanovalce domov za starejše in vedno najde pravi repertoar, ki jih pritegne. Na koncu se je Jezerkam pridružila še dolgoletna **vodja skupine Studenec Irena Rep**. Pesem **V dolini tihi** je bila odlična zaključna pesem vseh nastopajočih in je stanovalce navdušila.

KPD Miroslav Vilhar Zagorje

Tretja pogovorna urica društva Hospic v domu starejših SeneCura

Za stanovalce doma starejših SeneCura v Pivki je bila izvedena že tretja pogovorna ura v organizaciji društva Hospic in Kulturnega društva Lipa Pivka. Pogovori se vrstijo vsako tretjo sredo v mesecu. Tema pogovora je bila »pust, post in sreča v življenju«.

Najprej so se ustavili ob koncu pustnih norčij, ki seveda pripomorejo k odganjanju zime. Temu času sledi post, čas za umiritev, za resnejši pogled na življenje in opomin na minevanje. Pogovor je stekel o spominjanju na pretekle čase in doživljanju predvelikonočnega časa, kateremu je sledila primerjava z današnjim časom. Prisotni so ugotavljali, da materialno v današnjem času ni hudo, pozna pa se na duhovnih vrednotah, ki so bolj zapostavljene, kot so bile nekoč. Želijo si notranji mir, drobno srečo in izpolnitev majhnih želja, ki so največkrat povezane s preprostimi rečmi, kot so razumevanje, ljubezen, hvaležnost. Ob recitaciji Gregorčičeve pesmi v *Pepelnični noči* so se ustavili tudi ob praznovanju pepelnice, ki predstavlja simbol minljivosti človeka. Za zaključek pogovora pa so prisluhnili tudi recitaciji Ježkove pesmi *Sreča*, ki preprosto pove, da je sreča toliko, kolikor je ljudi, in da moramo srečo deliti z drugimi, kajti človek ni srečen, če živi čisto sam.

Za zaključek pogovora je **predsednik območnega odbora Hospic Ernest Margon** podal misel: »Sreča je kot metulj. Če jo lovimo, nam uide, če pa mirno sedimo, se usede na nas.«

V pepelnični noči.

Polnočni zvón z visókih lín
Krepkó zaklenkal je!
Potihnil glas je vijolin,
Strunár odbrenkal je!

Plesišča in gledišča se
Povsód zapirajo,
V odprta pa svetišča se
Zemljani zbirajo.

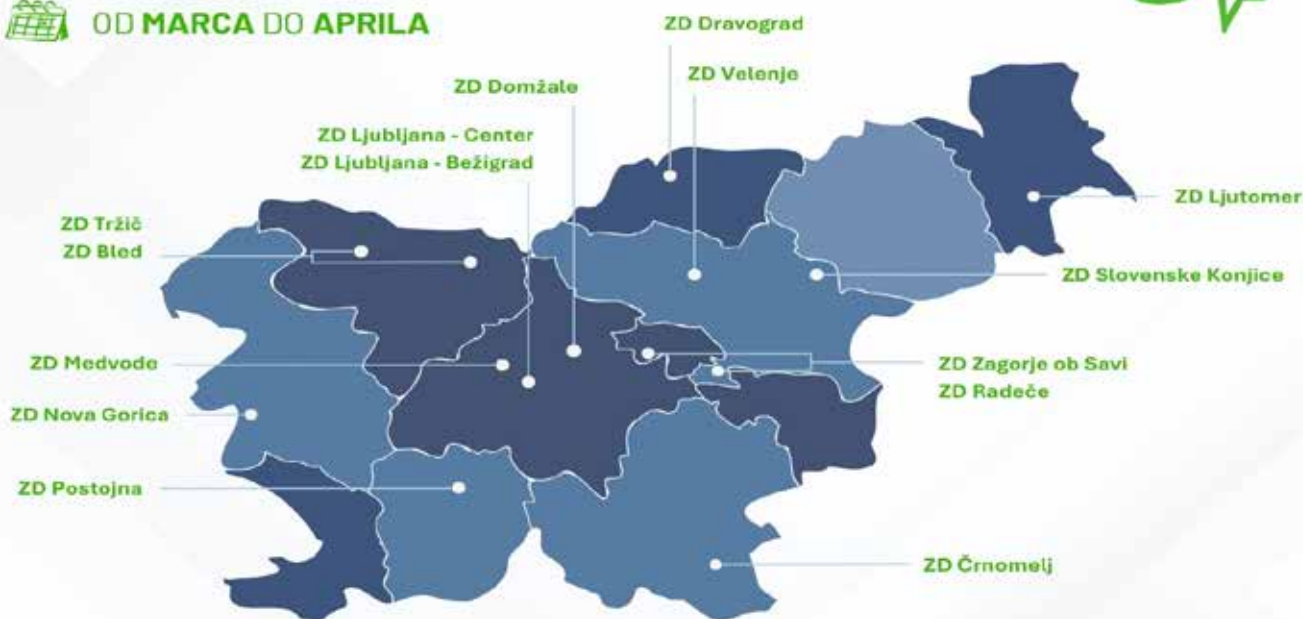
Glej, bôžji hrám tam sréd polján
Dviguje se v nebó,
Oj bôžji hrám takó prostrán
In- pa krasán takó!

Irena Margon

Po **zdravstvenih domovih zVEM** digi točke za pomoč pri urejanju dostopa do zVEM

OD MARCA DO APRILA

Pomoč občanom pri dostopu do eZdravja

Ministrstvo za digitalno preobrazbo je skupaj z ministrstvom za zdravje in javno upravo, Nacionalnim inštitutom za javno zdravje in upravnimi enotami začelo pilotni projekt Digi zVEM točka. V zdravstvenih domovih po Sloveniji, tudi v Zdravstvenem domu Postojna, bodo po določenem razporedu delovale posebne zVEM digi točke, ki so namenjene podpori pacientom pri urejanju dostopa do portala in mobilne aplikacije zVEM. Na zVEM digi točki bodo svetovalci pomagali pri prvem vstopu v portal, osnovni uporabi in razlagi delovanja portala zVEM, ki bo po vzpostavitvi omogočal enoten in varen način komunikacije z osebnimi zdravniki in zobozdravniki. zVEM digi točka v ZD Postojna bo delovala med 19. marcem in 17. aprilom 2026.

Kaj je zVEM?

zVEM je uradni portal slovenskega zdravstva, na katerem uporabniki dostopajo do svojih izvidov, receptov, napotnic, terminov pregledov in bolniških listov, do podatkov otrok, mlajših od 15 let, in podatkov oseb, za katere imajo dodeljeno skrbništvo na podlagi sklepa sodišča. Na portalu zVEM so vključeni podatki iz zbirk Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), kot so podatki o zavarovanju, stroških zdravstvenih storitev, denarnih nadomestilih in zgodovini zavarovanj. Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje (ZZZS), Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) in pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti je mogoče oddati osebno pooblastilo, ki bo digitalno manj spretnim posameznikom omogočalo, da bodo za izvajanje storitev na portalu zVEM pooblastili bližnjo osebo. Pooblaščenec pa lahko na podlagi zVEM pooblastila vpogleduje v podatke pooblastitelja in v njegovem imenu izvaja storitve, ki jih portal zVEM omogoča.

Pogoj za uporabo portala zVEM je digitalno potrdilo

Za pridobitev digitalnega potrdila sta potrebna veljaven osebni dokument in elektronski naslov, za uporabo storitve smsPASS pa tudi mobilni telefon. Imetniki novejših biometričnih osebnih izkaznic imajo digitalni certifikat že vgrajen na čipu, v tem primeru je potrebna le njegova aktivacija. Kvalificirano digitalno potrdilo, smsPASS in kodo PUK za biometrično osebno izkaznico (če jo uporabnik ni prejel ali pa jo je izgubil) lahko uporabnik uredi na Upravni enoti Postojna.

Natančna navodila, kako pridobiti uporabniški račun SI-PASS, kako se prijaviti v zVEM in kako aktivirati mobilno aplikacijo zVEM, so objavljena na naslednjih straneh.

Pri težavah s **storitvijo SI-PASS** je na voljo enotni kontaktni center državne uprave na **brezplačni telefonski številki 080 20 02**. Ob težavah pri uporabi **portala zVEM** se pacienti lahko obrnejo na center za podporo uporabnikom eZdravja, ki je dostopen na **brezplačni telefonski številki 080 72 99** ali na e-naslovu **podpora@ezdrav.si**.

Pomembno: zVEM je le eden od načinov naročanja, vsak izvajalec je še naprej v skladu z zakonom, ki ureja pacientove pravice, obvezan zagotavljati naročanje tudi telefonsko, osebno in po pošti.

AFČ

Prvi korak: Pridobite uporabniški račun SI-PASS

Prijava v zVEM zahteva **uporabniški račun SI-PASS**. V vaš račun SI-PASS se lahko prijavite **na kateregakoli od naslednjih načinov**:

A) Biometrična osebna izkaznica

Več informacij: www.si-trust.gov.si/sl/eoi

- Če je še nimate → Zahtevek oddate osebno na upravni enoti. Potrebovali boste staro osebno izkaznico ali drug osebni dokument.
- Če jo imate, a je še niste aktivirali → Aktivirajte jo z mobilno aplikacijo eOsebna. Potrebovali boste aktivacijsko kodo. Dobili ste jo po pošti. Sledite v aplikacijo vgrajenim navodilom za aktivacijo.

B) Mobilna identiteta smsPASS

Več informacij: www.si-trust.gov.si/sl/si-pass/mobilna-identiteta

- Če je še nimate → Prijavite se v račun SI-PASS. Če računa še nimate, ga ustvarite in v postopku označite, da želite pridobiti smsPASS. Potrebovali boste vašo mobilno številko.
- Če že imate digitalno potrdilo → Sprožite aktivacijo potrdila v računu SI-PASS. Po nekaj dneh boste po pošti prejeli aktivacijsko kodo.
- Če nimate digital. potrdila → Zahtevek oddate osebno na prijavnih službi (npr. upravni enoti ali www.si-trust.gov.si/sl/si-pass/prijavne-sluzbe). Potrebovali boste svoj osebni dokument.

C) Kvalificirano potrdilo SIGEN-CA

Več informacij: www.si-trust.gov.si/sl/digitalna-potrdila/fizicne-osebe

- Če ga še nimate → Zahtevek oddate osebno na upravni enoti. Potrebovali boste svoj osebni dokument. Po prejemu navodil za prevzem potrdila sledite navodilom in si ga namestite na svoj računalnik.

D) Druga digitalna identiteta (npr. SIGOV-CA, Halcom One, Rekono)

Več informacij je na voljo pri ponudnikih identitet.

Več informacij in pomoč: ekc@gov.si ali 080 20 02

Drugi korak: Prijavite se v portal zVEM

Portal zVEM omogoča **dostop do vaših vsebin in storitev eZdravja**.

1. Odprite portal zVEM na: zvem.ezdrav.si.
2. Prijavite se s klikom na gumb "Vstopi v zVEM".
3. V naslednjem koraku izberite način prijave SI-PASS in izvedite prijavo.
4. Po uspešni prijavi se vam odpre vaša vsebina portala zVEM.
5. Dobili ste dostop do vaših vsebin in storitev eZdravja in ZZZS.

Pri vsakem dostopu ponovite korake 1-5.

Tretji korak: Aktivirajte tudi mobilno aplikacijo zVEM

Mobilna aplikacija zVEM je **vedno z vami**. Poleg vsebin in storitev portala zVEM vam omogoča **sprejem obvestil in opomnikov** o pomembnih dogodkih na vaš telefon.

1. Namestite aplikacijo zVEM iz trgovine Apple App store, Google Play Store ali Huawei App Gallery.
2. **Na portalu zVEM:** Z računalnikom odprite portal zvem.ezdrav.si.
3. Prijavite se s klikom na gumb "Vstopi v zVEM".
4. Po uspešni prijavi kliknite na področje "Mobilna aplikacija".
5. Izberite možnost "Prikaži QR kodo".
6. Prikazano kodo imejte pripravljeno za zajem z mobilno aplikacijo.
7. **Z mobilno aplikacijo zVEM:** Z vašim telefonom odprite aplikacijo zVEM.
8. Svetujemo, da potrdite strinjanje s sprejemom obvestil na vaš telefon.
9. Kliknite na gumb "Aktivacija aplikacije" in zajemite pripravljeno QR kodo.
10. Po zajemu kode nastavite svojo varnostno kodo PIN.
11. Aplikacija je aktivirana. Omogoča vam dostop do storitev eZdravja.

Pri naslednjih dostopih do mobilne aplikacije zVEM le odklenete svoj telefon ali uporabite nastavljen PIN.

Več informacij in pomoč: podpora@ezdrav.si ali 080 72 99

Program SVIT rešuje življenja

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, ki v Sloveniji deluje že 16 let. K sodelovanju v programu so na vsaki dve leti povabljene osebe, stare od 50 do 74 let, ki imajo urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje.

Za raka na debelem črevesu in danki je značilno, da se večinoma razvije iz predrakavih sprememb, ki jih imenujemo polipi. Polipi in druge patološke spremembe v črevesu povzročajo krvavitve, ki jih s prostim očesom ne moremo zaznati in jih lahko ugotovimo le s podrobnimi laboratorijskimi analizami blata, ki jih omogoča sodelovanje v Programu Svit.

Sodelovanje v Programu Svit je preprosto, saj večino korakov opravite kar od doma. Izpolnjeno Izjavo o prostovoljnem sodelovanju vrnete v Program Svit po pošti. Na podlagi podpisane izjave pa prejmete komplet dveh testerjev za odvzem vzorcev blata s priloženimi navodili. Pomembno je, da kuverto s testerji oddate v poštni poslovalnici in ne v poštni nabiralnik, saj se zaradi vremenskih vplivov vzorci lahko poškodujejo. V laboratoriju Programa Svit bodo nato opravljene natančne analize vaših vzorcev blata. Osebe z negativnim izvidom, kjer niso bile najdene sledi krvi v blatu, bodo v program ponovno povabljene čez dve leti. Osebe s pozitivnim izvidom pa bodo povabljene k svojemu osebnemu izbranemu zdravniku, s katerim se bodo dogovorile o nadaljnjih postopkih obravnave.

Ker se rak na debelem črevesu in danki daljše obdobje razvija brez očitnih zdravstvenih znakov, je ključno, da se tudi osebe, ki so navidezno zdrave in ki spadajo v starostno strukturo, v kateri je ta rak najpogostejši, odzovejo v preventivni program. Ko se pojavijo resne zdravstvene težave, je morda bolezen že toliko napredovala, da je za učinkovito zdravljenje lahko že prepozno.

Hospickafe v postojnski knjižnici – predstavitev knjige Do kdaj živim

Območni odbor Slovenskega društva Hospic Primorsko-Notranjska s sedežem v Pivki je 28. januarja pripravil Hospickafe v čitalnici Mestne knjižnice Postojna. Pred pogovornim večerom z gostjo Carmen L. Oven, priznana dr. znanosti na področju inkluzivne pedagogike in komuniciranja, pisateljico in sodelavko ter povezovalko hospickafejev v Ljubljani in drugod, sta prisotne pozdravila knjižničarka Mateja Premrl in Ernest Margon, predsednik Območnega odbora SD Hospic Primorsko-Notranjska. Pogovor z avtorico knjige »Do kdaj živim« je vodila prof. Irena Margon.

Pred pogovornim dogodkom je učenec Glasbene šole Postojna Nik Margon na kitari zaigral skladbo Andantino skladatelja Mertza, njegova mentorica in učiteljica je prof. Nataša Črnugelj. Sledil je pogovor ob knjigi »Do

V letu 2025 se je v občini Pivka na vabilo v Program Svit odzvalo 67,06 % povabljenih oseb, kar občino uvršča med bolj odzivne v regiji. Med vsemi povabljenimi moškimi se jih je na vabilo odzvalo 61,52 %, med vsemi povabljenimi ženskami pa se jih je v program vključilo kar 72,75 %.

Če ste prejeli vabilo v Program Svit in se nanj še niste odzvali, vas ponovno vabimo, da to storite čim prej. Program Svit vam lahko reši življenje!

Dodatne informacije o Programu Svit in vključevanju vanj lahko dobite:

- pri svojem osebnem izbranem zdravniku oz. v ambulantni družinske medicine,
- v klicnem centru na številki 01 620 45 21 (od ponedeljka do petka med 9. in 14. uro) in po elektronski pošti svit@nijz.si ali na spletni strani www.program-svit.si.

Svitovo podporo nudi tudi **Center za krepitev zdravja v ZD Postojna**, kjer se lahko dogovorite za individualni posvet. Dosegljivi so od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro na telefonski številki 031 363 448. Za termin se lahko dogovorite tudi prek elektronskega naslova ckz@zd-po.si.

Marija Bergoč, CKZ Postojna, Živa Žerjal, NIJZ OE Koper

kdaj živim«. Gospa **Carmen Oven** je povedala, da jo že od nekdaj zanimajo različne teme, ki se tičejo človekovega

življenja, preizkušenj, bolezni, smrti, žalovanja. V svojem življenju se je srečevala s preizkušnjami in ljudmi, ki so ji pustili poseben pečat. Veliko je sodelovala z dr. Manco Košir, po njeni smrti je prevzela vodenje Hospickafejev. Povedala je, da dolgo ni vedela za društvo, ko pa ga je »odkrila«, je spoznala, da so tam ljudje, prostovoljci in strokovni delavci, ki uresničujejo svoje poslanstvo sočutne, celostne oskrbe umirajočih in njihovih svojcev, nudijo pa tudi podporo žalujočim otrokom in mladostnikom, ki so pogosto prezrti ob žalovanju odraslih. Društvo s svojimi prostovoljci deluje tudi na detabuizaciji smrti kot naravnem elementu življenja. Knjigo »Do kdaj živim« je ob vsej podpori zasnovala in pripravila v letu 2025, ko je SD Hospic praznovalo 30. obletnico obstoja. Izbrala je 30 izjemno bogatih življenjskih zgodb in pripovedi, ki so nastajale na pogovornih večerih Hospickafejev. Povezala jih je v knjigo, ki jo je mogoče brati kot roman, lahko pa si

bralec kadarkoli izbere posamezno pripoved in jo prebere, premišljuje o njej in najde uporaben nasvet. Ob vprašanju, ki ga predstavlja naslov knjige, je avtorica odgovorila, da se mora človek resnično vprašati, do kdaj živimo, kajti včasih naše življenje zastane in nismo dejavni, čeprav smo živi. Tudi zato potrebujemo socialno okolje in ljudi, ki nas slišijo, kar se v SD Hospic gotovo dogaja. Saj v društvu delujejo strokovni delavci in prostovoljci, ki pridejo na obisk k človeku, ki morda potrebuje kakšno besedo, pogosto pa le prisotnost brez besed.

Ob koncu pogovora so obiskovalci avtorici zastavljali svoja vprašanja, saj ima vsak človek prej ali slej življenjske izkušnje izgube svojega bližnjega. S to resničnostjo se je težko soočiti in jo sprejeti. Srčni prostovoljci SD Hospic so pripravljani ljudem prisluhniti in pomagati.

Ernest Margon, foto: arhiv društva Hospic

Civilna zaščita

Priznanja ob dnevu Civilne zaščite

Ob dnevu Civilne zaščite, ki ga obeležujemo 1. marca, so priznanja najzaslužnejšim podelili tudi na regijski slovesnosti, ki jo je v dvorani v Famljah gostila Občina Divača. Slavnostni govornik je bil generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje Leon Behin. Zbrane sta nagovorila tudi županja Občine Divača Alenka Štrucl Dovgan in poveljnik Civilne zaščite za Primorsko-notranjsko regijo Sandi Curk. Dogodka se je udeležil tudi poveljnik štaba CZ Občine Pivka Jože Morel.

Plaketo Civilne zaščite je za več kot 30 let predanega dela prejela vodnica reševalnega psa in dolgoletna predsednica Kluba vodnikov reševalnih psov Postojna Majda Jesenko. Zlati znak Civilne zaščite je prejel Matija Šemrov, poveljnik Občinskega štaba Civilne zaščite Občine Divača. Srebrni znak Civilne zaščite sta prejela Amadeja Oven, ki v okviru Regijskega

štaba Civilne zaščite za Primorsko-notranjsko nudi administrativno podporo pri reševalnih akcijah, in Marko Simšič, višji gasilski častnik I. stopnje, nekdanji predsednik Gasilske zveze Postojna in član Upravnega odbora Gasilske zveze Slovenije. Bronaste znake Civilne zaščite so prejeli Grozdan Požar (PGD Povir), Sandra Meze in Slađana Jerič (Klub vodnikov reševalnih psov Postojna), inšpektorica za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami Tadeja Vičič Lilič, Marko Trkman (Regijski logistični center Postojna), podpolkovnik Simon Jaksetič, poveljnik 151. helikopterske eskadrilje Slovenske vojske, Tadej Marušič (PGD Sežana), članica regijskega štaba dr. Mojca Ferjančič Podbregar, tabornica Špela Gec Rozman in župan Občine Komen Erik Modic. Plakete za visoke jubileje bodo na jubilejnih slovesnostih prejeli PGD Hruševje, PGD Ilirska Bistrica, Kraška gasilska zveza in Gasilska zveza Postojna.

AFČ, foto: Andrej Gustinčič

Podelitev priznanj Športne zveze Pivka za športne dosežke v letu 2025

V Krpanovem domu v Pivki je v petek, 6. marca 2026, potekala tradicionalna prireditev Športnik leta, na kateri je Športna zveza Pivka podelila priznanja za športne dosežke v letu 2025. Na dogodku so nagradili najuspešnejše športnike, ekipe, trenerje ter športne delavce, ki so s svojim delom zaznamovali športno dogajanje v občini. Na prireditvi so bila podeljena priznanja športnikom do 15 let, male plakete kadetom in mladincem, srednje plakete veteranom ter velike plakete športnikom in ekipam v članski konkurenci. Podeljena so bila tudi posebna priznanja posameznikom in društvom za dolgoletno delo na področju športa.

Zbrane so nagovorili **predsednik Športne zveze Pivka Matej Lepej**, **podžupanja Občine Pivka Majda Godina** ter posebna gostja večera, nekdanja **slovenska košarkarska reprezentantka Tina Jakovina**, ki so tudi sodelovali pri podelitvi priznanj.

Tina Jakovina velja za eno najuspešnejših pivških in primorskih košarkaric. Svojo športno pot je začela v Osnovni šoli Pivka, nato pa kariero nadaljevala v slovenskih in tujih klubih.

Poseben poudarek dolgoletnemu delu v športu

Vrhunec večera je bila podelitev velikih plaket za dolgoletno delo in izjemen prispevek k razvoju športa v lokalnem okolju. Priznanje za delo z mladimi je prejel **trener Matej Zadnik iz Športnega društva Košana**. Kot glavni trener selekcije U13 je v tekmovalnem letu 2025 svojo ekipo popeljal do prvega mesta v ligi Medobčinske nogometne zveze Koper v kategoriji U13 B, kjer je med trinajstimi ekipami osvojila naslov prvaka. S strokovnim in sistematičnim pristopom k treningom je skozi sezono gradil ekipni duh, odgovornost in športno kulturo med igralci. Njegovo delo je poleg tekmovalnih rezultatov usmerjeno tudi v razvoj posameznika, spoštovanje pravil igre ter vzgojo mladih športnikov.

Priznanje ob jubileju je prejel BK Orlek ORO MET Pivka

Jubilej dveh športnih društev

Posebno priznanje sta ob jubileju prejeli tudi dve športni društvi, ki letos obeležujeta 50 let delovanja – **Športno društvo Košana** in **Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka**.

Športno društvo Košana letos praznuje pol stoletja delovanja in hkrati 50 let neprekinjenega delovanja članske moške nogometne ekipe. Društvo, ustanovljeno leta 1976, že desetletja pomembno prispeva k športnemu in družbenemu življenju v kraju. Danes združuje 136 aktivnih članov različnih starostnih kategorij, od najmlajših do članske ekipe, ter skrbi za razvoj nogometa in športnih talentov. Neprekinjeno delovanje članske ekipe predstavlja redkost in odraža stabilnost ter predanost članov društva. 50 let delovanja letos obeležuje tudi **Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka**, ki je bil ustanovljen leta 1976 kot Balinarski klub Orlek Pivka. V desetletjih delovanja se je klub razvil v eno pomembnejših balinarskih središč v Sloveniji. Pomembno vlogo pri razvoju kluba ima dolgoletni predsednik Alojz Česnik, ki klub vodi že tri desetletja. V začetku so člani igrali na enosteznem balinišču ob kavarni, kasneje pa so zgradili večje balinišče. Ob 20-letnici delovanja so odprli šeststezno asfaltirano balinišče in klubske prostore ter se združili z Balinarskim klubom Prestranek. V naslednjih letih so objekt razširili na osem

stez, del balinišča pokrili ter izvedli več infrastrukturnih izboljšav. Leta 2015 je klub dobil novega generalnega sponzorja, podjetje ORO MET d.o.o., in dobil današnje ime. Ob 40-letnici so ustanovili tudi žensko balinarsko sekcijo. V klubu so v vseh teh letih dosegli številne športne uspehe – igralci in igralka so osvojili več naslovov državnih in pokalnih prvakov, v klubu pa je igralo ali še vedno igra 21 državnih prvakov ter ena svetovna prvakinja. Danes dve mladinski ekipi ter članski moški in ženski ekipi nastopajo v najvišjih rangih ligaških tekmovanj v Sloveniji.

Prejemniki priznanj med najmlajšimi športniki in ekipe do 15. leta starosti

Manca Česnik – Društvo Islandski konji Drskovče
 Nogometna ekipa U9 – Športno društvo Košana
 Otroška plesna skupina Pike
 Nogometna ekipa U11 – Športno društvo Košana
 Matic Lepčihar – Osnovna šola Pivka
 Nogometna ekipa U13 – Športno društvo Košana
 Šolska košarkarska ekipa dečkov – Osnovna šola Pivka
 Balinarska ekipa U14 – Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka
 Ekipa fantov U14 – Košarkarski klub Pivka
 Maksim Stojanov – Karate klub Pivka
 Šolska ekipa v alpskem smučanju – Osnovna šola Pivka

Prejemniki malih plaket med kadeti in mladinci so:

Petja Poljšak – Društvo Islandski konji Drskovče
 Živa Posega – Društvo Islandski konji Drskovče
 Zala Štradjot – Društvo Islandski konji Drskovče
 Tajda Stavanja, Nuša Rotar, Ema Tomažinčič – Športno društvo Pike
 Veronika Vrabec – Balinarski klub Pivka
 Mlajša mladinska skupina Junior Pike – Športno društvo Pike
 Andraž Kantar in Žan Štunf – Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka

Prejemniki srednjih plaket so člani Kegljaškega kluba Pivka:

Metka Škoberne, Zagorka Panič, Silvestra Hencel in Vojko Lapanja
 ter **starejši člani Balinarskega kluba Orlek ORO MET Pivka:**
 Aleksander Nadoh, Enjo Kovač, Vojko Dujmovič in Drago Štunf.

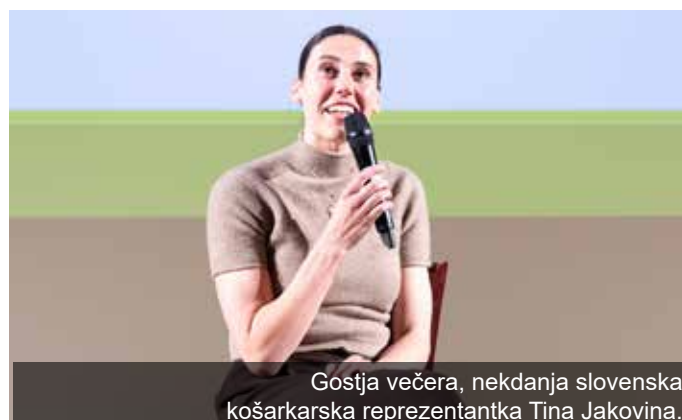
Priznanja športnikom iz občine, ki tekmujejo za klube izven občine so prejeli:

Livija Smrdel – Karate klub Mawashi Postojna
 Valter Šajn – Avto klub Ajdovščina Motorsport
 Sanja Smrdelj – Športno društvo GAS Kras Miren
 Nik Jovič – Košarkarski klub Postojna
 Mitja Demšar – Športno društvo GAS Kras Miren
 Nataša Radič – Kegljaški klub Calcit Kamnik
 Matej Lepej – Kegljaški klub Zaprešič

Prejemniki velike plakete v članski kategoriji so:

Katarina Fatur – Društvo Islandski konji Drskovče
 Maruša Tornič Milharčič – Društvo Islandski konji Drskovče

Kaja Fatur – Društvo Islandski konji Drskovče
 Sofija Engelsberger – Društvo Islandski konji Drskovče
 Petra Bašek Medja – Kegljaški klub Pivka
 Iva Guštin – Ženski balinarski klub Pivka
 Denis Dekleva in Silvo Likar – ŠKD Baltazar Racing
 Ekipa članic Kegljaškega kluba Pivka
 Ženska futsal ekipa Športnega društva Košana
 Nives Jelovica – Ženski balinarski klub Pivka
 Ekipa članic Balinarskega kluba Pivka
 Članska ekipa Športnega društva Pivka

ŠD Košana podprvkinje v pokalnem tekmovanju v futsalu

Podčetrtek je 7. marca gostil finale ženskega pokalnega tekmovanja v futsalu, kjer sta se pomerili vodilni ekipi prvenstva – ŠD Košana in ŽNK Celje. Po dobri in dinamični tekmi so se zmage s 5 : 2 veselile Celjanke, ki so ubranile naslov pokalnih prvakinj.

Tekma je bila tudi ponovitev finala iz leta 2024, ko je slavila ekipa iz ŠD Košana. Tokrat pa so bile učinkovitejše Celjanke. V prvem polčasu sta za vodstvo Celja zadeli Tanja Vrabel in Ines Ermenc. Košana je znižala prek vratarke **Sanele Balić**, ki je zadela z močnim strelom čez celo igrišče po zmedi v obrambi Celja. V nadaljevanju so varovanke trenerja Draga Adamiča hitro povečale prednost in povedle s 4 : 1. Za Celje so v drugem delu zadele Deja Adamič, znova Vrabel in Anja Ložar, za Košano pa je bila uspešna še **Maja Srebot**, ki je postavila končni izid 5 : 2.

Pred začetkom finala je bila posebne pozornosti deležna tudi igralka Celja **Ines Ermenc**, ki je prejela lovoriko za najboljšo igralko leta 2025.

Po tekmi je trenerka ŠD Košana Ana Bucik za NZS.si poudarila, da njena ekipa v igri ni veliko zaostajala, a je bila odločilna razlika v realizaciji priložnosti. Povedala je, da je bila odločilna razlika v izkoriščenih priložnostih, saj je Celje svoje zadetke realiziralo, Košana pa ne, tekmo pa sta prelomila tudi dva hitra gola v drugem polčasu. Igralka Košane **Tina Jesenovec** je dodala, da je ekipi v finalu zmanjkalo nekaj odločnosti v napadu in tudi kanček športne sreče.

Kljub porazu so članice ŠD Košana znova dokazale, da spada v sam vrh slovenskega ženskega futsala. V petih dosedanjih sezonah pokalnega tekmovanja sta tako Košana kot Celje osvojila po dva naslova, enega pa ima KMN Slovenske gorice. Za košansko ekipo pa se sezona še zdaleč ni končala, saj jih v nadaljevanju prvenstva čaka boj v končnici.

AFČ, foto: NZS

Zimovanje na Kopah

Tudi letos smo se v okviru Smučarskega kluba Pivka odpravili na zimovanje na Kope. Prvi dan smo opravili prve zavoje, že drugi dan pa so se učitelji (in tudi nekateri otroci) spremenili v razigrane maskare. Otroci so iz dneva v dan napredovali – nekateri so se prvič samostojno spustili po belih strminah, drugi so izpilili svojo tehniko in premagovali vedno zahtevnejše proge.

Pustno vzdušje nas je spremljalo ves teden, vrhunec pa je doseglo zadnji večer, ko so najmlajši smučarji prejeli nagrade za uspešno opravljeno šolo smučanja, večer pa smo zaključili s pustnim rajanjem.

Zimovanje ni minilo brez dodatne dogodivščine. Zadnji dan nas je presenetilo obilno sneženje, ki je poskrbelo za pravo zimsko pravljico – in nekoliko bolj razburljivo pot domov. Tudi to smo sprejeli z nasmehom in bogatejši za še eno lepo skupno izkušnjo.

Domov smo se vrnili polni novega znanja, lepih spominov in že z mislimi na nove zavoje. Upamo, da se še letos znova srečamo na snegu – za vse novice in termine spremljajte naša družbena omrežja.

SK Pivka

Na večeru prvakov tudi pivški tekmovalci

Na slavnostnem Večeru prvakov avtošporta, ki ga je Zveza za avtošport Slovenije AŠ Slo izpeljala v ljubljanskem hotelu Four Points Ljubljana Mons, so pomembno vlogo odigrali tudi tekmovalci iz občine Pivka.

Uspešni so bili v gorsko hitrostnem dirkanju. Milan Bubnič, sicer že 12-kratni gorsko hitrostni državni prvak, je osvojil žlahtno 1. mesto. Naslov prvakinja je

med voznicami osvojila Sanja Smrdelj in bila tretja v PF skupini 2. V pokalnem prvenstvu PF skupine 1 je Mitja Demšar zasedel 3. mesto. Valter Šajn je bil na 3. mestu v državnem pokalnem prvenstvu med formulami.

Omenimo še uspešno sezono Bogdana Černača, ki je bil četrti v PF skupini 2, ter Jerneje Ksir, ki je bila med sovoznicami na 5. mestu na državnem prvenstvu v kategoriji 3.

AFČ, foto: Uroš Modlic

DOGOVOR
voli.sd

SD

**EDVARD
ORAŽEM**

Politično oglaševanje
Naročnik: SD, Nazorjeva ul. 6, 1000 Ljubljana

10 razlogov, zakaj voliti skupno listo NSi, SLS in FOKUS:

- 1 S povezovanjem prinašamo upanje za boljšo Slovenijo.
- 2 Zagovarjamo poštenje, marljivost in pravičnost.
- 3 Verjamemo v družino in skupnost.
- 4 Krepimo regionalno politiko za enakomeren razvoj Slovenije.
- 5 V središče zdravstva postavljamo pacienta in skrb za zdravje.
- 6 Podpiramo slovenskega kmeta in zdravo domačo hrano.
- 7 Prinašamo stabilnost, red in razvoj.
- 8 Zahtevamo, da se mora delo spet splaćati.
- 9 Spoštujemo vrednote in izročilo.
- 10 Obljuba za nas ni prazna beseda.

POLITIČNI OGLAS. Naročnik: NSi. Obvestilo o preglednosti: nsi.si/preglednost

**Skupaj
v akcijo.**

N.Si

SLS

FOKUS

Obstaja izbira.

Demokrati
ANŽETA LOGARJA

Prihajajoče volitve so trenutek odločitve o smeri države - želimo uspešno gospodarstvo, delujoče javno zdravstvo, poštene plače, dostojne pokojnine, prihodnost za mlade in družine, podpore za kmeta in podeželje.

TO PRINAŠAMO DEMOKRATI.

Prevezemamo odgovornost, da lahko Slovenijo popeljemo v novo obdobje sodelovanja in razvoja. Ker si ljudje to zaslužijo.

13

Politični oglas. Naročnik Demokrati Anžeta Logarja.
Obvestilo o preglednosti: demokrati.si

Spoštovane občanke in občani, naše občine Pivke,

ponosna sem, da lahko kandidiram za poslanko v mojem rojstnem kraju. Čutim veliko odgovornost. V volilno tekmo se podajam z naslednjimi prioritetami, ki jih bom zagovarjala kot poslanka:

- USPEŠNO GOSPODARSTVO
- RAZVOJ PODEŽELJA
- DOSTOJNE POKOJNINE
- UKREPI ZA MLADE
- UREJENA INFRASTRUKTURA
- PODPORA SLOVENSKEMU KMETU

Pred nami so ključne volitve za smer Slovenije. Vabljeni, da se 22. marca udeležite volitev in podprete Slovensko demokratsko stranko.

14

SDS

**SLOVENSKA
DEMOKRATSKA
STRANKA**

- ✓ **IMAMO VEČ ZDRAVNIKOV, VEČ MEDICINSKEGA OSEBJA IN VEČ SODOBNE MEDICINSKE OPREME. PREGNALI SMO KORUPCIJO IZ ZDRAVSTVA.**
Ustavimo privatizacijo javnega zdravstva.
- ✓ **SMO PRVA VLADA, KI GRADI TISOČE STANOVANJ.**
Vsaka mlada družina si zasluži svoj dom.
- ✓ **OKREPILI SMO RED IN VARNOST TER SPREJELI UKREPE, ZARADI KATERIH SLOVENIJA OSTAJA ENA NAJVARNEJSIH DRŽAV V EVROPI.**
Nedotakljivih ni več.
- ✓ **DVIGNILI SMO POKOJNINE IN ZNIŽALI POLOŽNICE V DOMOVH ZA STAREJŠE.**
Naše babice in dedki si zaslužijo še več.
- ✓ **OKREPILI SMO DEMOKRACIJO IN PRAVNO DRŽAVO.**
Ne pustimo, da si desnica spet podredi sodstvo, policijo in medije.
- ✓ **ZVIŠALI SMO PLAČE, DOBIČKI SO REKORDNI. DOKAZALI SMO, DA SE DA OBOJE.**
Božičnica. Nova delovna mesta. Nove investicije.

22. 3. 2026
POJDI TE NA VOLITVE
IN OBKROŽITE
SVOBODO

Svoboda
naprej!

Nacionalna politika, Avtor: Miroslav K.

ALEKSANDER
PROSEN KRALJ

VOLILNI OKRAJ
POSTOJNA

Obvestila in oglasi

FINANČNI URAD SVETUJE

PREJETI PODATKI IZ TUJINE

V začetku marca 2026 bo na portalu eDavki zavezancem poleg že obstoječega vpogleda v podatke o tujih dohodkih omogočen tudi vpogled v podatke o finančnih računih v tujini, skupaj z možnostjo prijave plačilnega računa.

Do podatkov bodo zavezanci dostopali: z izbiro bližnjice »Vpogled v davčne podatke« na portalu eDavki ali izbiro ikone »Lastni podatki« v mobilni aplikaciji eDavki.

Storitev omogoča vpogled v podatke, ki jih je Finančna uprava prejela v okviru avtomatične izmenjave, na podlagi EU in drugih mednarodnih pogodb. Objavljeni so podatki o dohodkih za zadnji dve davčni leti ter podatki o finančnih računih za zadnje davčno leto, za katero so bili podatki prejeti s strani tujih pristojnih organov.

Za več informacij lahko odgovore na vaša vprašanja pridobite pri Klepetalnem robotku FURS.

NOVA RAZSTAVA

Zločin in sadež: Grafiti na Postojnskem

Notranjski muzej Postojna
Kolodvorska cesta 3, 6230 Postojna
Kontakt: +386 5 721 10 90 / info@notranjski-muzej.si
Odpiralni čas: torek - nedelja 10.00 - 17.00

NOVO:

DOŽIVETJE KRASOLOV!

Stopi v vlogo tajnega agenta,
razvozlaj skrivnosti krasa in reši zadnjega zmaja!

Občani Pivke imajo vsako prvo
NEDELJO V MESECU PROST VSTOP V MUZEJ!

»Lipa zelenela je tam v dišečem gaju,
s cvetjem me posipala,
d'jal sem, da sem v raju.«
(slovenska ljudska pesem)

ZAHVALA

PO DOLGI BOLEZNI JE ZA VEDNO ZASPAL
SILVESTER VOLK
(1951 - 2026)

SILVO MATUCOV S SUHORJA

Iskrene hvala vsem za sočutne besede sožalja in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, predvsem pa vaščanom Suhorja za vso pomoč pri pripravi na zadnje slovo ter za nesebično pomoč v času njegove bolezni. Hvala župniku Antonu Ličanu za opravljen pogrebni obred, pevskemu zboru Suhorje in Lokev, Kristini Dekleva za govor in Vaškemu društvu Suhorje za pomoč pri sedmini. Hvala vsem, ki so darovali cvetje, sveče in sredstva za potrebe cerkve na Suhorju. Hvala tudi doktorju Stegel Nardu in doktorici Simunich Knežević Katji, patronažni službi Postojna ter osebju bolnišnic Izola in Sežana za zdravstveno oskrbo.

žena Brigita, hčeri Zdenka in Andreja z družinama

Bila si naša ljubezen, naš mir in naš dom.
Za vedno boš ostala v naših srcih,
ljuba žena, mama in nona

ZAHVALA

ALOJZIJA ZAMUDA
(1959 - 2026)

IZ JURŠČ

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in none se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščanom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in se v tako velikem številu poslovili od nje.

Posebna zahvala dr. Sonji Garmuš Bezek, gospodu župniku Marjanu Škvarču, Moškemu pevskemu zboru Pivka z zborovodjo Marcelom Štefančičem, Veri, Martini, Ines, Lidiji in Ireni za vso pomoč.

Vsi njeni

POROČILO O SKLADNOSTI PITNE VODE V LETU 2025 ZA VODOVODNEGA SISTEMA (VS) POSTOJNA-PIVKA IN SUHORJE

Upravljevec javnega VS, KOVOD Postojna, d. o. o., Jeršice 3, 6230 Postojna za vsako preteklo koledarsko leto pripravi letno poročilo o skladnosti pitne vode na podlagi zahtev Uredbe o pitni vodi, UR. list RS št. 62/23.

VS Postojna-Pivka je razdeljen na dve oskrbovalni območji (OO): **OO Osrednji del**, se oskrbuje iz vodnega vira Malni in **OO Strane – Hruševje – Šmihel**, ki se oskrbuje iz vodnega vira Korotan, Strane in črpališča Šmihel pod Nanosom. **VS Suhorje** ima eno oskrbovalno območje. Oskrbuje se iz VS Ilirska Bistrica, ki je v upravljanju JP Komunala Ilirska Bistrica. Prispevno območje vodnega zajetja je Snežnik.

Tabela 1: Število uporabnikov in distribucija pitne vode (m³) za leto 2025 po OO

Ime oskrbovalnega območja	Število uporabnikov	Distribucija pitne vode (m ³ /leto)
Osrednji del	20.953	2.181.699
Strane-Hruševje-Šmihel	2.690	277.928
Suhorje	75	3.240
SKUPAJ	23.718	2.462.867

Tabela 2: Priprava pitne vode za leto 2025 po OO

Ime OO	Objekt za pripravo vode	Priprava pitne vode
Osrednji del	Vodarna Malni	Koagulacija, ultrafiltracija (UF), aktivno oglje, dezinfekcijsko sredstvo: UV in plinski klor
Strane-Hruševje-Šmihel	Vodarna Malni	Koagulacija, ultrafiltracija (UF), dezinfekcijsko sredstvo: UV in plinski klor
	Vodarna Korotan	Koagulacija, ultrafiltracija (UF), dezinfekcijsko sredstvo: Natrijev hipoklorit
	Šmihel pod Nanosom	Brez obdelave, dezinfekcijsko sredstvo: plinski klor
	Strane	Brez obdelave, dezinfekcijsko sredstvo: Natrijev hipoklorit
Suhorje	Vodarna Ilirska Bistrica	Ultrafiltracija, dezinfekcijsko sredstvo: plinski klor

Tabela 3: Državni monitoring pitne vode za leto 2025 po OO

Ime oskrbovalnega območja	(N) vseh vzorcev	(N) rednih vzorcev	(N) občasni vzorcev	(N) neskladni vzorcev
Osrednji del	22	18	4	2
Strane-Hruševje-Šmihel	4	3	1	1
Suhorje	2	2	0	0
SKUPAJ	28	23	5	0

Legenda: (N): število vzorcev; **Redni preskus:** Okus, temperatura, pH vrednost, Električna prevodnost pri 20°C, Preostali prosti klor, Vonj, Barva, Motnost, Aluminij, Koliformne bakterije, *Escherichia coli*, *Clostridium perfringens* (vključno s sporami), Število kolonij pri 22°C in 37°C; **Občasni preskus:** redni preskus z dodatnimi parametri Amonij, Enterokoki, Celotni organski ogljik, Klorit, Klorat, Nitrit, Nitrat, Vsota nitrat/50+nitrit/3, Sulfat, Klorid, Fluorid, Natrij, Mangan, Železo, Bor, Antimon, Arzen, Baker, Kadmij, Krom, Nikelj, Selen, Dibromklorometan, Bromdiklormetan, Tribromometan, Triklormetan, Trihalometani-vsota.

Obrazložitev tabele 3: V okviru državnega monitoringa pitne vode je bilo na vodovodnem sistemu Postojna – Pivka in vodovodnem sistemu Suhorje skupno opravljenih osemindvajset vzorčenj za mikrobiološke in fizikalno – kemijske preskuse. Pri izvajanju nadzora so bili znotraj državnega monitoringa neskladni z Uredbo o pitni vodi trije vzorci. Dva vzorca sta bila neskladna na oskrbovalnem območju osrednji del. Eden v naselju Buje zaradi presežene vrednosti koliformnih bakterij 15/100ml in eden v naselju Postojna zaradi preseženega števila kolonij na 36°C 160/100ml. Tretji neskladen vzorec je bil ugotovljen na vodovodnem sistemu Suhorje zaradi presežene vrednosti koliformnih bakterij 1/100ml. V vseh treh primerih je bil vzrok neskladja interna vodovodna napeljava.

Tabela 4: Notranji nadzor za leto 2025 – surova voda

Ime oskrbovalnega območja		(N) vseh vzorcev	(N) MB	(N) neskladni MB	(N) redna in občasna KEM	(N) neskladni redna in občasna KEM
Osrednji del	Zajetje Malni	10	6	6	4	1
Strane-Hruševje-Šmihel	Zajetje Korotan	10	6	6	4	2
	Šmihel pod Nanosom	6	6	0	0	0
	Strane	6	6	0	0	0
SKUPAJ		32	18	12	8	3

Legenda: (N): število vzorcev; **občasna MB:** Koliformne bakterije, *Escherichia coli*, Enterokoki, *Clostridium perfringens* (vključno s sporami), Število kolonij pri 22°C in 37°C; **redna KEM:** pH vrednost, Električna prevodnost pri 20 °C, Preostali prosti klor, Vonj, Barva, Motnost, Amonij, Nitrit, Oksidativnost in/ali TOC, Aluminij; **občasna KEM:** parametri skupine B, kemijski parametri Uredbe o pitni vodi.

Obrazložitev tabele 4: V surovi vodi je bilo za namen notranjega nadzora odvzetih dvaintrideset vzorcev surove vode. Od tega osemnajst na občasne mikrobiološke parametre in osem na redne fizikalno-kemijske parametre. Mikrobiološko neskladnih vzorcev je bilo dvanajst, šest na vodnem zajetju Malni in šest na vodnem zajetju Korotan. Redno fizikalno-kemijsko preskušanje je bilo opravljeno skupaj osem na obeh oskrbovalnih območjih. Dva vzorca se ocenjujeta kot neskladna zaradi povišane motnosti.

Tabela 5: Notranji nadzor za leto 2025 – po pripravi

Ime oskrbovalnega območja		(N) vseh vzorcev	(N) občasna MB	(N) neskladni občasna MB	(N) redna KEM	(N) neskladni redna KEM
Osrednji del	Vodarna Malni	12	6	0	6	0
Strane– Hruševje– Šmihel	Zajetje Korotan	12	6	0	6	0
	Šmihel pod Nanosom	12	6	0	6	0
	Strane	14	7	0	7	0
SKUPAJ		50	25	0	25	0

Legenda: (N): glej tabelo 4

Obrazložitev tabele 5: V okviru notranjega nadzora je bilo po pripravi pitne vode v objektih navedenih v tabeli pet, skupaj opravljenih petdeset vzorčenj. Dodatno je bilo v okviru notranjega nadzora opravljenih šest vzorčenj na občane kemijske parametre. Tri vzorčenja na prisotnost parazitov oocist *Cryptosporidium* in cist *Giardie*. Dve vzorčenja na prisotnost *Legionello spp.* Vsi odvzeti vzorci so bili skladni z Uredbo o pitni vodi.

Tabela 6: Notranji nadzor za leto 2025 – na omrežju in na pipi pri uporabniku

Ime oskrbovalnega območja (OO)	(N) vseh vzorcev	(N) občasna MB	(N) neskladni občasna MB	(N) redna KEM	(N) neskladni redna KEM
Osrednji del	105	69	2	36	0
Strane–Hruševje–Šmihel	30	20	0	10	0
Suhorje	10	6	1	4	0
SKUPAJ	145	95	3	50	0

Legenda: (N): glej tabelo 4

Obrazložitev tabele 6: Pri spremljanju notranjega nadzora je bilo na vseh treh oskrbovalnih območjih skupaj odvzetih sto petinštirideset vzorcev pitne vode. Na oskrbovalnem območju **Osrednji del** sta bila neskladna dva vzorca. Eden vzorec zaradi koliformnih bakterij in eden zaradi koliformnih bakterij in *Escherichia coli* v naselju Predjama. Ugotovljeni vzrok neskladnosti je bil udor vode v javni vodovodni sistem iz interne vodovodne napeljave uporabnika. Na oskrbovalnem območju **Strane – Hruševje – Šmihel** ni bilo neskladnih vzorcev. Na oskrbovalnem območju Suhorje je bil eden vzorec mikrobiološko nesladen zaradi prisotnosti enega enterokoka. Ugotovljeni vzrok neskladnosti je bila napaka pri odvzemu vzorca.

Tabela 7: Posamezni parametri, ki niso določeni v delu C, Priloge 1, Uredbe o pitni vodi za leto 2025

Ime oskrbovalnega območja (OO)		(N) vzorcev	Trdota N°	Kalij μl	Kalcij μl	Magnezij μl
Osrednji del	Vodarna Malni - surova	1	10,3	209	61000	9100
	Vodarna Malni - omrežje	1	12,4	370	69000	8500
Strane– Hruševje – Šmihel	Vodarna Korotan – surova	1	9,9	440	70000	1200
	Korotan - omrežje	1	11,8	370	81000	1300
	Šmihel pod Nanosom	1	6,6	170	39000	1900
	Strane	1	6,4	170	40000	1600
Suhorje	VS Ilirska Bistrica	1	11	150	69000	5500
SKUPAJ		7	/	/	/	/

Legenda: (N): število vzorcev.

V letu 2025 so bili na vodovodnem sistemu **Postojna – Pivka** uvedeni štirje ukrepi omejitve uporabe pitne vode. V mesecu aprilu šest dni v naselju Lohača, v mesecu maju šest dni v naselju Buje, v mesecu avgustu sedem dni v naselju Strane le kot preventivni ukrep zaradi nenadnih intenzivnih naliivov in v mesecu decembru devet dni v naselju Predjama. Na vodovodnem sistemu **Suhorje** je bil uveden en ukrep omejitve uporabe pitne vode osem dni.

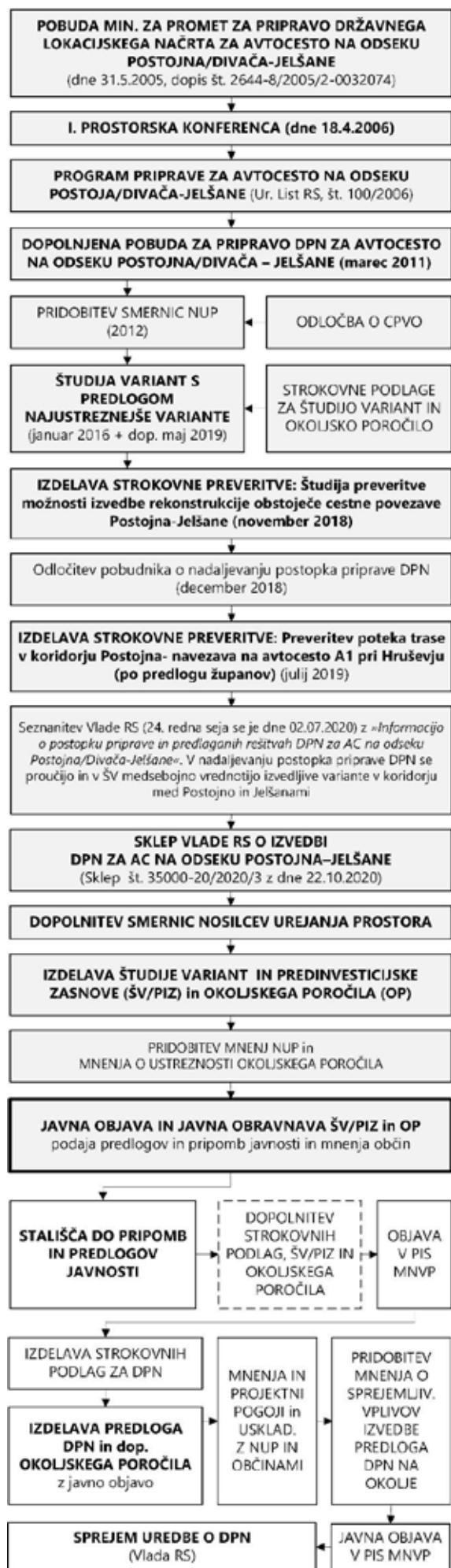
Upravljalec javnega podjetja Kovod Postojna d.o.o. je konec leta 2024 sprejel na podlagi zahtev Uredbe o oskrbi s pitno vodo sklep o obvezni vgradnji nepovratne lopute na vsako odjemno mesto. V letu 2025 se je po letnem planu menjave vodomero in ciljano na problematičnih mestih posameznih uporabnikov vgradilo nepovratne lopute. Ukrep še ne kaže pravih rezultatov uspešnosti. Dokončno učinkovitost ukrepa se pričakuje v letu 2026 ko se bo število zaščit proti zunanjim vplivom na javni vodovodni sistem v celoti izvedlo. Na vodovodnem sistemu Suhorje se je na podlagi rekonstrukcije vodarne Il. Bistrica stanje kakovosti oskrbe s pitno vodo v letu 2025 vidno izboljšalo.

Uporabniki lahko dostopajo do podrobnih informacij tega letnega poročila na povezavi <https://www.kovodpostojna.si/vodovod/zagotavljanje-kakovosti-pitne-vode/porocila-zdravstvene-ustreznosti-pitne-vode-2/porocilo-zdravstvene-ustreznosti-pitne-vode-za-leto-2025/> in dodatnih informacij za uporabnike, ki niso posebej opredeljene v tem letnem poročilu pa so zahtevane v 18. členu in prilogi 4 Uredbe o pitni vodi na povezavi <https://www.kovod.si/vodovod/nacin-obvescanja-uporabnikov/>, na sedežu podjetja in/ali telefonski številki 05 700 07 80 in/ali elektronski pošti: info@kovod.si.

Irena Sušelj Šajn,
Vodja službe za zdravstveni nadzor in analize

David Penko,
Direktor

A. POSTOPEK PRIPRAVE DPN

DRŽAVNI PROSTORSKI NAČRT ZA AVTOCESTO NA ODSEKU POSTOJNA – JELŠANE

Študija variant / predinvesticijska zasnova (ŠV/PIZ)

Povzetek za javnost

Pobudnik:

Republika Slovenija – Ministrstvo za infrastrukturo
Direktorat za ceste in cestni promet

Naročnik:

DARS d.d.

Pripravljaivec:

Republika Slovenija – Ministrstvo za naravne vire in
prostor
Direktorat za prostor in graditev

Izdelaovalci:

LUZ d.d.

PNZ d.o.o.

Kartografska podloga: ESRI, 2025

Datum: december 2024, dopolnjeno julij 2025,
november 2025, februar 2026

B. CILJI IN NAMEN PROSTORSKE UREDITVE

V pripravi je državni prostorski načrt (v nadaljnjem besedilu: DPN) za avtocesto (v nadaljnjem besedilu: AC) od Postojne do meje z Republiko Hrvaško v Jelšanah.

Priprava DPN za AC med mednarodnim mejnim preходом Jelšane in AC A1 Šentilj-Srmin predstavlja enega izmed ukrepov za doseganje ciljev Strategije prostorskega razvoja Slovenije. Načrtovana AC bo podpirala razvoj policentričnega omrežja mest in drugih naselij v Sloveniji, skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko-razvojnimi značilnostmi, medsebojno dopolnjevanje vlog podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost z evropskimi prometnimi sistemi in urbanim omrežjem.

Predmet študije variant / predinvesticijske zasnove (v nadaljnjem besedilu: ŠV/PIZ) je opredelitev in utemeljitev najustreznejše variante za AC od Postojne do meje z Republiko Hrvaško v Jelšanah. V ŠV/PIZ so variante, ki so predmet obdelave, podrobneje obdelane in vrednotene s prostorsko-družbenega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika ter ocenjene z vidika sprejemljivosti v lokalnem okolju.

V nadaljevanju postopka bo za najprimernejšo varianto izdelan DPN.

OPREDELITEV PROSTORSKE UREDITVE

Na širšem območju obdelave predstavljata obstoječe AC omrežje že zgrajeni AC A1 Šentilj-Srmin in A3 Divača-MMP Fernetiči. Glavna cesta G6, ki se v Postojni odcepi proti Jelšanam in poteka čez Ilirsko Bistrico, poleg regionalnega

prometa prevzema tudi večino daljinskega prometa iz osrednje Slovenije proti Reki. Zaradi elementov obstoječe ceste so na njej omejitve za tovorni promet, ki zato poteka po glavni cesti G7 čez Kozino. Cesta G7 trenutno prevzema tudi večino daljinskega cestnega prometa v okviru Jadransko–Jonskega koridorja. Načrtovana AC bo omogočala preusmeritev daljinskega cestnega prometa na obravnavanem območju na sodobno, varno in zmojljivo prometnico. Bistveno se bodo izboljšale prometne razmere na obstoječem omrežju državnih cest na obravnavanem območju, razbremenjene bodo obstoječe prometnice, izboljšana bo prometna varnost in kvaliteta bivanja v naseljih, skozi katera poteka daljinski promet.

Vloga načrtovane AC je predvsem:

- zagotovitev medsebojne povezanosti središč mednarodnega, državnega in regionalnega pomena na širšem območju jugozahodne Slovenije ter njihove povezanosti z mednarodnimi središči in povezavami ustreznega pomena;
- zagotovitev daljinske cestne povezave v Jadransko–Jonskem koridorju in povezanosti tujih središč mednarodnega pomena čez ozemlje Slovenije;
- navezava prometnih vozlišč mednarodnega in nacionalnega pomena na daljinsko cestno povezavo v okviru Jadransko–Jonskega koridorja;
- navezava pomembnejših lokalnih središč obravnavanega območja na daljinske cestne povezave;
- razbremenitev obeh sedanjih glavnih cest (G6, Postojna–Jelšane, in G7, Kozina–Starod), ki ne omogočata ustreznih voznih razmer za daljinski promet;
- izboljšanje kakovosti in časa potovanja ter prometne varnosti; in
- izboljšanje kvalitete bivanja v naseljih skozi katera poteka daljinski promet (manjše obremenitve s hrupom, izboljšanje prometne varnosti).

C. OPIS PROSTORSKE UREDITVE

V ŠV/PIZ so obravnavane tri variante, ki imajo v prvi polovici severnega dela različen potek, vsaka v dolžini približno 21 km, v južnem delu pa imajo skupni potek v dolžini približno 16 km:

- v severnem delu trase: P4.1 (rdeča varianta), P4.2 (modra varianta) in P4.3 (vijolična varianta),
- v južnem delu trase: J2 (zelena varianta).

Skupna dolžina različnega poteka vseh variant od AC A1 Šentilj–Srmin do meje z Republiko Hrvaško na Jelšanah je približno 37 km. Predmet obravnave so, poleg gradnje AC, tudi vse prostorske ureditve, povezane z gradnjo in delovanjem nove prometne povezave (spremljajoče ureditve in objekti).

SEVERNI DEL TRASE: POSTOJNA – MEREČE, RAZCEP HRASTJE NA AC A1

Vsem variantam je skupen razcep Hrastje na AC A1, ki je umeščen severovzhodno od naselja Orehek. V neposredni bližini je obstoječe počivališče Studenec, ki ga je treba prestaviti na novo lokacijo, in sicer 3,2 km v zahodni

smeri proti Razdrtem. Od razcepa Hrastje v smeri proti jugu do gradu Prestranek imata modra in rdeča varianta identičen potek, potek vijolične variante pa se minimalno razlikuje, predvsem v poteku mimo gradu Prestranek, pri čemer pa vse tri variante potekajo po zahodni strani gradu.

P4.1 – RDEČA VARIANTA (dolžina odseka približno 21.690 m)

Trasa pri gradu Prestranek preide v istoimenski predor Prestranek (1.150 m). Po izhodu iz predora se trasa po zahodni strani usmeri mimo naselja Koče in vzhodno od naselja Slavina. Južno od Slavine se pri naselju Selce približa železniški progi Ljubljana–Sežana in državni cesti G1-6, kjer sta predvidena tudi priključek Selce s počivališčem. Povezovalna cesta priključka je dolga 500 m in vodi do krožišča na G1-6, ki predstavlja zaključek obvoznice Pivka na severni strani mesta. V nadaljevanju se trasa AC oddalji od koridorja železniške proge in poteka zahodno od naselja Gradec, kjer preide v predor Osojnica (1.980 m). Po izhodu iz predora sledi niveletni spust trase v Košansko dolino, kjer je v bližini naselja Neverke izveden priključek Košana. Trasa nato po najkrajši možni poti prečka Košansko dolino, pri čemer zaradi ohranjanja kmetijskih zemljišč delno poteka v pokritem vkopu Nova Sušica (650 m) in se v nadaljevanju usmeri proti naselju Ribnica ter se vključi v koridor reke Reke. V bližini naselja Ribnica se izvede istoimenski priključek s povezovalno cesto. V smeri proti Merečam AC poteka po razgibanem terenu, zaradi česar je na tem odseku načrtovanih več premostitvenih objektov.

P4.2 – MODRA VARIANTA (dolžina odseka približno 21.190 m)

Od gradu Prestranek do priključka Selce trasi modre in vijolične variante situativno približno sovpadata (različen je višinski potek). Sprva je potek trase v predoru Prestranek (1.700 m). Približno 1,8 km zahodno od naselja Selce se trasi razcepita. Na razcepu sta umeščena počivališče in priključek Selce s povezovalno cesto dolžine 1,8 km, ki vodi do krožišča na glavni cesti G1-6. Za priključkom trasa preide v predor Osojnica (2.350 m), kjer se situativno združi s potekom rdeče variante. Razlika glede na rdečo varianto je predvsem na območju južnega portala predora Osojnica, kjer je niveletni potek trase modre variante nekoliko drugačen. Proti priključku Košana se trasa modre variante tudi niveletno ujame s potekom rdeče variante in je do meje med obema odsekoma (severnim in južnim) pri Merečah povsem enaka.

P4.3 – VIJOLIČNA VARIANTA (dolžina odseka približno 20.710 m)

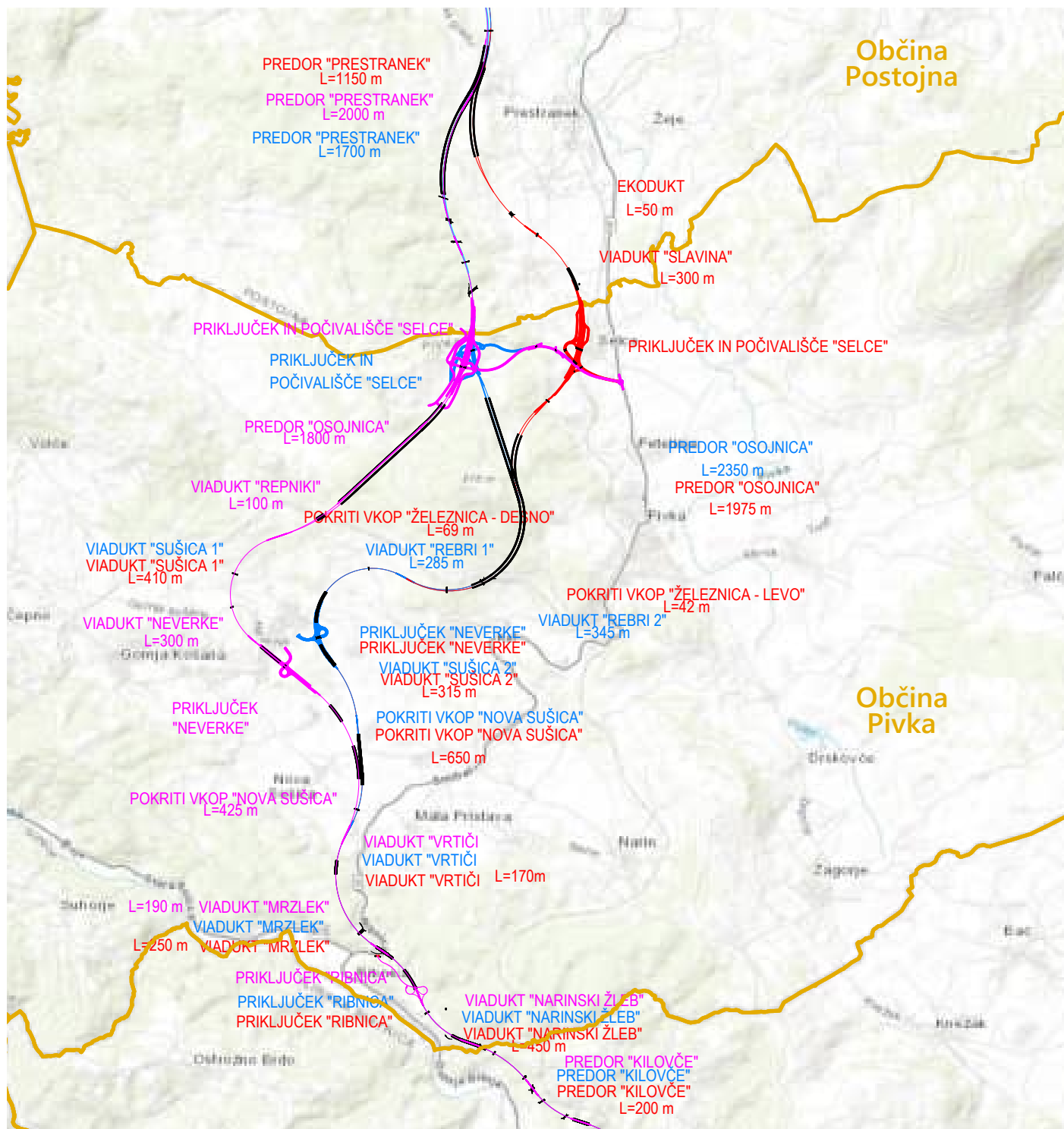
Od gradu Prestranek do priključka Selce, vijolična in modra varianta situativno približno sovpadata (različen je višinski potek). Sprva trasa poteka v predoru Prestranek (2.000 m), v nadaljevanju pa se približno 1,8 km zahodno od naselja Selce trasi razcepita. Na razcepu sta umeščena počivališče in priključek Selce. Pri tej varianti je povezovalna cesta dolga približno 2,0 km. Za priključkom Selce potek vijolične trase preide v predor Osojnica (1.800 m). Po prehodu iz predora se trasa vijolične nekoliko bolj blago spušča proti dnu Košanske doline, kjer je v neposredni bližini

naselja Neverke umeščen istoimenski priključek. Potek po Košanski dolini je nekoliko drugačen kot pri modri in rdeči varianti, saj trasa z mostom prečka globel jame Gabranca in v nadaljevanju poteka v pokritem vkopu Nova Sušica. Severno od naselja Ribnica se potek trase situativno in višinsko ujame s potekom rdeče in modre variante in je vključno s priključkom Ribnica do meje med severnim in južnim delom trase enak pri vseh treh variantah.

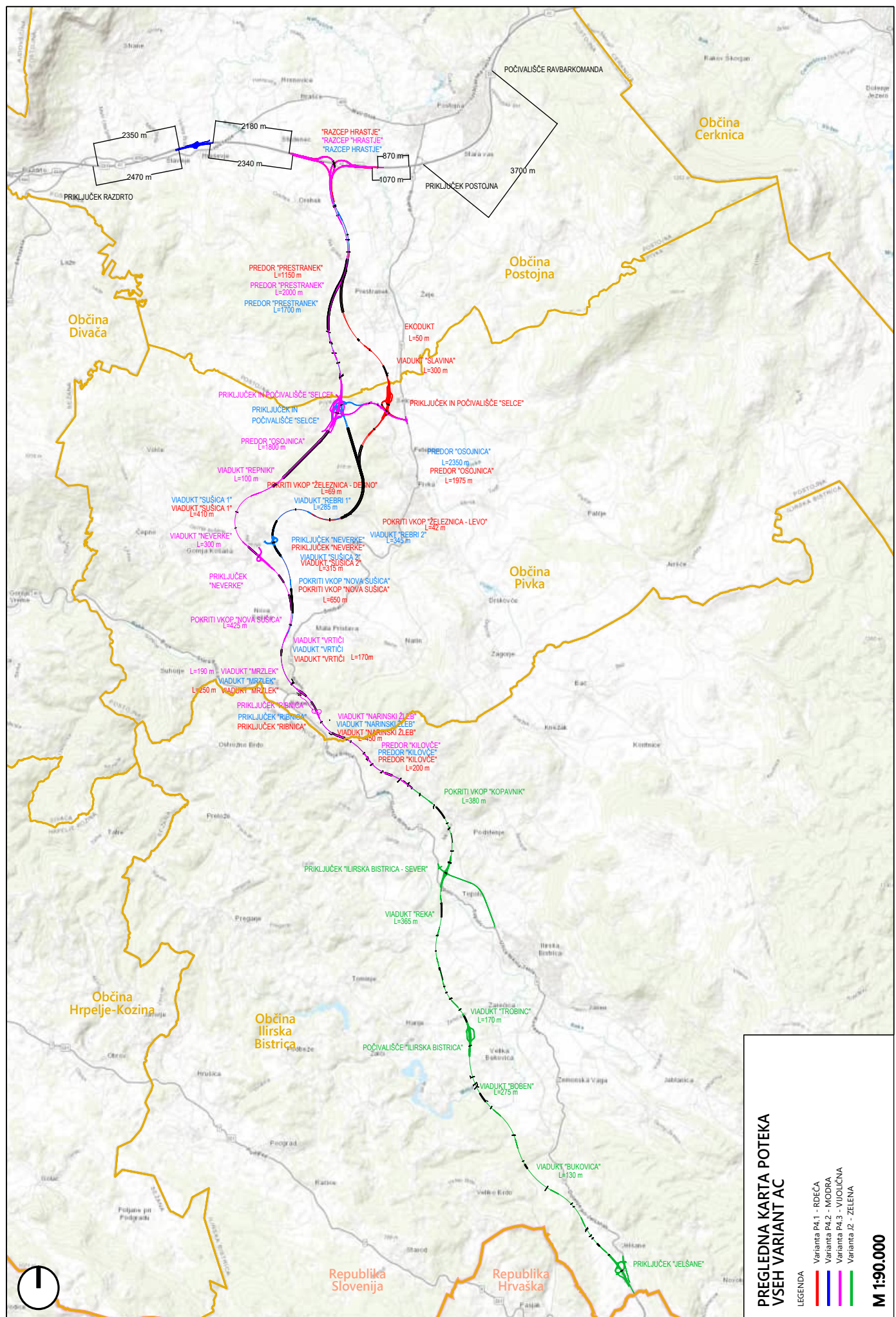
JUŽNI DEL TRASE: MEREČE – MMP JELŠANE J2 – ZELENA VARIANTA (dolžina odseka približno 15.990 m)

Do novega priključka Ilirska Bistrica sever, v bližini meje med severnim in južnim delom trase, AC poteka

v pokritem vkopu Kopavnik. Za razbremenitev naselja Topolc je ob trasi proge št. 64 Pivka–Ilirska Bistrica–d. m. umeščena dodatna deviacija državne ceste G1-6 v dolžini 2,5 km ter priključek na AC. Za priključkom trasa najprej poteka v smeri proti jugu čez viadukt Reka, nato pa po vzhodnih obronkih gričevja, ki sta ga oblikovali reki Reka in Molja, mimo naselij Dobropolje, Zarečica, Mala in Velika Bukovica, v bližini katerih je umeščeno počivališče Ilirska Bistrica. Trasa se za počivališčem usmeri v smeri proti jugovzhodu in prečka več manjših pritokov reke Molje, kjer zaradi razgibanega reliefa večinoma poteka po vkopih in nasipih ter delno po viaduktih, s katerimi trasa AC prečka železniško progo št. 64 južno od Male Bukovice. Od tu do priključka Jelšane, pred MMP Jelšane, kjer je zaključek odseka, trasa poteka večinoma po gozdnih območjih.

Izsek iz pregledne karte poteka vseh variant AC za območje občine Pivka.

vabi na
strokovno usposabljanje

OBVLADOVANJE LEGIONELOZ V INTERNI VODOVODNI NAPELJAVI (IVN)

15. APRILA 2026,
OB 9. URI

v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva.
(Veliki Otok 44b, Postojna)
*V primeru manjšega št. udeležencev bo
usposabljanje v prostorih podjetja KOVOD.

Obvezne predhodne prijave sprejemamo na
naslov novinarji@kovod.si do **10. aprila 2026**.
Več informacij na www.kovod.si.

Cena kotizacije znaša 250 EUR (+DDV).

VLJUDNO VABLJENI!

PODMORNIČARSKI VIKEND

sobota, 18. 4., in nedelja, 19. 4. 2026, od 9.00 do 17.00
V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE

Vabimo vas, da se nam ob 15. obletnici prihoda podmornice P-913 Zeta
v Park vojaške zgodovine pridružite pri spoznavanju skrivnostnega
življenja pod morsko gladino.

Za ogled notranjosti podmornice so obvezne rezervacije na
031 775 002 ali na info@parkvojaskeszgodovine.si.
Vstopnina se obračuna po veljavnem ceniku.

STE ŽE LETELI? HITREJE OD ZVOKA?

SPOMLADI 2026 PRIHAJA
NOV SIMULATOR LETENJA **MiG-21bis!**

Ostanite na tekočem!
www.parkvojaskeszgodovine.si

PARK OF MILITARY
HISTORY VOJAŠKE
ZGODOVINE PIVKA

MAREC 2026

PREŽIŽNI
PODJETNIŠKI
INKUBATOR
PERSPEKTIVA

NAPOVEDNIK DOGODKOV

11 MAREC	BIZNIS IN PIP: Orodja AI za raziskavo in razumevanje trga Podjetniški inkubator Perspektiva Postojna
18 MAREC	BIZNIS IN PIP: Finančni načrt in vzdržni denarni tok Podjetniški inkubator IL Bistrica 'Objekt 27'
19 MAREC	ŽENSKES Z VIZIJO 7.0: Kuhamo ideje Podjetniški inkubator Perspektiva
25 MAREC	BIZNIS IN PIP: Prodaja se začne z marketingom VGC Bloke, Stari trg pri Ložu

SLEDI ZA VEČ INFORMACIJ

www.inkubator-perspektiva.si

TEMELJNE
kompetence
2023-2029

OŠ Antona Žnidarčiča
DE LJUDSKA UNIVERZA
Ilirska Bistrica

BREZPLAČNI 40-URNI TEČAJ

RAČUNALNIŠTVO ZA VSAK DAN

V PIVKI!

- Do zdravnika, receptov in izvidov brez čakanja.
- Varno in samozavestno na internetu.
- Spletno nakupovanje brez skrbi.

**Ni prepozno.
Zmorete.
Preprosto je.**

VEČ INFORMACIJ IN PRIJAVE:

- 041 438 599
- WWW.LU-ILIRSKA-BISTRICA.SI
- ROZMANOVA 25B, ILIRSKA BISTRICA

Prijavite se danes -
število mest je omejeno!

Sofinancira
Evropska unija

POSTOJNSKA GODBA 1808 KONCERT FILMSKE GLASBE

NEDELJA, 19. APRIL

KRPANOV DOM
PIVKA
OB 17.00

VSTOP PROST

DIREKTOR PRIMOŽ PETIČ
GOSTJE: OTROŠKI IN MLADINSKI ZBOR GS PIVKA

OČISTIMO PIVKO

28. MAREC 2026, OB 9.00

Iščete novo banko? Izberite modro.

Odprite enega od NLB Paketov in izkoristite **6-mesečno brezplačno vodenje paketa**.

Vabljeni v poslovalnice NLB, kjer lahko enostavno odprete bančni račun ali sklenete enega od NLB bančnih paketov. Prepričani smo, da boste med široko paleto **paketov za fizične osebe** (NLB Paket Osnovni, Aktivni, Premium) **ter za podjetja in podjetnike** (NLB Poslovni paket Osnovni, Napredni in Celoviti) našli primernega zase. **Nove stranke**, ki bodo do konca avgusta 2026 v poslovalnicah NLB sklenile enega od NLB Paketov, bodo **deležne 6-mesečnega brezplačnega vodenja paketa**. Več o akciji na www.nlb.si/za-nove-stranke.

Menjava banke je hitra, preprosta in brezplačna
Brez skrbi, za vse poskrbi NLB.

Fizične osebe imejte s seboj osebni dokument in davčno številko. Račun vam bomo odprli v enem dnevu. Če želite zapreti račun na vaši trenutni banki, prinesite tudi vašo obstoječo bančno kartico.

Podjetniki, zasebniki in podjetja se za menjavo banke oglasite v najbližji NLB poslovni enoti in skupaj bomo uredili vse, kar je potrebno. Kot zakoniti zastopnik s seboj prinesite vaš osebni dokument in davčno številko ter dokumentacijo vašega podjetja.

Banka vam je na voljo 24/7
Z digitalno banko NLB Klik in mobilno banko Klikpro za podjetja boste lahko prek svojega

mobilnega telefona enostavno preverili stanje na računih, plačevali račune in položnice, sklenili kredit ali naročili ostale bančne storitve (npr. spremembo limita, naročilo kartice z odloženim plačilom), zanje pa z oddaljenim podpisom, brez obiska poslovalnice, podpisali vse potrebne dokumente. **24 ur na dan, vse dni v letu** pa vam bodo na voljo tudi svetovalci v NLB Kontaktnem centru po video klicu ter na telefonski številki 01 477 20 00 in za poslovne uporabnike na 01 477 21 00.

Vabljeni v poslovalnice NLB. Izberite sebi najbližjo.

MAREC

6. – 27. marec 2026

Klara Kracina, Kraljica slovenskih src,
osebna razstava
📍 Hiša kulture v Pivki

Sreda, 11. marec

Letno srečanje turističnih ponudnikov
🕒 17.00
📍 Zavod za turizem Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Četrtek, 19. marec

Otroška predstava O vrabčku, miški in palačinki
(Abonma Piščanec Peter in IZVEN)
🕒 17.00
📍 Zavod za turizem Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Triglav: Pot odrešitve
Rožle Bregar in Aleš Žemlja / Slovenija / 2025 / 75 min
🕒 19.00
📍 Kino Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Petek, 20. marec

Tujec
François Ozon / Francija / 2025 / 122 min / francoščina
🕒 19.00
📍 Kino Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Sobota, 21. marec

Otroška delavnica ob razstavi Klare Kracina
🕒 10.00
📍 Društvo Hiša kulture v Pivki
📍 Hiša kulture v Pivki

Skokci
Daniel Chong / ZDA / 2026 / 105 min / sinhronizirano
🕒 16.00
📍 Kino Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Glasovi generacij
120 let organiziranega petja na Košanskem
Nastopajo: Mešani cerkveni pevski zbor, Otroški cerkveni pevski zbor, Klapa Škvadra, Šolski pevski zbor, pevci solisti ter nekdanji člani Košanskega okteta, Mešanega pevskega zbora, Dekliškega pevskega zbora in Tamburaške skupine Vremščica.
🕒 18.00
📍 Kulturno društvo Košana
📍 Športna dvorana Košana

Čarovnik iz Kremlja
Oliver Assayas / Francija, ZDA / 2025 / 152 min
🕒 19.00
📍 Kino Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Sreda, 25. marec

Modrinov večer: Gozdovi na območju Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera, predava ZGS OE Postojna
🕒 18.00
📍 KP Pivška presihajoča jezera
📍 Ekomuzej Pivških presihajočih jezer

Četrtek, 26. marec

MLADE MATERE
Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne / Belgija, Francija / 2025 / 105 min / francoščina
🕒 19.00
📍 Kino Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Petek, 27. marec

Sprehod skozi Gozd not
Pomladno svež koncert: Ana Mezgec in Nakána
🕒 19.00
📍 Ana Mezgec
📍 Krpanov dom

Sobota, 28. marec

Očistimo Pivko 2026
Tradicionalna spomladanska čistilna akcija
🕒 9.00
📍 Občina Pivka
📍 zbirna mesta v vaških skupnostih

28. 3. 2026- 5. 4. 2026

Jožefovo in velika noč na Suhorju
📍 Vaško društvo Suhorje
📍 Suhorje

APRIL

3. – 24. april 2026

Nina Slejko Blom, Modra rdeča nit (Bila sem pes), osebna razstava,
otvoritev: 3. april ob 19. uri
📍 Hiša kulture v Pivki

Sobota, 11. april

Predstavitve nove knjižice Cvetje Pivških jezer z botaničnim sprehodom
🕒 9.00
📍 KP Pivška presihajoča jezera, Društvo Drobnovrtnik
📍 Ekomuzej Pivških presihajočih jezer

Gledališka predstava Polovične resnice
🕒 20.00
📍 Gledališka skupina Ščuka (KUD Planina)
📍 Krpanov dom Pivka

Nedelja, 12. april

Spominska slovesnost na Stari Sušici
🕒 11.00
📍 OOZB Pivka
📍 pred spomenikom NOB in v prostorih etnološke zbirke

Sobota, 18. april

Otroška delavnica ob razstavi Nine Slejko Blom
🕒 10.00
📍 Društvo Hiša kulture v Pivki
📍 Hiša kulture v Pivki

Nedelja, 19. april

Koncert filmske glasbe
🕒 17.00
📍 Pihalna godba 1808 Postojna in Zavod za turizem Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Petek, 24. april

Možgančkanje
🕒 10.00
📍 Klub CVB Postojna in VGC+ Točka moči Postojna
📍 prostori DU Postojna, mala zelena dvorana

Četrtek, 30. april

11. Kresovanje na Pivškem
🕒 21.00
📍 Kšopp
📍 Igrišče ob OŠ Pivka

MAJ

8. – 29. maj 2026

Staš Kleindienst, osebna razstava
otvoritev: 8. maj ob 19. uri
📍 Hiša kulture v Pivki

Petek, 8. maj

Osrednja občinska prireditev s podelitvijo priznanj
🕒 17.00
📍 Občina Pivka
📍 Krpanov dom Pivka

Sobota, 9. maj

Markotov memorial
Predprodaja vstopnic na Entrio.si, vseh Petrol, Mol servisih in trafikah 3dva
🕒 20.00
📍 Ana Pupedan
📍 Dvorana Skala

Petek, 23. maja

Divji okusi Pivke
Kulinarni dogodek, ki povezuje naravo, lokalne sestavine in značaj Pivške pokrajine
🕒 11.00-17.00
📍 Zavod za turizem Pivka
📍 Ekomuzej Pivških presihajočih jezer